Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 71

Ljubljana, četrtek 24. marca 1927

Cena 2 Din

Izhaja od 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I Telefon štev. 72, ponoči tudi štev. 34

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180 Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 23. marca.

Debata, ki jo je sprožil vnanji minister dr. Ninko Perić s svojim ekspozejem o vnanjepolitičnem položaju, je zaključena. Pokazala je enodušnost vseh parlamentarnih strank v zadevi naše vnanje politike, pokazala, da so si opozicijonalne in vladne stranke, dasi so si v vprašanjih notranje politike srdite nasprotnice, v problemih vnanje prirode domala popolnoma enake; kar se v parlamentarnih državah ne zgodi tako pogosto, se je pokazalo pri nas: v osnovnih črtah je opozicija z vlado enotna in napram inozemstvu trdna celota. V poglavitnih problemih naše diplomacije med nami ni nasprotij in glavne naše zveze, prijateljski odnošaji ter simpatije napram posameznim državam so skupne notranjim prijateljem in nasprotnikom. To da našemu vnanjemu uradu primerno oporo in nudi njegovim enuncijacijam ono veliko in krepko resonanco, ki potencira njegov ugled v inozemstvu za precej točk. V tem pogledu moramo biti z vnanjepolitično razpravo povsem zadovoljni.

Da smo si bili glede odnošajev do Italije vsi enega mišljenja, od vladnih strank pa do črnogorskih federalistov in hrvatskih radićevcev, je za nas, ki se poznamo, samo ob sebi umljivo, tehtneje pa za one zapoznele duhove v nekih državah, ki še vedno resno mislijo na črnogorski separatizem in hrvatski historizem. Danes je napram ljubemu zapadnemu sosedu vsa Jugoslavija enotna fronta, kakor je tako dobro naglasil Svetozar Pribićević, ki je imel ob tej priliki gotovo enega najboljših svojih govorov. Nerazumljivo pa nam je, zakaj se ni pri tej priliki oglasil tudi zastopnik naših klerikalcev, ki vendar ne zamudijo zlepa prilike, da ne bi povdarili, kako se smatrajo samo oni za prave zastopnike Slovencev. Ali zares niso smatrali za potrebno, da se tudi njihov glas uvrsti v enodušni zbor našega parlamentarnega mnenja napram intrigam fašizma.

Enodušnost napram Italiji bi gotovo ne bila tako popolna, ako bi imeli še vedno na vodilnem mestu našega vnanjega urada moža, ki se je proslavil s svojimi težami o možnosti resničnega sporazuma in prijateljstva z Italijo. To pot je mogel vsakdo jasno izprevideti, kaki so resnični nazori našega naroda o vrednosti italijanskega prijateljstva in to naj bo sedanjemu in bodočim vnanjim ministrom direktiva, kaka mora biti njihova politika na Jadranu, da bodo imeli ves narod za seboj.

Prav tako enodušna je bila izjava posameznih strank o naših odnošajih do bratske češkoslovaške republike. V Pragi bodo mogli iz nje znova spoznati, kako globoko je zasidrano prijateljstvo med obema narodoma in kako trdno se zida na to alijanso.

Prav tako so vsi govorniki soglašali v svojih simpatijah do velike Francije, ki se je tudi to pot, tako v svojem oficijelnem kot neoficielnem delu, postavila odločno na našo stran, zavedajoč se, da se hkrati postavlja na stran pravice in demokracije. Pokazalo se je, da je tudi prijateljstvo do velikega francoskega naroda trdno vkoreninjeno v naših srcih, kar je brez dvoma najmočnejši fundament sleherni politični zvezi: Franciji smo pokazali, da računamo z njo, kakor je tudi ona pokazala, da smemo mi računati nanjo.

Glede odnošajev do Anglije se je pokazalo, da pri nas ni nasprotja do nje, da pa je naše javno mnenje z negodovanjem opazilo, kako se je londonska politika pod vplivom italijanskih intrigantov dala zavesti v nam neprijazen tek. Naši politični predstavitelji pa so z zadoščenjem konstatirali, da stvar niti tu še ni izgubljena in da je stvar naše diplomacije s spretno propagando odstraniti nesporazumljenja in si pridobiti v Angliji zopet objektivno informiranega in nepristransko presojajočega dobrega znanca.

Prav tako se mora posebej naglasiti, da se odnošaji do Bolgarije v našem parlamentu presojajo ugodno in v Sofiji gotovo konstatirati, da so odstranjene žnjim zapreke, ki kopenirajo v nesrečni pretekli dobi in da je mogoče na tej osnovi zgraditi iskren sporazum.

Glede sovjetske Rusije je stvar bolj kočljiva. Dr. Perić ni imel najsrečnejšega trenutka, ko je govoril o nekonsolidiranosti notranjega sovjetskega režima, kot ovire za zbližanje z velko sovjetsko državo. Dobro pa je naglasiti, da sredna navodila do nje, ki se morajo prej ali slej uveljaviti tudi politično. Da politični predstavitelji v svojih govorih Rusije niso preveč omenjali, je s taktičnega stališča celo povsem umestno, zakaj naša realna politika nikja da se v danem trenutku v tej smeri ne bo koncentrati.

Da je sledil odnošajev do Rumunije in govorov kakor tudi iz ekspozeja odsevala primerna rezerva, ne potrebuje nikakega komentarja.

Svetozar Pribićević je zelo dobro naglasil, da temelji naš uspeh napram Italiji v veliki meri na faktu, da morémo apelirati v tem sporu na vesolino demokracijo in svobodoljubni parlamentarizem, kar je dandanes ogromnega moralnega pomena. Skrbimo, da ostane tako tudi v bodoče.

Pričakovali smo, da se bo ob zaključku dr. Perić dvignil še enkrat in opirajoč se na ono, kar so izrekli govorniki, podal izjavo domači in evropski javnosti, ki bi bila v mnogih ozirih, osobito v kočljivi zadevi mednarodne ankete zelo umestna.

Kar je bilo v govorih predstaviteljev strank kritike našega vnanjega ministrstva in njegovega dela, pa je poglavje zase, ki je naša interna zadeva. Napram inozemstvu je naša skupščina manifestirala svojo enodušno voljo in to je glavno.

Manifestacija Narodne skupščine za našo vojsko

Interesanten ekspozé ministra vojske in mornarice. — Neparlamentarna izjava radićevcev. — Stališče ostale opozicije. — Buren incident na koncu debate. — Razprava o proračunu ministrstva gradjevin.

Beograd, 23. marca p. Potem, ko je bil obračun ministrstva financ sprejet, je Narodna skupščina pričela razpravo o proračunu ministrstva vojne in mornarice. Besedo je dobil vojni minister general Hadžić. Ko se je minister pojavil na govorniškem odru, ga je cela skupščina pozdravila s frenetičnim ploskanjem, vzklikajoč: Živela naša hrabra vojska! Ta manifestacija demonstrativnega značaja je napravila globok utis. General Hadžić je pričel svoj ekspozé s konstatacijo, da znaša vojni budžet 2.348.449.025 Din, t. j. za 64 in pol milijonov manj kakor lansko leto. Minister je naglašal, da se je davek za vojno pripravo iz proračuna za vojno ministrstvo izločil in dodal proračunu finančnega ministrstva v svrho štednje, kar iznaša 68 milijonov dinarjev. Minister povdarja, da ga je vodilo načelo štedenja, da pa mora biti proračun tak, da se more naša vojska, zlasti tudi **zrakoplovstvo in mornarica,** razvijati z onim poletom in z ono brzino, kakor to zahtevajo življenski interesi naše države. Proračun odgovarja najnujnejšim stvarnim potrebam, prilike pa so take, da bi moral biti mnogo večji. **Ako primerjamo naš proračun za vojsko in mornarico** v razmerju s celokupnim proračunom z drugimi državami, vidimo, da znaša proračun vojnega ministrstva v **Franciji** 18% celokupnega budžeta, v **Italiji 28%**, v Bolgarski 18%, Turčiji 60%, Grčiji 32%, Albaniji 41%, dočim **naš vojni budžet znaša 20.4%.** Oddelek o osebnih izdatkih je predviden po stvarnih potrebah, po določbah zakona o ustrojstvu vojske in mornarice ter uradniškega zakona. **Stanje oficirjev se poveča** skupno za 210 oseb, kar je neznatno, ker je to komaj polovico onega, kar je potrebno po zakonu o formaciji vojske. Minister utemeljuje **potrebo dobrega oficirskega in podoficirskega kadra,** ki je ogrodje, katero vzdržuje vojsko. Pravi, da nimamo preveč generalov, kakor se nam to očita, temveč samo toliko, kolikor jih je treba radi same komande. Potrebna so tudi razlikovanja pri generalih, ker v vojski ena zvezdica mnogo pomeni. Vojno stanje kaplarov in vojnikov je predvideno v izmeri, ki jo dovoljuje rekrutni kontingent. Ministrstvo se drži načela, da naj se **del vojnikov od časa do časa pošilja domov,** da pomagajo svojcem pri gospodarskem delu in s tem olajšajo gospodarsko krizo. **Naš rekrutni kontingent znaša 95.000 kaplarov in vojnikov.** Določen je znesek **90 milijonov kot obratni kapital,** ki se bo vrnil in ki bo služil za to, da se bo prehrana za vojaštvo mogla kupovati cenejše in ugodneje, ker se je dosedanji način kupovanja izkazal jako okornega. Tretji oddelek izdatkov gre za artiljerijsko tehnično ustrojstvo. Ta oddelek je zmanjšan, ker se **fabrikacija orožja v naši državi intenzivno povečava,** tako da v bodoče ne bomo morali uvažati topov iz inozemstva. Nato govori o razmerah glede nastanitve vojaštva, katere so bile težavne v Črni Gori in v Južni Srbiji. V Bosni in Hercegovini je to precej dobro, mani v Severni Dalmaciji, v kateri bivša Avstro-Ogrska ni imela vojaških poslopij, mi pa jih moramo imeti z ozirom na strategične razloge. Na Hrvatskem, v Vojvodini in Sloveniji je sicer dovolj vojašnic, neugodno pa je to, da so te vojašnice po večini občinska last, in mora zanje vojaštvo plačevati najemnino. To vprašanje se bo moralo rešiti **s posebnim zakonom.** Nato minister obširno govori o ostalih potrebah vojske, posebno **o zrakoplovstvu, kateremu se bo posvetila velika pažnja.** Potrebna je **ustanovitev zrakoplovnotehničnega zavoda,** ki naj bi zadovoljil vse potrebe naše avijatike. Podpirala se bo vsaka **privatna inicijativa za povzdigo domačega zrakoplovstva.** Dalje govori minister o potrebah mornarice ter pravi, da ne moremo imeti mornarice ofenzivnega značaja na naših mejah, ki obsegajo preko 600 km morske fronte, **moramo pa imeti defenzivno dobro organizirano mornarico.** Vlada po posvetila veliko **pozornost izgradnji naše mornarice,** kar se bo izvedlo z **naknadnimi krediti.** Nujna je tudi gradnja hidroplanov in drugih mornariških aparatov. Minister se smatra srečnega, da more izjaviti, da **je naša vojska resnično hrabra vojska, na višini svojih starih slavnih in sijajnih tradicij, in da bo opravičila upe, ki se nanjo polagajo za obrambo Domovine, ako bi se je kdorkoli dotaknil.** (Živahno in burno odobravanje in ploskanje v vsej Narodni skupščini.)

Nato je hrv. federalist dr. Zanić izjavil, da bo glasoval proti.

Izjava radićevcev.

Za njim je dobil besedo posl. Pucelj, ki je v imenu radićevskega kluba podal nastopno izjavo: «Ker ima Narodno-seljaški klub neomejeno zaupanje v našo narodno vojsko sploh in posebej v njeno vrhovno vodstvo, izjavljam z ozirom na mednarodni položaj, da se zagotovi mir na Balkanu, v Evropi in na svetu, da sprejmemo proračun vojske in mornarice brez debate.» Doznava se, da je Stjepan Radić poslal Uzunoviću brzojavko, v kateri izjavlja, da je dal naredbo svojim poslancem, naj glasujejo za budžet ministrstva vojske in mornarice.

Davidovićevec posl. Stepanović, rezervni podpolkovnik, je izjavil, da bodo demokrati glasovali proti, ker ni vlada posvetila dovolj pažnje potrebam vojske.

Izjava DZ. SDS in zemljoradnikov.

Nato je dobil besedo demokrat posl. Grol, ki je podal sledečo izjavo: **«Ker se izjava narodno-seljaškega kluba glede izglasovanja tega budžeta predstavlja kakor vprašanje zaupanja vojski in vrhovnemu vojaškemu vodstvu, kar ne odgovarja nobenemu parlamentarnemu stališču, smatrajo skupine demokratske zajednice, samostojnih demokratov in zemljoradnikov, v katerih imenu imam čast govoriti, za potrebno izjaviti, da se v tem proračunu, kakor tudi v ostalih proračunih postavlja samo vprašanje zaupanja vladi, v katero nihče v tej zemlji nima zaupanja, in sicer danes mani kakor sploh kedaj. Vsled tega bodo imenovane skupine glasovale proti.»**

Buren incident.

Končno je govoril zemljoradnik Moskovljević, ki je silno ostro kritiziral razmere v vojski. Ko je pričel govoriti, da se vojaki hranijo, je nastal strahovit kraval. Minister je protestirajoče dvignil roko, toda ni bilo slišati, kaj je rekel. V Moskovljevića sta se zagnala poslanca Bingulac in Kobasica ter ga s silo potegnila z govorniškega odra. To je izzvalo med opozicijo revolto in burne prizore. Sredi največjega trušča je predsednik prekinil sejo.

Ko se je seja zopet otvorila, je govoril federalist Stjepan Uroić, ki je izjavil, da bo glasoval proti. Na koncu pa je bil proračun sprejet z glasovi vladne večine in radićevcev.

Takoj nato se je začela **razprava o proračunu ministrstva za javne zgradbe.** Minister Sernec je podal ekspozé. Za njim so govorili posl. Dimitrije Vujić, Pucelj in drugi.

Iz finančnega odbora

Davek na plače privatnih nameščencev. Zopet neenakost med Beogradom in Ljubljano.

Beograd, 23. marca p. Popoldne je bila seja plenuma finančnega odbora, na katerem se je nadaljevala debata o amandmanih. Najprej je bil sprejet amandman 72, ki določa način, kako bi se imeli odplačevati dolgovi na davkih. Določeni so roki od 1 do 4 let. Dalje je bila sprejeta odredba glede določitve dohodnine od plače privatnih nameščencev. Določena je sledeča lestvica: pri plači od 6 do 12.000 Din na leto po 3 in pol%, od 12 do 24.000 po 4%, od 24 do 36.000 po 4 in pol %, od 36 do 48.000 po 5%, od 48. do 56.000 po 5 in pol %, od 56. do 72.000 po 6%, od 72. do 84.000 po 6 in pol %, od 84. do 95.000 po 7%, od 95. do 108.000 po 8%, od 108. do 120.000 po 10%. Nato je bil sprejet amandman 72 d, ki govori o oprostitvi davka za nove zgradbe. Po tem amandmanu so nove zgradbe v Beogradu proste davka 25 let, v Zagrebu in Ljubljani pa 20 let. Opozicija je zahtevala enako pravico za vsa mesta. Nien predlog je bil odbit z glasovi radikalov ter klerikalnih poslancev Smodeja in Pušenjaka.

Novi angleški poslanik v Pragi

London, 23. marca. b. Vlada je imenovala za novega poslanika v Pragi Ronalda Maclaya.

Nesprejemljivi angleški predlogi

Naša vlada ne more pristati na preiskovalno anketo veleposlaniške konference, kjer ima Italija večino in se noče vmešavati v notranje albanske zadeve. — Preiskavo naj izvede anketa Društva narodov. — Iz angleških predlogov se vidi, da jih je inspirirala Italija, ki je nasprotnica Društva narodov.

Beograd, 23. marca, p. Danes popoldne je posetil angleški poslanik g. Cunard ministra za zunanje stvari dr. Perića in njegovega pomočnika Markovića. Kakor izve vaš dopisnik, **je pri tej priliki g. Cunard v imenu angleške vlade, ki je v našem sporu z Italijo zavzela stališče arbitra, predlagal naši vladi, da se naš spor z Italijo reši potom mednarodne ankete, ki naj bi bila sestavljena po članih držav, ki tvorijo veleposlaniško konferenco in ki bi delovala paralelno na mejah Albanije, Italije in Jugoslavije. Razen tega je predlagal, da neodvisno od tega spora sklene naša država z Albanijo sličen pakt, kakor ga je sklenila Italija.**

Naša vlada zavzema stališče, da te angleške ponudbe ne more sprejeti. Naša vlada ne more sprejeti ankete veleposlaniške konference, ker bi to anketo tvorile države, s katerimi ima Italija večino. Kakor znano, tvorijo veleposlaniško konferenco Italija, Anglija, Japonska, Francija in Belgija, **v kateri Anglija, Italija in Japonska vedno skupno nastopajo. Naša država predlaga anketo, ki naj bi jo sestavilo Društvo narodov, torej mnogo širši nevtralni mednarodni forum, ki bi bil enako razpoložen napram nam, kakor napram Italiji. Takega pakta z Albanijo, kakor ga je sklenila Italija, naša država ne more sprejeti, ker ta pakt garantira politični režim Ahmed beg Zoga, kar je interna stvar Albanije.** V Albaniji je izpremenba režima vsakdanja stvar in naša država nima volje, da bi se spuščala v avanture, kakor to dela Italija. **Stališče zunanjega ministrstva je, da naša država ne more pripustiti ankete, ki bi kršila suvereniteto naše države. Edino Društvo narodov je kompetentno, da določi, ako želi in smatra za potrebno mednarodni strogo nevtralni forum.**

Iz vseh vesti, ki prihajajo v Beograd, se vidi, da se naš spor z Italijo pomirja. Italija je doživela fiasko, da je ves evropski tisk izprevidel italijansko intrigo in Italijo popolnoma demaskiral. Pomočnik zunanjega ministra Ivan Marković je **zvečer izjavil dopisniku «Timesa», da bodo vojni atašeji, ki se nahajajo v Beogradu po lastni inicijativi odpotovali na mejo in v Albanijo, da stvar pregledajo. Naša vlada jim ne bo v tem pogledu delala nobenih ovir, ker imajo za to pravico.**

Beograd, 23. marca, p. Zvečer je angleški poslanik Cunard posetil ministra za zunanje stvari dr. Perića. Istočasno je posetil dr. Perića tud italijanski poslanik Bodrero. Po teh posetih je doktor Perić odšel na dvor.

Rim bo moral odnehati

Italijanske obdolžitve preišče mednarodna vojaška komisija? — Angleška obsodba Mussolinijeve akcije. — Albanska zahvala Italiji. — Italijansko posojilo Albaniji.

London, 23. marca. d. Kakor se čuje iz poučenih krogov, se ustanovi posebna mednarodna komisija vojaških strokovnjakov, ki naj ugotovi, ali res vrši Jugoslavija vojaške priprave ob albanski meji. S tem bi se diplomatska izmena misli med velesilami glede Albanije zaključila.

Beograd, 23. marca p. Vlada je zvečer prejela brzojavko iz Londona, da je bila danes v poslanski zbornici interpelacija glede spora med Italijo in Jugoslavijo in da je Chamberlain izjavil, da se po točnih informacijah katere je prejel, zdi da ni potrebe za intervencijo Društva narodov, ker se bo ves spor končal brez tega.

London, 23. marca. g. Časopisje ugotavlja, da je Beograd na sporu z Italijo popolnoma nedolžen. Splošno se opaža veliko zanimanje za to, kako bo Italija odgovorila na ostri «Timesov» očitek, da Rim navzlic angleškim nasvetom ni hotel, da bi tudi Jugoslavija garantirala tiransko pogodbo. S svojo akcijo je spravil Mussolini Anglijo in Francijo v neprijetno situacijo. Obe državi sta namreč dali Mussoliniju proste roke na Balkanu, toda v pričakovanju, da bo tako ustvaril balkanski Locarno, kar bi tudi odgovarjalo njegovemu samodopadajenju. Anglija in Francija pa sta sedaj razočarani in ogorčeni nad načinom, kako je Italija izrabila to svobodo akcije na Balkanu.

Rim, 23. marca s. V albanskem vprašanju ni zabeležiti nikakih novih dogodkov. Situacijo smatrajo tukaj za zadovoljivo in naglašajo, da se tudi z jugoslovenske strani vračajo prisrčni odnošaji, za kar se je treba zahvaliti vplivu vodilnih politikov Jugoslavije.

Rim, 23. marca. l. Agenzia Stefani poroča, da je albanski poslanik Džemil Dino izrazil italijanski vladi zahvalo svoje vlade za pomoč, ki jo je izkazala Albaniji.

Rim, 23. marca. l. Finančni minister je predložil zbornici načrt zakona, s katerim se uzakonja dekret od 3. t. m. glede jamstva države za obligacije za javna dela v Albaniji. Minister Volpi je imel pri tem kratek govor, v katerem je dejal med drugim, da je tiranska pogodba najboljša manifestacija prisrčnih odnošajev med Italijo in Albanijo. Vlada pa mora podpreti to državo tudi na gospodarskem polju. Zato je vlada skušala olajšati nalogo Družbe za gospodarski razvoj Albanije, ki gre za tem, da preskrbi tej republiki potrebna sredstva za izvedbo obširnega programa na polju javnih del. V to svrho je prevzela država jamstvo za posojilo, ki ga je ta družba dovolila albanski vladi.

Rad kali na delu za novo kombinacijo

Obče spoznanje, da je sedanja vlada preslaba. — Skrajna rezerviranost SDS in DZ. — Pribičević zahteva javne razgovore. Vprašanje pooblastilnih amandmanov in pravočasnega donošenja proračuna.

Beograd, 23. marca p. Politični krogi se danes živahno bavijo z razkritji o poskusih radikalov, pripraviti novo kombinacijo z DZ in SDS. Seveda nikdo ne dvomi, da so bile Pribičevićeve navedbe avtentične. Sinočna izjava ministra Srskića se smatra kot gladko potrdilo. Danes je vzbudilo posebno pozornost, da sta se Srskić in Pribičević sestala na razgovor, ki je trajal prav dolgo. Treba je povdariti, da tako SDS kakor DZ sprejemata radikalske ponudbe s skrajno rezerviranostjo. Pribičević je danes presekal vse intrige z izjavo novinarjem, v kateri povdarja: Mi nimamo nobenih pretenzij vstopiti sedaj v vlado. Ne želimo ničesar prikrivati in odklanjamo zakulisne razgovore. Ako radikali kaj od nas želijo, naj javno povedo in mi bodemo potem svoje razgovore vodili javno ter pred vsem svetom službeno označili naše pogoje, ki so v ostalem iz mojih govorov že itak dovolj znani.»

V Demokratski zajednici izjavljajo, da tudi oni odklanjajo dosedanje radikalske poskuse. Davidović je danes izjavil novinarjem, da o radikalskih ponudbah ne more biti resnega razgovora. Radikali se pogajajo na vse strani. To ni resno in izgleda samo kot licitiranje.

Dejstvo pa je, da radikali navzlic tem refijem nadaljujejo svoje obupne poskuse sestaviti vlado koalicije NRS, SDS in DZ. V tej zvezi se mnogo tolmači tudi včerajšnja izjava drja Markovića, ki je v svojem govoru odkrito priznal, da je današnja vladina koalicija preslaba.

Zelo mučen utis so razkritja o pogajanjih radikalov napravila na klerikalce, ki očividno niso bili prav nič informirani, kako daleč gredo radikalske kombinacije. Radikali jih sicer tolažijo, da bi nova kombinacija računala tudi s sodelovanjem SLS, vendar se klerikalci zavedajo, da se jih tretira kot quantité negligeable in so radi tega skrajno nervozni.

Zahteva opozicije, da naj vlada umakne pooblastilne amandmane, ako hoče pravočasno spraviti budžet pod streho, je še vedno predmet resnega uvaževanja. Vladni krogi sicer razširjajo, da se vlada ne bo udala, vendar je sigurno, da definitivna odločitev še ni padla. Vlada se hoče očividno ravnati po situaciji, kakršna se razvija v skupščini. Do 1. aprila je samo še 8 dni in ako se prihodnje dni ne posreči izredno pospešiti debato, je proračun ogrožen in vlada bo morala sprejeti zahtevo opozicije. Danes so se s to zadevo bavili vsi klubi, vlada pa je imela sejo, ki je trajala od 11. do 13. Po seji je g. Uzunović na vprašanje novinarjev, kaj pravi o kombinaciji, za katero dela g. Srškić, izjavil: «To so lepi načrti g. Srškića. Vprašajte njega.»

Belgija in Rusija

Bruselj, 23. marca. (be.) V zbornici je izjavil zunanji minister Vandervelde, da vlada zaenkrat ne misli priznati sovjetske vlade.

Francoska volilna reforma

Pariz, 23. marca. s. Včeraj se je ustanovila v vprašanju volilne reforme enotna fronta vseh strank levice.

Proračun ministrstva financ sprejet

Ostra kritika posl. SDS dr. Popovića. — Proti finančni in davčni neenakosti. — Za popolno reorganizacijo monopolskega sistema. — Ministrove besede in ministrova dejanja.

Beograd, 23. marca. p. Današnja seja Narodne skupščine je pričela ob 9.30. Ker je opozicija na včerajšnji seji dosegla svoj namen in preprečila namero vlade, da bi v nočni seji ob odsotnosti opozicije sprejela celo vrsto proračunov, je danes umaknila svoj predlog, naj se seja proglasi za tajno, tako da je skupščina takoj prešla na dnevni red **ter nadaljevala debato o proračunu finančnega ministrstva.**

Prvi je govoril federalist. dr Žanić, ki je v svojem govoru ostro kritiziral finančno politiko vlade. Ostro je napadel finančnega ministra, ki ni smatral za potrebno, da bi podal svoj ekspoze in obrazložil skupščini svoje finančne načrte.

Za njim je musliman Salih Bajić naglašal težko gospodarsko krizo, ki vlada v Bosni in Hercegovini. Zahteva izenačenje davkov in enakomerno izvajanje obstoječih predpisov.

V zelo stvarnem in dokumentiranem govoru je

poslanec SDS dr. Popović

nato kritiziral finančno upravo in gospodarsko politiko vlade, ki ni v skladu s potrebami države in naroda. Naglasil je, da je finančna uprava skrajno slaba, kar je v prvi vrsti posledica tega, da se postavlja uradništvo ne po kvalifikaciji in strokovni sposobnosti, marveč po strankarski pripadnosti, tako da celokupna finančna uprava ni v službi naroda in države, marveč predvsem v službi radikalne stranke. Toliko obetano štedenje se ne izvršuje smotreno in tam, kjer bi bilo potrebno, marveč na račun najnižjih slojev in v škodo gospodarstva. Finančni zakon se ne izvaja po celi državi enako, marveč je popolnoma prikrojen strankarskim interesom. Zato so davčna bremena tako krivično razdeljena. Ni se čuditi, če avtoriteta vlade in države od dne do dne bolj pada. Finančna politika vlade ni v nobenem skladu z danimi gospodarskimi prilikami. Potrebna bi bila temeljita reforma celokupnega monopolskega režima, ki s svojim delovanjem ne pospešuje produkcije, marveč uničuje producenta in konzumenta, ker stremi samo za dobičkom. Govornik se zavzema za popolno ukinitev tobačnega monopola, kar bi dovedlo do konkurence ter povzdignilo kvalitativno in kvantitativno produkcijo. Poslanec Popović je v svojih nadaljnih izvajanjih obširno razpravljal o carinskih razmerah ter naglasil, da se uvaja pri nas carina na predmete, ki so nam za povzdigo in vzdrževanje gospodarstva nujno potrebni, nasprotno pa se dopušča, da inozemska konkurenca ubija domača podjetja in uničuje eksistence. Davčno vprašanje ne krene z mrtve točke in vlada kljub svojim opetovanim obljubam ni storila ničesar, da bi že enkrat rešila vprašanje izenačenja neposrednih davkov, ki so mnogo preveliki in ki v največji meri povzročajo sedanjo gospodarsko krizo. Finančni minister je ob svojem nastopu dajal razne obljube in obetal celo vrsto potrebnih reform. Do danes pa lepim besedam niso sledila nobena dejanja in je delovanje finančnega ministra v popolnem nasprotju z njegovimi obljubami. Mesto da bi skušala vlada s tesno in premišljeno gospodarsko zakonodajo odpomoči obstoječi krizi in težkim gospodarskim prilikam, hoče s pooblastili in uredbami spreminjati zakone ter podreti tudi še zaupanje v obstoječi pravni red. Taka vlada ne more zahtevati zaupanja in ga tudi ne zasluži.

Govoril je še davidovičevec posl. Agatonović, nakar je bila dopoldanska seja zaključena.

Popoldne sta govorila zemljoradnik posl. Jovanović in radičevec Trnjar. S tem je bila debata zaključena in vladna večina je izglasovala budžet ministrstva financ.

Skupščina je nato pričela debato o proračunu ministrstva vojske in mornarice.

Ponočni kravali v Narodni skupščini

Spopad med Pucljem in klerikalci, ki so razbili sejo, da je morala biti predčasno zaključena.

Beograd, 23. marca. p. Danes zvečer je prišlo v debati o proračunu ministrstva gradjevin do burnih prizorov. Ko je posl. Pucelj ostro kritiziral politiko SLS, so klerikalci pričeli divjati. Vmešali so se ostali poslanci in predsednik je moral radi občega nereda prekiniti sejo. Opažalo se je, da je bil zlasti tudi dr. Korošec silno razdražen, kar se pripisuje njegovi nervoznosti vsled razkritja o pogajanjih radikalov z SDS in DZ. S svojim nastopom so klerikalci nehote izkazali vladi slabo uslugo. Nameravano je bilo, da se na vsak način še danes konča debata v proračunu ministrstva za javne zgradbe ter po možnosti spravi pod streho še en proračun. To vse se je izjalovilo. Ko je namreč predsednik skupščine ponovno otvoril sejo, se je oglasil k besedi posl. Pivko ter je predsednika opozoril, da je bila seja radi nereda že dvakrat prekinjena in se mora torej v smislu člena 105. poslovnika zaključiti. Ta opozoritev je izzvala negodovanje na vladnih klopeh in veliko nezadovoljstvo pri radikalih, ki so klerikalcem očitali, da »kvarijo red«. Predsednik skupščine pa je izjavil, da je tolmačenje posl. Pivka pravilno in je ob 23.15 sejo zaključil, odredivši, da se vrši prihodnja seja jutri ob 9. dopoldne.

Klerikalci in uradništvo

Uradniški zakon iz l. 1923. ob svojem uveljavljenju ni izpolnil vseh upravičenih želja državnih nameščencev, vendar pa je predstavljal vsaj njihov minimum in kolikor toliko nekaj sigurnega.

Da je izšel v poslabšani izdaji načrta, ki ga je prej izdelal tedanji posl. Reisner v sporazumu z uradniškimi organizacijami, da je bila v prehodnih določbah uvedena nestalnost in da so bili zapostavljeni kronski upokojenci, so krivi klerikalci, ki so podpisali Markov protokol ter l. 1923 podpirali homogeni radikalni režim. SLS je omogočila radikalom za sprejetje uradniškega zakona v skupščini kvorum, medtem ko se je ostala opozicija demokratov in zemljoradnikov zaradi nesocijalnih določb poslabšanega načrta uradniškega zakona pri glasovanju odstranila iz skupščine. Klerikalci so ostali v skupščini na straži za radikale, da bi uskočili zanje, ako bi ne bilo kvoruma. Radi klerikalne pomoči pri glasovanju uradniškega zakona, ki je prinesel nestalnost in izločil kronske upokojence od prevedbe, je imel tedaj pogajanja s Pašićem klerikalni poslanec Sušnik.

Zato je smešno, ako skuša včerajšnji »Slovenec« zanikati, da je bil dosedanji uradniški zakon sklenjen z glasovi radikalov in pomočjo klerikalcev, čeprav ves svet ve za kravje kupčije klerikalcev in radikalov l. 1923 na podlagi Markovega protokola.

Sedaj hoče iti radikalsko-klerikalna koalicija še dalje, kajti finančni minister je predložil finančnemu odboru amandmaje, s katerimi se vlada na splošno pooblašča, da sme izpremeniti uradniški zakon, kakor se njej poljubi. »Slovenec« je dne 18. t. m. te amandmaje pozdravil v posebnem članku, češ, da bodo odpravili krivice, ki se gode uradništvu. Dejansko ti amandmani ne nudijo nobenega jamstva, da se bo to zgodilo. Pooblastilo je samo splošno, da sme vlada izpremeniti in izpopolniti določila uradniškega zakona in regulirati plače in pokojnine nanovo. O kakem zboljšanju uradniškega zakona v smislu zahtev uradniških organizacij ni niti govora, ker bi v nasprotnem slučaju vlada prav lahko predlagala v amandmajih konkretne izpremembe v prid državnim nastavljencem. Vprašati bi ji bilo treba samo za mnenje uradniških organizacij.

Da na podlagi od vlade predlaganih amandmajev uradništvo ne more pričakovati nobenega zboljšanja svojega položaja, je razvidno že iz sklepa sedanje vladne koalicije, da se uzakoni lanski sklep ministrskega sveta o zmanjšanju draginjskih doklad, ki postane s tem definitivno. Novi amandmaji nimajo nobenega drugega namena, kakor odvzeti pravico do pokojnine reduciranim uradnikom, ki so si jo pridobili na zakoniti podlagi, na drugi strani pa dobo za pravico do pokojnine podaljšati od 10 do 15 let službenih let, do popolne pokojnine pa na dobo 35 efektivnih službenih let. To je razvidno tudi iz »Slovenčevega« povdarjanja, da bodo znesle letos pokojnine nad eno milijardo dinarjev, dasi je ta vsota v nemali meri posledica tiste nestalnosti uradništva, ki so jo uzakonili l. 1923 radikali s pomočjo klerikalcev za 3 leta in ki jo je režim RR podaljšal za nadaljna 3 leta.

Odpor uradništva in tudi ostali javnosti proti amandmajem, ki pooblaščajo vlado, da sme poljubno z uredbami izpreminjati zakone in s katerimi se prenaša zakonodajna oblast od Narodne skupščine na vlado, je seveda odjeknil tudi v klerikalnih vrstah tako, da včerajšnji »Slovenec« prisiljen v nekem dopisu iz Beograda ugotavlja, da uradniški amandmaji še niso bili predmet diskusije v vladi in še manj v klubih vladnih strank. Malo je verjetno, da bi si finančni minister upal v imenu celokupne vlade brez njene vednosti predlagati finančnemu odboru amandmaje, in če se godi, je to znak desorganizacije v vladi in njenih strankah samih. Čudno je tudi, da »Slovenec« sedaj naenkrat trdi, da je usoda teh amandmajev še čisto negotova, dočim jih je že pred par dnevi slovesno pozdravljal.

Nameni klerikalno-radikalske koalicije so očividni in umikanje »Slovenca« na tej stvari ničesar ne izpremeni. Ako hoče sedanja vlada v resnici zboljšati položaj uradništva, naj pride na dan s konkretnimi predlogi, naj vpraša za mnenje uradniške organizacije in naj ne zahteva zase splošnih pooblastil, s katerimi more poljubno razveljavljati že zakonite in že dovolj okrnjene pravice državnih uslužbencev.

Mnenja smo tudi, da forsiranje takih dalekosežnih pooblastil z amandmaji ni niti v interesu SLS. Kdo pa ji lamči, da se bo baš ona lahko posluževala teh amandmajev? Čim bo proračun sprejet, bo brčas ležala SLS v cestnem jarku kakor čik cigarete, radikali pa bodo z znano svojo prakso brez njih in tudi proti njim izdajali uredbe na podlagi kleroradikalskih amandmajev.

Politične beležke

Originalno varanje klerikalnih volilcev

Odkar so klerikalci na vladi, klerikalno glasilo za poneumnevanje slovenskega ljudstva »Domoljub« kar ne more dovolj prehvaliti, kaj je kleroradikalna vlada že vse dobrega napravila ne samo za slovensko ljudstvo, ampak za vso državo sploh. Ako verjamemo »Domoljubu«, za kaj takega sploh ni nikjer na svetu primera; naenkrat smo se znašli v neki čudežni deželi Koromandiji, v kateri se cedita po zaslugi klerikalnih ministrov mleko in med. »Vsa Slovenija se čudi, kako so mogli naši poslanci v tako kratki dobi doseči tolike uspehe,« vzklika klerikalni tednik, na katerem sta po škofovi milosti podpisana kar dva duhovnika kot odgovorna činitelja za njegovo varanje vernega slovenskega ljudstva. Da bi čimbolj podprl svoje hvalospeve na »delo« kleroradikalne vlade, navaja tudi kot dokaz, kaj pišejo »protivladni« listi. V zadnji svoji številki pravi: »Kaj pa pravijo protivladni časopisi? Navajamo samo splitski »Jadran«, ki je odločno proti vladi.« Nato citira, kako ta list v svoji 11. številki hvali delo SLS, češ, da je »z njenim vstopom v vlado prišel vanjo tudi nov duh, duh ozdravljenja, duh ljudskih želja in potreb, duh socijalnega pojmovanja države v najmodernejšem smislu,« ter vzklika končno: »Tako piše protivladni časopis, ki pa mu je resnica prva.« Resnica je seveda to, da splitski »Jadran« ni nobeno protivladno glasilo, pač pa je glasilo dalmatinskih — klerikalcev, kakor je n. pr. »Narodna Politika« v Zagrebu glasilo hrvatskih klerikalcev. Da dalmatinski in hrvatski klerikalci ne bodo objektivno kritizirali vlade, v kateri se solnčijo njihovi duševni očetje, slovenski klerikalci, je jasno; saj je znan pregovor, da vrana vrani ne izkljuje oči. Značilno pa je za moralni nivô klerikalnih voditeljev dejstvo, da štatelje svojih listov kar odkrito tretirajo kot politične tepce, navezujoč jim članke klerikalnega lista o »delu« SLS kot mnenje »protivladnega« tiska. Na »Domoljubovo« varanje slovenskega ljudstva smo sicer privajeni, toda tako originalnega pa vendar doslej še nismo doživeli, vsled česar smo navedli ta primer za vzgled oni naši javnosti, ki nima prilike, da od časa do časa pogleda v klerikalno kovačnico.

Ljubljanska borza in «Slovenec»

Na občnem zboru ljubljanske borze, ki se je vršil te dni, sta se pri volitvah borznega sveta pojavili dve listi. Ena je bila oficijelna, druga je imela namen zagotoviti v borznem svetu jačje zastopstvo trgovstva, odgovarjajoče njegovi gospodarski moči. Ta lista je tudi zmagala, ker je pač imela večino glasov za seboj. »Slovencu« je to povod, da proglaša celo zadevo za politično in napada SDS, da hoče zanesti svojo politiko v ljubljansko borzo z namenom — da jo uniči. Kdor primerja obe listi, lahko spozna, da je »Slovenčevo« pisanje samo bedasto natolcevanje. Zakaj, ako bi se SDS vmešavala v volitve borznega sveta, bi gotovo ne bil vanj izvoljen g. Jelačin ml., ki je bil kandidat na obeh listah. Kar se tiče »Slovenčeve« lažnjive trditve, da je »SDS vedno nasprotovala tei ljubljanski gospodarski ustanovi (t. j. borzi)«, pa si dovoljujemo samo vprašanje, zakaj ljubljanski borzi kljub temu, da so klerikalci že dovolj dolgo na vladi še doslej n. izposlovana pravica trgovanja z valutami? Svojčas je g. Jelačin zato spravil klerikalce v Borzo, ker so se obvezali, da jo bodo spopolnili.

Redukcija gimnazij in klerikalci

Sedanja radikalsko-klerikalna vlada je sklenila, da se reducira večje število gimnazij, češ, da se vzgaja v naši državi preveč inteligenčnega proletarijata. Iz tega bi sledilo, da smatra sedanja vlada vsekakor za bolje, da imamo v slučaju, ako že moramo imeti proletarijat, neinteligenten in neizobražen proletarijat, ki se lažje obvladuje kakor pa izobražen. Medtem pa ko se reducirajo državne gimnazije, vsakomur dostopne, se snujejo nove konfesijonalne. Tako čitamo v zagrebški »Narodni Politiki« poziv za nabiranje prispevkov v svrho zgradbe nove frančiškanske gimnazije v Varaždinu, ki ima bržkone po omenjenem naziranju radikalsko-klerikalne vlade vzgojiti proletarijat, ki po svoji inteligentnosti ne bo nevaren kaki vladi, v kateri bi imeli klerikalci soodločujočo besedo. Ker ostane dosedanje število konfesijonalnih srednjih šol še nadalje neokrnjeno in ker stremi radikalsko-klerikalna vlada očividno za tem, da se čim bolj omeji število državnih srednjih šol, se zdi, da se bližamo v Jugoslaviji tistim blaženim časom, ki jih je pokojni dr. Tavčar opisal v svoji noveli »2000« in ki so bili ideal vsem pristnim klerikalcem v dobi konkordatne šole.

Zagrebške informacije o pripravah za novo vlado

Zagreb, 23. marca. r. Današnji »Hrvat« objavlja brzojavko iz Beograda, v kateri poroča o sinočnjih izjavah dr. Srskića in Svetozarja Pribičevića glede snubljenja samostojnih demokratov za vstop v širšo koncentracijsko vlado. »Mnenje političnih krogov soglaša v tem, da je Srskić poizkušal pridobiti obe krili demokratske stranke za vstop v vlado, iz katere naj bi izpadli klerikalci. Hrvate pa bi zastopala dr. Nikićeva skupina.«

Ravnotako poroča »Hrvat«, da sta že tri dni v Beogradu bivši radikalski minister dr. Peleš in dr. Gjuro Basariček. Kakor se doznava v političnih krogih, posreduje dr. Peleš za sporazum med Radićem in Uzunovićem, ki naj bi omogočil vstop radičevcev v vlado. Dr. Basariček je izjavil, da je mnogo izgledov na uspeh.

Radić v Primorju in vprašanje Kastva

Sušak, 23. marca. n. Jutri pride Stjepan Radić na Sušak ter bo imel zborovanja v Kastvu in na Krku. Današnji radičevski »Novi list« pozivlje samostojne demokrate, demokrate in radikale, naj pridejo vsi na Radićevo skupščino, na kateri se bo glasovalo o tem, da se Kastavščina in oto-ki pripojijo k primorsko-krajiški oblasti, kar bi ojačilo »nacijonalno zavest« v Primorju.

Čudovito strašna nesreča v zraku

Novi Sad, 23. marca. n. Danes dopoldne se je v teku enega tedna pripetila na tukajšnjem letališču že druga nesreča. Letalski poročnik Mustafa Beškerović se je dvignil v zrak v špiralah tako ostro, da so ga centrifugalne sile vrgle iz aparata ter je z višine 500 m padel na zemljo. Dve uri potem je umrl v bolnici. Aparat sam je potem še dolgo letel po zraku, potem pa se je zrušil in razbil.

Ali si že vpisan v Vodnikovo družbo?

Po Kantonski zmagi v Sanghaju

Kantonski generali prevzeli odgovornost za življenje tujcev. Vlada se preseli iz Hankova v Šanghaj. — Severne čete se še vedno upirajo.

Šanghaj, 23. marca. (be.) Mestu poveljuje general Paičungsi, ki je obljubil, da bo varoval življenje tujcev. Ruska bela garda je bila vjeta in pride pred vojno sodišče. V kratkem se preseli iz Hankova v Šanghaj kantonska vlada.

Šanghaj, 23. marca. s. Angleški in francoski generalni konzul sta dopoldne stopila v stik s poveljnikom kantonskih čet, ki jima je zagotovil, da hoče za vsako ceno vzdržati v mestu mir. Dejansko je postal položaj v Šanghaju mirnejši. Nekateri oddelki severnih čet se ves dan še upirajo. V mednarodni koncesiji so se združile nizozemske, portugalske, ameriške, japonske, španske in italijanske čete z angleškimi ter razširile obrambno linijo. Japonski in ameriški mornarji so se izkrcali na kitajskem bregu reke Jangtse ter postavili straže.

London, 23. marca. (lo.) Izven mednarodnih koncesij vladajo v Šanghaju še vedno kaotične razmere. V nekaterih krajih se še vedno upirajo severne čete, ki ropajo in požigajo. V mednarodno koncesijo je padlo mnogo strelov. Več vojakov je bilo ubitih in ranjenih. Včeraj je povabil kantonski general dva angleška častnika na razgovor v kitajski del mesta, da se vzpostavijo prijateljski stiki med novimi kitajskimi oblastmi in zastopniki mednarodnih koncesij. Odposlanca je spremljala velika množica, ki je burno demonstrirala proti tujcem. Na povratku so spremljali angleška častnika kantonski vojaki. Medtem so agitatorji nagovorili množico in zahtevali, da se morajo tujci na licu mesta usmrtiti. Vsa pojasnila tolmačev so bila zaman. Prišli so že krvniki, ko so v zadnjem trenotku dospele na pomoč nadaljne kantonske čete, ki so rešile položaj.

Šanghaj, 23. marca. d. Kitajska artiljerija je obstreljevala angleško križarko »Vindictive«, ki je zasidrana v luki. Ladja je odgovorila, vsled česar se je streljanje na obeh straneh nadaljevalo kak poldrug kilometer zunaj mesta. Več krogel je padlo tudi v barake ameriške mornariške pehote.

London, 23. marca. d. Vlada je imenovala dosedanjega zastopnika na tarifni konferenci v Pekingu, za svojega diplomatskega predstavnika pri kantonski vladi v Hankovu.

Po zavzetju Šanghaja

Veliki, dolgo pričakovani dogodek notranje kitajske vojne je naposled vendarle nastopil: Šanghaj je v oblasti kantonske armade.

Pozornost vsega sveta je danes koncentrirana na srednjo Kino. Koliko pomeni zmaga Kantoncev na spodnjem Jangtsekiangu in zavzetje Šanghaja, največjega kitajskega mesta, predvsem pa najbogatejšega in najživahnejšega trgovskega in prometnega središča v vsej državi. Ali je to že definitivni rezultat dolgotrajne notranje vojne in so severne vojske brez moči, da se uspešno upro zmagovitemu pohodu južnih armad? To so poglavitna vprašanja, ki silijo v ospredje v dneh, ko prihajajo vesti o kantonskih zmagah v predelu okrog Šanghaja in Nankinga.

Nedvomno zasluži kantonska stranka, zgrajena na idejnih osnovah, vojujoča se za cilj notranjega in vnanjega preporoda velike države, priznanje in simpatije objektivnega opazovalca. Ali pri vsem tem se ne smejo prezreti nekatera dejstva, ki mečejo kritičnejšo luč na dogodke zadnjih mesecev.

Predvsem je treba imeti pred očmi, da severne armade ne predstavljajo niti približno take kompaktne, pod enotnim vojaškim vodstvom ali vplivom skupne pozitivne ideje stoječe sile kakor n. pr. kantonska vojska. Na kitajskem severu so gospodovali v raznih provincah razni generali, ki so se zdaj bojevali med seboj za prvenstvo, zdaj se koalirali za nekaj časa proti tretjemu ali četrtemu močnejšemu. Izmed njih vseh je gotovo daleč najmočneša in najizrazitejša figura stari Čangtsolin, ki so ga ostali severni generali postavili za vrhovnega poveljnika, ko se je na jugu iz nekdaj brezpomembne kantonske vlade razvila velika skupna nevarnost.

Toda bilo bi napačno, ako bi enotno fronto severnih generalov vzeli preveč dobesedno. Njeni posamezni faktorji, guvernerji-generali raznih provinc, so si tudi sedaj ostali nasprotniki, dasi jim je od juga pretila skupna nevarnost. General Sunčuanfang, gevernerjem petih provinc okrog Šanghaja, n. pr. ni bil prijatelj niti severnim, še manj seveda južnim vojskam; ko so se na primer lani udarili Kantonci s severnim generalom Vupejfujem in ga potolkli na srednjem Jangtsekiangu, mu Sunčuanfang ni maral pomagati, ker mu je bilo celo všeč, ako se oblast premočnega soseda malo oslabi in zmanjša. Ko so se nekaj mesecev kasneje Kantonci vrgli proti Sunčuanfangu, so ga sosedje prav tako prepustili samemu sebi in izgubljal je kos za kosom svojega ozemlja. Nazadnje je pustil vse skupaj in se umaknil na Japonsko, kakor se poroča, z nekaj milijoni dolarji, ki si jih je zaslužil pri upravljanju svojih petih provinc s 120 milijoni prebivalcev. Njegov naslednik je postal Čangčungčang, ki pa ni mogel ustaviti poloma šanghajskih armad.

Čangtsolin, ki ima najboljšo armado na severu in je med vsemi generali najjačja osebnost, ni doslej še prav nič pokazal, da ga napredek Kantoncev bogve kako ženira. Svojih armad še ni poslal na Jangtsekiang in ni Šanghaju pomagal pri obrambi; gotovo imajo prav oni komentarji, ki vidijo v tem preračunano igro, da se odstranijo ali vsaj oslabijo guvernerji srednjih kitajskih provinc. Kaj more biti bolj značilno kakor to, da je istočasno, ko so se bližale kantonske vojske Šanghaju, Čangtsolin svoje čete dirigiral zoper Vupejfuja, svojega nedavnega zaveznika, a nekdanjega nasprotnika, ter ga popolnoma premagal, ko se je pričel nagibati na kantonsko stran. Čangtsolin tedaj izrablja nesrečo svojih južnejših zaveznikov v svojo osebno prid, ker raste spričo tega njegova oblast na severu.

Čangtsolinova vojska na severu je tedaj še nedotaknjena; dosedanji boji so se vršili potemtakem tako rekoč v nevtralnem pasu. Če pa ne bodo starega mandžurskega lisjaka, ki se očividno misli pomeriti s Kantonci šele na severu, ukanili računi, je seveda drugo vprašanje. Gotovo pa je, da notranje vojne na Kitajskem ne more biti še tako kmalu konec.

Kantonska moč raste neprestano, ozemlje, podrejeno kantonski vladi, se veča od dne do dne. Toda ta nagla rast ima tudi svoje slabe strani. Kantonska oblast ne raste samo radi zmagujoče ideje, marveč radi respekta pred močjo. Saj je značilno, da se je Kantoncem pridružil Vupejfu, da se jim pridružujejo province, ki nikakor niso bile udane stranki Kuomintang. General Lipoačen, ki je pred nedavnim dal sekati glave stavkajočim in nacijonalističnim študentom v šanghajskih ulicah, se je sedaj skušal prikupiti Kantoncem, ki jih smatra očividno za neizogibne gospodarje bližnje bodočnosti; s tem, da je zaplenil in zadržal železniške vagone, potrebne za umik severnih armad iz Šanghaja. Province prestopajo od ene stranke k drugi. Tu se kmalu nehajo učinki idejne skupnosti; saj je tu prenagla rast notranji sili Kantoncev najbolj opasna. Nemogoče je te mase pridobiti dovolj naglo za idejni preokret, če pomislimo, da imata n. pr. provnci Čekiang in Kiangsu, ki so si jih osvojili Kantonci v zadnjih mesecih, prva 22 milijonov in druga 34 milijonov prebivalcev. Preden bodo revolucijonarne nacijonalistične ideje kantonskih vodij prekvasile dovolj močen del prebivalstva, bo še mnogo opasnosti notranjih konfliktov.

Ali ako izvede kantonska vlada vnanji del svojega velikega programa, ujedinjenje Kitajske in emancipacijo od inozemstva, tedaj je poglavitni uspeh dosežen in veliko nacijonalno delo izvršeno vsaj v osnovi.

Za pravice jugoslovenske manjšine v Italiji

Rim, 23. marca. o. Na današnji seji zbornice, na kateri so razpravljali o proračunu prosvetnega ministrstva, je povzel besedo tudi poslanec dr. Besednjak, ki je v svojem govoru nastopal proti šolski politiki ministra Fedeleja, ki se je lani posebno izkazal z odpuščanjem slovanskega učiteljstva iz službe. Dr. Besednjak je naglašal, da je v odpustitvenih odlokih naučnega ministra, ki jih pošilja slovanskim učiteljskim močem, naveden vzrok, da so odpuščeni iz službe zaradi njihovih čustev, češ da so nasprotna Italiji. Prosvetni minister postopa pri tem na podlagi informacij, ki jih dobiva od ene ali druge strani. Učitelji smejo samo zanikati obdolžitev, rednih disciplinarnih preiskav pa minister noče odrediti, čeprav so nekateri učitelji za to prosili. Dr. Besednjak, ki so ga nekateri poslanci med govorom neprestano prekinjali z medklici, je odločno nastopil tudi proti raznarodovalni politiki, ki jo vodi minister Fedele do jugoslovenske narodne manjšine v Italiji.

Odnošaji z Madžarsko

Budimpešta, 23. marca s. Na popoldanski seji zunanjega odbora se je skliceval zunanji minister dr. Valko na zadnje izjave ministrskega predsednika glede pogajanj, ki se trenotno vršijo z Italijo in Jugoslavijo. Min. predsed. Bethlen je vedno stremel za tem, da ostane z Jugoslavijo v dobrih sosednih odnošajih, obenem pa poglobi obstoječe prisrčne odnošaje z Italijo. Ker je trenotno opaziti v razmerju med Jugoslavijo in Madžarsko radi nekih gibanj na jugoslovensko-albanski meji malo napetosti, mora pristaviti, da diference, ki so nastale med obema državama, po njegovi sodbi ne dajejo vzroka, da bi Madžarska spremenila svoje dosedanje stališče. Stremela bo za tem, da ostane ta smer nespremenjena tudi v bodoče.

Stresemann se sestane z Mussolinijem

Rim, 23. marca. d. *»Tribuna«* poroča, da se nemški zunanji minister dr. Stresemann za Veliko noč sestane z Mussolinijem, nakar se odpelje v Sicilijo, kjer ostane par dni s svojo rodbino na oddihu.

Berlin, 23. marca. s. Z dobro informirane strani se izve, da je vest rimske »Tribune«, po kateri namerava dr. Stresemann potovati za Veliko noč na Sicilijo, točna. Dr. Stresemann je prejel tudi že vabilo Mussolinija, naj ga pri tej priliki obišče v Rimu.

Komunistična akcija v Egiptu

Kairo, 23. marca. s. V Egiptu se širi živahna komunistična propaganda, ki hoče očividno povečati Angliji politične težkoče v deželi. Z vseh strani se utihotaplja komunistična propagandna literatura. Pristaniške oblasti v Aleksandriji so na francoskem parniku zaplenile veliko pošiljko komunističnega gradiva. Med radikalnimi egiptskimi nacijonasilti je opažati preokret za zvezo z Rusijo. Inteligenca je v službi komunistov. Izvršenih je bilo mnogo aretacij.

Naši kraji in ljudje

Razstava „Rdečega križa“ v Guštanju

Vse večje kulturne in gospodarske prireditve v naših centrih, Ljubljani, Zagrebu ali celo v Beogradu, so našemu preprostemu in manj imovitemu človeku ob meji radi oddaljenosti in drage vožnje nedostopne. Vendar pa je zelo važno, da se naš delavec, kmet in obrtnik seznanijo z najvažnejšimi pridobitvami svojega naroda v tej ali oni stroki.

Naš človek ob meji ima sicer prednosti, da lažje obišče to ali ono večje mesto sosednjih držav (Celovec, Gradec i. dr.); vendar pa ni vedno v korist naše narodne samozavesti, če vidi naš preprosti človek le pridobitve tujega naroda in živi v misli da mu lasten, jugoslovenski, ne more ničesar nuditi.

Agilni krajevni odbor Rdečega križa v Guštanju je prevzel sicer težavno, toda izredno važno in koristno nalogo, da priredi še tekom letošnjega poletja v Guštanju poučno razstavo, s katero hoče seznaniti naše ljudstvo ob meji z razvojem našega gospodarstva. Izredno važen namen ima tudi higijenska razstava, ki se bo vršila istočasno. Na stotine prošenj in pozivov je razposlal odbor na razna podjetja in kulturne institucije širom naše lepe domovine. Ali se bodo odzvale? Ali bodo podprle idealno in širokopotezno akcijo? Ali se zavedajo važnosti te prireditve?

Sicer pa bodo tudi razstavljalci imeli svoje koristi, saj je Mežiška dolina precej gosto obljudena in njeno rudarstvo pa tudi kovinska in lesna industrija se čimdalje lepše razcvetajo. Na naših gospodarskih krogih je sedaj, da to idealno zasnovano akcijo po svojih močeh podprejo. Še bolj kakor nekdaj velja geslo: Napredek in prosveta — to naša bo osveta!

Narodna odbrana v Celju

V mali dvorani Celjskega doma se je vršil v ponedeljek, dne 21. t. m. občni zbor Narodne odbrane v Celju. Udeležil se ga je v častnem številu častniški zbor celjske garnizije, med tem ko se je moralo na žalost konstatirati, da se večina celjskega prebivalstva še ne zaveda velikega pomena te velevažne in prepotrebne nacijonalne in kulturne organizacije po vsej naši državi. Na občni zbor je bil vabljen vsak, ki čuti nacijonalno in se zaveda, da bo samo v narodnem in kulturnem prerojenju postala naša država krepka in konsolidirana na znotraj ter nepremagljiva napram vsakemu zunanjemu sovražniku. In vendar smo videli na občnem zboru zopet samo one ljudi, ki delujejo tiho in nesebično tudi v vseh ostalih celjskih narodnih, kulturnih in dobrodelnih organizacijah.

Občni zbor je otvoril predsednik celjske Narodne odbrane g. polkovnik Jovo Naumović s prav gorkim pozdravom na vse navzoče. Med drugim se je na kratko dotaknil današnjega položaja naše mlade države, ki si ničesar bolj odkrito ne želi, kakor dolgotrajnega miru. Vsled raznih sovražnih spletk pa mora tudi biti pripravljena na vse. Ta pripravljenost pa bo le takrat popolna, ako bomo izvršili v naši državi enotno narodno in kulturno organizacijo, ki bo obsegala vse državljane, ki čutijo nacijonalno in državno. Narodna odbrana polaga veliko važnost na to, da šteje med svoje članstvo tudi narodno ženstvo, ki je poklicano, da vzgaja naš naraščaj v jugoslovenskem duhu. Za to obžaluje, da se občnega zbora ni udeležilo tudi ženstvo, kar se mora še popraviti. Nepremagljivi bomo, ako bomo ohranili in utrdili vero v svojo lastno moč.

Po teh navduševalnih besedah je poročal tajnik g poročnik Stekovec na kratko o delovanju celjske Narodne odbrane do zadnjega ustanovnega občnega zbora. Za enkrat je omejila celjska organizacija svoje delo na mesto, a razširiti ga bo morala po vseh krajih, ki gravitirajo v Celje Društvo ima za enkrat 15 rednih in 85 podpornih članov. Izvršile so se pa že potrebne predpriprave, da bo članstvo znatno naraslo.

Blagajnik g. Logar je opozarjal na leto 1914., ko se je rajnka Avstrija srbske Narodne odbrane zaradi njenega intenzivnega delovanja najbolj bala. Komur je pri srcu usoda naših nezasužnjenih bratov, ta mora pri tej nacijonalni organizaciji aktivno sodelovati. Narodna odbrana naj pokaže vsemu svetu, kako enotni smo vsi v tej državi, ako gre za spas naše domovine. Poročal je o stanju blagajne, ki je začasno še skromna.

Pri volitvah so bile v smislu pravil na predlog g. polkovnika Naumovića izvoljene soglasno sledeče sekcije: V finančno: ravnatelj Kralj, podravnatelj Selišek in drogerist Kramer, v kulturno vladni svetnik Lilek, v privredno ravnatelj Gruden, v zdravstveno dr. Rebernik, v propagandistično upravitelj Prekoršek, prof. Mravljak in novinar Gaberc in v viteško dr. Mitko Hrašovec, dr. Mejak in Sirec. Na predlog dr. Kalana so bili izvoljeni v upravni odbor dosedanji člani in sicer: kot predsednik polkovnik Naumović, kot podpredsednik upravitelj Prekoršek, kot tajnik poročni Slekovec in kot blagajnik ravnateli Logar. Preglednika računov sta dr. Kalan in Ciril Sadar, overovatelja kapetan Juvanc in poročnik Pogačar.

† Milanu Kovaču na zadnjo pot

Ni še porasla trava skoro sveže gomile njegovega brata Karla, ko je neizprosna smrt segla po tem mladem življenju in ga iztrgala, rekel bi ukradla, njegovim staršem in znancem.

Kovačev Milan je mrtev. Pred 14 dnevi smo se nepričakovano sešli, ko se je vračal s svojim skrbnim očetom tam z bizeljskih goric. Poln življenja in navdušenja mi je razlagal svoje načrte, ki pa se niso nanašali samo na procvit domače hiše, temveč so skoro izključno merili na prosvetno delo v domačem Sokolu. Kakor je nemala zasluga Kovačeve rodbine sploh, da ima Sokolsko društva v Loški dolini svojo lastno streho in dom, ki je po pravici ponos doline, tako je bil pokojni Milan, vzoren sokolski delavec, duša vseh prireditev in neumoren prosvetar domačega Sokola. Sokolski dom v Starem trgu mu je bil svetišče, kjer je preživljal in posvečal sokolskemu delu ves čas, v kolikor ga niso neodložljivi posli vezali na dom in rodbino. Z njegovo smrtjo je nastala v vrstah sokolskih delavcev v Starem trgu velika vrzel, ki jo bo težko izpopolniti.

Res kruta je usoda človeška. Komaj se je pokojni Milan otresel šolskega prahu, dovršil trgovsko akademijo in odslužil vojaški rok, je ugasnilo njegovo mlado življenje. Prekrižani so načrti in njegove nade, da razširi svoje obzorje s kratkim študijem v inozemstvu. Mesto v Francijo in Švico je mlademu Milanu odredila usoda drugo smer — romarsko pot tja v samotno Podcerkev.

Težko bo pogrešala pokojnega Milana Kovačeva rodbina, ki ji je bil ponos in dika hiše. Saj sta stavila roditelja v svojega Milana vse nade, in to po vsej pravici, ker jih je vselej in povsod tudi izpolnil. Bil je vseskozi vzoren dijak in hvaležen sin svojih staršev.

Pogrešali bomo pa brata Milana tudi vsi njegovi znanci in prijatelji, najbolj pa domači Sokoli, ker mu bomo težko našli nadomestilo.

Spavaj sladko, brat Milan! Naj Ti bo lahko zemljica domača. M. F.

Indian Darby — Najfinejša specijaliteta za čevlje.

Gospod dr. Vilko Baltič,

bivši veliki župan ljubljanske oblasti, je odpotoval včeraj popoldne na svoje novo mesto v Užice v Srbiji kot veliki župan užiške oblasti. Na glavnem kolodvoru v Ljubljani so se poslovili od njega divizijonar, general Danilo Kalafatović, vladni svetnik dr. Andrejka, policijski direktor dr. Guštin, žandarmerijski komandant, podpolkovnik Marko Manigodić, z vsem orožniškim oficirskim zborom in ljubljanski konzularni zbor.

Zieglerjeva ogromna zapuščina

Kakor je našim čitateljem znano, se je pri izseljeniškem komisarijatu v Zagrebu vodilo postopanje o zapuščini pokojnega Williama Zieglerja, umrlega v Ameriki. Pokojnik je zapustil premoženje, vredno 13 milijonov dolarjev. Prijavilo se je tudi iz Slovenije mnogo interesentov. Da si posamezni Zieglerji in Ciglarji prihranijo nepotrebne troške za razne listine in informacije razglaša izseljeniški komisarijat, da je zapuščinsko postopanje že končano in da je pokojni William Ziegler svojo imovino z oporoko zapustil svojemu sinu Williamu ml. v Newyorku kot univerzalnemu dediču ter svoji soprogi in še nekaterim legatarjem. Prepis oporoke se lahko dobi pri izseljeniškem komisarijatu v Zagrebu, Kamenita ulica 15.

Borzni mešetar, ki dela bombe

Največja senzacija o kateri se govori v vseh zagrebških krogih, je aretacija borznega senzala Dragana Vučkovića, ki je obtožen milijonske poneverbe. Na policiji je izjavil, da je moral radi finančnih težkoč, v katere je zašel, priglasiti svoj konkurz. Pasiva znašajo tri milijone dinarjev, aktiva pa so minimalna. Vučković pravi, da ni imel namena poneveriti, temveč je skoro ves svoj denar porabil za neki izum, ki ga je poslal vojnemu ministrstvu. Gre za neke bombe, s katerimi je napravil poizkuse že pred vojaškimi osebami, preteklo leto pa poizkuse metanja iz aeroplanov, ki so se dobro obnesli. Bombe imajo ta učinek, da takoj zažgo zaželjeni predmet, mečejo pa se iz aeroplanov.

Za ta svoj izum, pravi Vučković, je potrošil velike vsote denarja. Denar je dobil od raznih oseb, ki so mu dajale ne samo gotovino, temveč tudi vrednostne papirje, pregovoril pa je stranke večinoma s tem, da jim je naglašal, da je veliko bolje, da se z denarjem dela in s papirji spekulira na borzi, kakor da leži doma. Do konca preteklega leta je Vučković mogel še zadostiti svojim obveznostim, ko pa je zašel v stiske, je začel obveznosti zavlačevati, nakar so sledile ovadbe upnikov policiji. Policija nadaljuje preiskavo in upa, da pride na sled novim podrobnostim.

Usodni strel radi požarov na Gorenjskem

Božična tragedija v Križah pred sodiščem.

Ko so se lani po gorenjskih vaseh neprestano pojavljali požari, se je razburjeno ljudstvo odločilo, da bodo domačije vsako noč stražili fantje. Okrajna glavarstva so res dovolila vaščanom, da smejo na svojih nočnih pohodih nositi puške in na tretji klic tudi streljati, če se ne bi oglasil pasant, ki je naletel na stražo.

Ponoči od 24. na 25. decembra je stražil v Križah pri Tržiču čevljarski pomočnik Ludovik Gradišar. Ko je po polnoči stal blizu svoje hiše, je opazil, kako se je plazila neka senca blizu vaške poti, zapustila pot in šla proti njegovi šupi. «Stoj,» je kriknil Ludvik in dvignil puško, a senca se je kljub temu plazila dalje. Še enkrat je Ludvik kriknil, a potem je ustrelil. Senca se je nato zgrudila. Ludvik je začul grgrajoč vzdih in potem je vse utihnilo.

Fant je priskočil in preplašen spoznal, da je ustrelil svojega prijatelja Franceta Terana. France se je namreč hotel prepričati, kako Ludvik straži in se mu je približal. Svojo neprevidnost je plačal siromak z lastnim življenjem. Krogla mu je prodrla skozi srce in je takoj umrl.

Gradišar je včeraj pred deželno sodnijo v Ljubljani preplašen priznal, da je streljal, a zagovarjal se je, da je storil samo svojo dolžnost, saj je sprožil puško, ne da bi pomeril, ker je hotel samo neznanca prepoditi.

Kazenski senat je upošteval obtoženčev zagovor in ga oprostil z motivacijo, da je fant sicer res neprevidno ravnal ter da bi miren človek ne streljal tako hitro. Toda ustreljeni je bil sam čuvaj, ki bi vsekakor moral vedeti, da mu preti nevarnost, ako se ne oglasi, pa je kljub temu šel s poti in tudi oglasil se ni. Vrh tega so čuvaji imeli dovoljenje, da smejo nositi puške in streljati na trikratni klic «Stoj!»

Marica Marijana Micika

tri sestre do tiš's zaljubljene v **soldata Harry Liedtkeja.**

Pride v KINO »DVOR«

Zverina v človeški podobi

Vas Drenovci v Slavoniji je doživela v noči od sobote na nedeljo strahovit zločin. Sinko, ki je hotel braniti svojo mater pred nasilnim stricem, je plačal svojo ljubezen do matere s smrtjo. Zloglasni pijanec Andrija Senko, ki je popival noč in dan po gostilnah, je prišel usodno noč jako pozno domov. Bil je silno slabe volje, ker je izgubil na kartah. Zaman so ga starši prosili, naj opusti karte in vino in se loti dela, češ da ni doma niti kruha.

«Vam bom že dal kruha,» je zavpil pijanec in pričel starše pretepati. Njegova sestra je skočila materi na pomoč, na kar je tudi nad njo zlil svojo jezo in jo ves divji pretepel. Na svojo nesrečo je med tem pritekel njen sinko in milo zaplakal: «Stric! Pusti mojo mamico! Nikar je ne tolči!» Pijanega Senka je to še bolj raztogotilo. Zgrabil je veliko sekiro in udaril z ostrino tako silno po glavi otroka, da mu jo je razklal na dvoje. Kakor odsekano steblo, se je otrok zgrudil na tla.

Zverino v človeški podobi so sevda takoj aretirali in izročili sodišču.

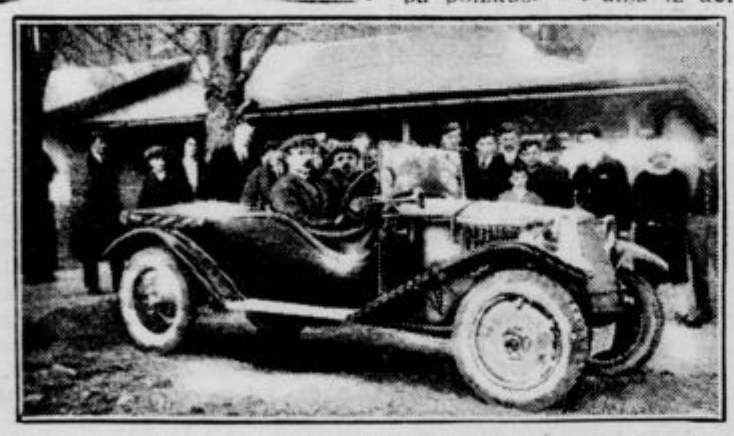

Prvi avtomobilski poset na Šmarjetno goro nad Kranjem

Na praznik sv. Jožefa so doživeli izletniki na Šmarjetni gori, eni najprijetnejših izletnih točk na Gorenjskem, senzacijo. Na vrh h gostilni je privozil g. Čamernik iz Ljubljane z malim «Tatra». Na sliki vidimo avto na gostilniškem dvorišču.

GRETA GARBO

:ŽENA DEMON:

divna zamamna Parižanka iz razkošnih palač svetovnega velemesta gre s svojim ljubavnikom (Antonio Moreno) v divjo Argentinijo, kjer teče vrela kri, ki ne pozna mej v ljubavi in strasti!

Samo še danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9. uri.

Pozor! Pri vseh predstavah sodeluje naš splošno znani najboljši orkester Ljubljane.

Kino „Ljubljanski dvor“. Tel 2730

Pred sodniki

Na Gorenjskem prebiva tesar France S. Možakar ima ljubko pastorko Ivanko S. Lani je bil zaslišan kot priča zoper sorodnico Ivanko Š., ki je bila v preiskavi radi hudodelstva goljufije. France je tedaj priznal, da je večkrat svojo gluhonemo pastorko, ki mu je bila zaupana v nadziranje, zapeljal, da je ž njim nečistovala. France je bil obsojen na 3 mesece težke ječe. Da bo temeljito zgubil take skomine, bo mož tudi vsak mesec enkrat na trdem ležal.

Ekspedicija na južni tečaj

(Prihodnji spored ZKD.)

Na praznik, dne 25. t. m. predvaja ZKD v kinu Matica film, ki nam predočuje ekspedicijo kapitana Scotta na južni tečaj. —

Film tvori brezdvoma eno najlepših in najzanimivejših predavanj, kar jih je dosedaj nudila ZKD v letošnji seziji. Pokaže nam v izredno lepih slikah vse predpriprave za to ekspedicijo ter njeno prebivanje v arktičnih pokrajinah. Na filmu vidimo deželo večnega ledu, visoke plavajoče ledene gore, ki so ovirale nadaljno prodiranje raziskovalcev z ladjo «Terra nova». V zanimivih, silno lepih slikah nam prikazujejo raziskovalci svoje življenje in bivanje v teh krajih; tudi živalstvo in njih življenje ni v nobenem dosedanjem filmu opisano in predočeno tako naravno in živo kot v tem. Tu vidimo cele jate pingvinov, tulnjev, galebov itd., ki žive v krajih, kamor stopi le redkokdaj človeška noga. — Konec filma prikazuje tragičen konec junaške ekspedicije, ki si je stavila za svoj cilj, da prouči nepoznane kraje okrog južnega tečaja.

Radi izredne krasote tega filma priporočamo vsakomur, da si ga ogleda, saj bo gotovo slehernim ostal neizbrisno v spominu.

Predstave dne 25. t. m. se vrše ob 9.30 in 11. dopoldne. Zasigurajte si pravočasno vstopnice v predprodaji pri blagajni kina Matice. Cene sedežem 2 Din in 4 Din.

Mi pobijemo

vsako konkurenco glede kvalitete, okusa, kroja in cen, v moški in damski konfekciji.

Oglejte si naše izložbe.

GRIČAR & MEJAČ

Šelenburgova ulica štev. 3.

Iz Samostojne demokratske stranke

Sestanka SDS v Makolah in Laporju sta se vršila v soboto 19. t. m., prvi zjutraj po maši, drugi popoldne. Na obeh sestankih se je zbralo lepo število ljudi, v Makolah celo večina pristašev SLS. Strokovni učitelj gosp. Robnik je razpravljal o raznih perečih gospodarskih vprašanjih ter je žel obilo odobravanja.

Nova krajevna organizacija SDS se je v nedeljo 20. t. m. ustanovila na sestanku v Jarenini, srez Maribor levi breg. Organizacija šteje že lepo število članstva in možje ter mladeniči, ki so stopili v odbor, so nam jamstvo, da se bo število članstva v najkrajšem času znatno pomnožilo ter da bo organizacija v Jarenini med najmočnejšimi našimi podeželskimi organizacijami.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Četrtek, 24.: «Ti in jaz». A.
Petek, 25.: Zaprto.
Sobota, 26.: «Gobsek». Delavska predstava pri znižanih cenah. Izv.
Nedelja, 27.: «Danes bomo tiči».
Pondeljek, 28.: «Macbeth». B.

Ljubljanska opera:

Četrtek, 24.: Zaprto.
Petek, 25.: ob 15.: «Carmen». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.
Sobota, 26.: «Mrtve oči». E.
Nedelja, 27.: ob 15.: «Tajda». Izv.
Pondeljek, 28.: Zaprto.

Mariborsko gledališče:

Četrtek, 24.: «Vesela vdova». B. Kuponi Znižane cene.
Petek, 25.: ob 15.: «Divji mož» Kuponi Ob 20.: «Grofica Marica» Znižane cene. Kuponi.
Sobota, 26.: «Madame Butterfly». A.
Nedelja, 27.: ob 15.: «Vesela vdova». Znižane cene. Kuponi. Ob 20.: «Učiteljica». Premijera.

«Carmen» v ljubljanski operi. Jutri, na praznik, se poje ob 3. popoldne v ljubljanski operi priljubljena in melodiozna francoska opera «Carmen» z gospo Thierryjevo v naslovni ulogi. Poleg nje nastopijo še: ga Ribičeva kot Micaela, gospa Poličeva kot Frasevita in gospa Potučkova kot Mercedes. Glavno tenorsko partijo Don Joseja poje gosp. Knittl, baritonista Escamila pa gosp. Holodkov. Ostale uloge so v rokah gg. Zupana, Šublja, Mohoriča in Perka. V operi nastopa otroški zbor in pa balet. Predstava je ljudska in veljajo znižane cene.

Delavska predstava v ljubljanski drami. Opozarjamo na delavsko predstavo v ljubljanski drami, in sicer v soboto zvečer, ko se uprizori Hasenclleverjeva drama «Gobsek» pri znatno znižanih dramskih cenah.

Premijere v ljubljanskem Narodnem gledališču. V prihodnjih 14 dneh bodo v ljubljanskem gledališču sledeče premijere: V operi Rožickyjeva opera «Eros in Psyche», ter opereta «Orlov»; v drami pa Nestroyeva burka «Lumpaci vagabund». Predvidoma bodo premijere 30. marca, 2. in 6. aprila.

Meyerholdova proslava ruske revolucije. Desetletnico ruske revolucije in zlom caristične Rusije je praznoval moskovski režiser Mayerhold na kaj originalen način. Zbral je 300 igralcev, jih preoblekel v politične zločince z okovi na rokah in nogah. Procesija je korakala ob rožljanju verig po moskovskih ulicah, zvečer pa se je vršila v Mayerholdovem gledališču originalna predstava iz življenja sibirskih kaznjencev.

Praznik v mariborskem gledališču. Na praznik v petek se vršita v mariborskem gledališču dve predstavi: popoldne repriza veleuspele otroške igre «Divji mož» ali «Ugrabljena kraljičina», zvečer pa priljubljena opereta «Grofica Marica».

Nova zbirka Golarjevih pesmi. Poet naših polj in gozdov, Cvetko Golar, je izdal za letošnjo pomlad novo knjigo svojih poezij: «Njiva zori». Zbirka obsega okrog 100 strani in je okusno opremljena. Založil je je avtor sam. Ob prvi priliki bomo prinesli o tej novi slovenski pesniški knjigi obširnejšo oceno, za sedaj pa jo toplo priporočamo slehernemu ljubitelju Golarjeve poezije. Knjiga stane 15 Din.

Ruski prosvetni komisar Lunačarskij je napisal novo dramo z naslovom «Novo podnebje».

Osma simfonija Miaskovskega se je izvajala prvič v Ljeningradu v interpretaciji Ljeningrajske filharmonije. Simfonija je monumentalno delo, zgrajeno motivično večinoma na ruskih narodnih pesmih. Njen vršek je v četrtem stavku, najbolji del pa je Scherzo drugega stavka. Miaskovskij je že napisal svojo deveto simfonijo in zlaga sedaj deseto.

Književna anketa zagrebškega «Vijenca». Zagrebški književni mesečnik «Vijenac», ki se je v zadnjem času rehabilitiral ter postal vodilna literarna revija med Hrvati, je razpisal zanimivo anketo o vzrokih sedanje literarne krize. Čitatelji lista imajo priliko odgovoriti na nastopna vprašanja: Čemu se knjige domačih pisateljev tako malo čitajo in malo kupujejo? Kako bi se dalo odpraviti to stanje? Katera književnost vam bolj prija — predvojna ali povojna in čemu? Katera literarna panoga se vam najbolj prilega: pesmi, drame, novele ali romani? Katere pisatelje najraje čitate? Kaj zahtevate od naše književnosti in njenih tvorcev? Odgovori na to delo bodo pač prišli, drugo vprašanje pa je, če bodo kaj pripomogli k rešitvi splošne sedanje literarne krize.

Koncert pianista Lortata v Ljubljani

Francosko društvo «Association française d'expansion et d'échanges artistiques» si je nadelo hvalevredno nalogo, navezati umetnostne stike med narodi in jih tako kulturno zbližati. V Ljubljani imamo francoski institut, ki spaja francosko kulturo z našo, in ta ustanova nam je v zvezi z Glasbeno Matico priredila snoči večer pianista Lortata, ki se nam je predstavil kot odposlanec zgoraj navedenega društva. Namen tega večera je bil, seznaniti našo publiko z nekaterimi klasičnimi francoskimi skladatelji in s pojavo impresionista Debussyja, najačje osebnosti francoske glasbe bližnje preteklosti. Pianist je napravil koncertni publiki še posebno koncesijo v tem, da je uvodoma predvajal Beethovnovo «Sonata appassionata» in Chopinove etude v As-duru, Ges-duru in c-molu; preludij v Des-duru in polonezo v As-duru. Po teh točkah, ki jih je pianist zaigral z občudovanja vredno tehnično popolnostjo, je šele prišel napovedani spored, ki ga je umetnik uvedel z daljšim nagovorom v francoskem jeziku, v katerem je na kratko in v lahnem slogu orisal glavne poteze skladb francoskih clavecinistov. Govoru je sledilo izvajanje nekaterih najkarakterističnejših skladb Rameauja, Daquina in Couperina, ki jih je govornik sproti uvedel. Druga polovica sporeda je bila posvečena Debussyju, na katerega je program spretno navezala skladba «Hommage à Rameau». V nadaljnem smo čuli Debussyjeve skladbe «Danseuses de Delphes», «Ce qu'a vu le vent d'Ouest», «La cathedrale engloutie», «Les collines d'Anacapri» in «La fille aux cheveux de lin» iz zbirke «Préludes». Končno točko je tvorila prispodoba med Debussyjevo predstavo Španije in ono njenega najbolišega komponista, Albeniza, čigar Seguidilli (Castillas) je sledila Debussyjeva skladba «Une soirée dans Grenade». Vse točke je umetnik uvedel s kratkimi, duhovitimi in temperamentnimi predgovori in zaigral z globokim razumevanjem. Gosp. Lortat je vsekakor pianist prve kvalitete in razpolaga z dovršeno, čeprav včasi malo prebučno tehniko. Posebno se odlikuje v prednašanju melodične linije, ki je bila vseskozi skrajno jasno izdelana. — Koncert je zaslužil, da ga poseti več publike; stalni nemir v avditoriju kvari pozornost. Na splošno zahtevo je pianist dodal Lisztovo II. rapsodijo in Chopinovo a-dur polonezo.

Domače vesti

* **Izpremembe v državni službi.** Veterinar pri okrajnem glavarstvu v Kranju Fr. Ček je po potrebi službe premeščen v Ljubljano ter dodeljen v službovanje velikemu županu ljubljanske oblasti. Veterinar Pravdoslav Rebek v Ljubljani je imenovan za obmejnega veterinarja na Rakeku. Vpokojeni višji pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Slovenski Bistrici Jurij Hudritz je odlikovan z lato kolajno za državljanske zasluge, revizor pri okrožnem agranem uradu v Mariboru Franjo Neralić pa je odpuščen iz državne službe.

* **Iz notranjega ministrstva.** Za sekretarja v ministrstvu notranjih zadev je imenovan g. Stanko Masič srezki poglavar v Ljubljani.

* **Redukcija predmetnih učiteljev na gimnazijah.** Da omogoči zaposlitev številnih kvalificiranih učnih moči na srednjih šolah, je ministrstvo prosvete odredilo, da se reducira gotovo število predmetnih učiteljev, ki imajo več let službe, a še dosedaj niso položili izpita.

* **Nagrobni spomenik zaslužnim za domovino.** «Uradni list» objavlja v 31. številki dopolnitev natečaja za izdelavo osnutkov za nagrobne spomenike onim, ki so zaslužni za domovino, nakar opozarjamo projektante.

* **Pravila za polaganje mature na trgovskih akademijah.** Letošnji izpiti na trgovskih akademijah se bodo vršili že po novih pravilih ki jih je izdelala posebna komisija ministrstva prosvete. Ista komisija pripravlja tudi pravilnik o reorganizaciji teh šol in revidira učni načrt in program.

* **Proračun Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani odobren.** Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo proračun ljubljanske zbornice za leto 1927. s skupnim zneskom zborničnih dohodkov 3,196.973 Din in s preliminiranimi izdatki v skupni svoti 3,122.194 Din, torej s 74.779 Din proračunske blagajnične rezerve. S tem je zbornici dovoljeno, da sme pobirati za kritje svojih potrebščin za leto 1927. v svojem okolišu 22% zborično doklado.

* **Iz veterinarske službe.** Za oblastne veterinarske referente so imenovani: pri smederevskem velikem županstvu g. Hugon Turk, dosedaj pri ljubljanskem velikem županstvu; pri ljubljanskem velikem županstvu g. Franjo Cek, veterinar pri srezkem poglavarstvu v Kranju; pri somborskem velikem županstvu g. Pavle Košmrlj, za obmejnega veterinarja na Rakeku pa g. Radoslav Rebek, veterinar pri ljubljanskem velikem županstvu.

* **Osebne vesti.** V imenik zagovornikov je vpisan Artur Mrevlje, notarski kandidat v Ptuju. Odvetniški izpit sta napravila pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani odvetniška kandidata dr. Janko Drnovšek in dr. Dominik Drnovšek.

* **Gripa v mariborski oblasti pojenjuje.** Kakor je razvidno iz uradnih statističnih podatkov, je bilo dne 8. marca v področju mariborske oblasti še 5.028 na gripi obolelih oseb, do dne 14. marca pa se je število bolnikov znižalo na 1669. Tekom omenjenega tedna je ozdravilo 4688 oseb 21 pa jih je za gripo umrlo. Največ bolnikov je v Prekmurju.

* **Italija se zanima za Južno železnico.** Italijanska vlada v zadnjem času z vsemi silami deluje na to, da si zasigura vpliv v upravi prog Južnih železnic ter da si pribori celo glavno besedo o progah, ki tečejo na našem teritoriju. Z Dunaja poročajo, da se neka znana banka iz Milana, ki je v ozkih stikih z današnjo fašistično vlado, na dunajski in budimpeštanski borzi prav posebno zanima za delnice Južnih železnic. Informirani krogi so prepričani, da je to zanimanje v ozki zvezi z rešitvijo vprašanja izhoda Madžarske na morje.

* **Zgodovinar dr. Dane Gruber umrl.** V Zagrebu je v pondeljek zvečer po dolgotrajni bolezni umrl znani zgodovinar dr. Dane Gruber, profesor zagrebške univerze v pokoju in redni član Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti. Pokojnik se je bavil zlasti s starejšo hrvatsko zgodovino. Njegove razprave so bile objavljene večinoma v edicijah akademije znanosti.

* **Brezplačno potovanje siromakov na železnicah.** Pod štev. 1980 z dne 26. januarja 1927. je prometni minister odredil, da oni siromaki, ki ne plačajo nobenega davka ali pa le do 10 Din direktnega davka, lahko potujejo na železnici brezplačno; oni, ki plačajo 10 do 20 Din direktnega davka, potujejo lahko za četrtinsko ceno, oni pa, ki plačujeo 20 do 30 Din direktnega davka, pa lahko potujejo na železnici za polovično ceno. Dne 22. t. m. pa so oblastne železniške direkcije prejele brzojavno naredbo, po kateri bo prometno ministrstvo odslej samo dovoljevalo take vozne olajšave, a le na prošnjo vsakega posameznega prosilca. V vsaki prošnji se mora označiti svrha potovanja.

* **Potres v Brodu na Savi.** Prijatelj našega lista nam piše iz Broda na Savi: Dne 21. t. m. smo čutili tu od 2. do 3. ure ponoči štiri manjše potresne sunke, ob 3.08 pa čuli močno podzemsko bobnenje, ki je trajalo do 5 sekund, nakar je sledil precej močan potresni sunek. Bobnenje je marsikoga zbudilo, prve štiri sunke pa je le malokdo slišal. Škode potres ni napravil.

* **Obrtnikom.** Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani si je za letošnji ljubljanski velesejem, ki bo od 2. do 11. julija zagotovil primeren razstavni prostor. Da omogoči revnejšim obrtnikom udeležbo na velesejmu, bo urad kril razstavne stroške. Obrtniki, ki se nameravajo poslužiti te ugodnosti, naj priglase najkasneje do 15. maja svojo udeležbo pri Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg št. 10-I, kjer dobe tudi vsa natančnejša pismena, oziroma ustmena pojasnila.

* **Gradnja »Novinarskega doma« v Zagrebu.** Zagrebški mestni regulacijski odbor je na svoji predvčerajšnji seji razpravljal o brezplačnem odstopu primernega stavbišča za gradnjo »Novinarskega doma« v Zagrebu in odobril odstop stavbišča na vzhodnem delu »Trga 29. oktobra«. Določena je posebna komisija zastopnikov in strokovnjakov, ki bo pregledala stavbišče ter z zastopniki Novinarskega udruženja določila način gradnje.

* **Ženski svet,** štev. 3. za marec 1927. je izšla z nastopno vsebino: Obrazi in duše: Zofka Kveder-Demetrovićeva; Narodna pesem Gustava Strniše; Junakinja zvestobe, povest L. Faturjeve; Pozdrav v daljavo, pesem Ks. Meška; Hrepenenje, pesem Roze L. P.; Nepoznani materi, Antonija G.; Očka, Janez Rožencvet; Naj bom tvoja lučka, pesem Poldi Leskovčeve; Iz Heineneve lirike, Vida Jerajeva; Krivice Jelka, Poldi Leskovčeva; Vsako leto znova, pesem Makse Samsove; Glose k ženskemu gibanju, Milena Vladimirova; Avbe, Albert Sič; O setvi cvetlic, Just Ušaj; Sestre, Trboveljčanka; Naša deca, Izvestja. — Ženski svet izhaja v Trstu vsak mesec. Za Jugoslavijo se naroča pri upravi v Ljubljani, Karlovška cesta 20.

* **Nenadna smrt na potovanju.** Na potovanju v Beograd na skupščino Jugoslovenskega Sokolskega Saveza je na splitskem kolodvoru, zadet od kapi, umrl dr. Gajo Bulat, član odlične rodbine Bulatov, ki se je v dobi narodnega preporoda odlikovala v borbi proti italijanašem. Pokojnik je bil predsednik oblastnega odbora SDS v Dalmaciji, predsednik zveze velike industrije in starosta splitskega Sokola. Dosegel je starost 60 let. Sprevoda, ki se je vršil včeraj so se udeležila vsa narodna društva, Sokol, člani SDS in izredno mnogo tamkajšnjega meščanstva.

Za velikonočne praznike

izgotavlja atelje tvrdke M. BAN na Resljevi cesti po meri vseh vrst oblačila za gospode in dame po prvovrstni izvršitvi. Izbera pomladanskega blaga, najlepših in modernih vzorcev je popolna. Cene najnižje.

* **Samomor v zoološkem vrtu.** Pri zoološkem vrtu v Maksimiru si je predvčerajšnjim končal mlado življenje 23 letni Ante Lukin, rodom iz Šibenika. Iz Zagreba se je z električno železnico odpeljal v Maksimir ter se naravnost napotil v zoološki vrt in nekoliko časa ogledoval živali, potem pa se vsedel na klop in si pognal kroglo v desno sence. Bil je takoj mrtev. V beležnici, ki jo je imel v žepu, omenja, da ni mogel dobiti ne državne, ne privatne službe in ker tudi nima sorodnikov, ki bi ga mogli podpirati gre prostovoljno v smrt. Svoje beležke je končal s konstatacijo: »Rodil sem se pred 750.380.000 sekundami.«

* **Smrtna nesreča na železnici.** Na železniški progi Zagreb-Čulinec se je v pondeljek zvečer pripetila nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Osebni vlak je povozil služkinjo Veroniko Premec, ki se je po progi vračla v Dugo selo. Vlak je ponesrečenko grozno razmesaril, tako da so le s težavo ugotovili njeno identiteto.

* **Ljudje, ki trpe na težkem telesnem odvajanju** in jih pri tem mučijo obolelosti debelega črevesa ter preobilica krvi v spodnjem delu telesa, pritisk krvi na možgane, glavobol in utripanje srca, naj popijejo zjutraj in zvečer po četrt kozarca prirodne grenčice »Franz-Jozef«. Vodilni zdravniki kirurgičnih zavodov izjavljajo, da se voda »Franz-Josef« uporablja z najboljšim uspehom pred operacijami v trebuhu in za njimi.

* **Ribiške priprave,** orožje in streljivo, lovske potrebščine ter vsa popravila pri puškarju F. K. KAISER, Ljubljana. 256

* **Nobena mati naj se ne ustraši** truda kuhati kavo na dve strani: skuhano Žito odmeri najprvo samo otrokom, ostanku pa pridene, če je treba, nekaj zrnate kave za odrasle člane rodbine. 276

* **Tkanina »Eternum«,** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* **Calderara milo** za britje je v kakovosti neprekosljivo. 60

Športne čevlje

za dame in gospode, pristne gojzarje, izdelane po vseh predpisih za turistovske čevlje, izdeluje po meri in ima v zalogi

J. BRAJER, Breg štev 1.

Proti gripi - astmi - kataru

se inhalira smrekovo olje „Trolist". Raznošila a vsak dan po povzetju D 15 Trolist Logatec. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah

Pride! Pride! Pride!

Rinaldo Rinaldini

senzacijonalni in vedno zanimivi salonski ljubavno pustolovni velefilm. V glavni vlogi junak dneva

Luciano Albertini

Elitni Kino Matica

Presenetljivo krasne vzorce

šipk za perilo, obleke, mizne prte, pogrinjala itd je mogoče izbrati si le v specijal. trgovini

T. EGER
Sv. Petra c. št. 2

Svila ter vse potrebščine za šivilje in krojače v bogati izbiri.

Iz Ljubljane

u— **Velikodušen dar.** Dobrotnik, ki noče biti imenovan, je daroval za dijaško kuhinjo »Domovina« 10.000 Din. Uverjen naj bo, da je s tem storil veliko dobroto, saj prehranjuje »Domovina« letos 60 do 70 marljivih in najbolj siromašnih srednješolcev deloma povsem brezplačno, deloma pa po znižani ceni. Lansko leto so znašali troški za vzdrževanje »Domovine« 186.000 Din, kateri svoti so dobrotniki prispevali s skupnim zneskom okoli 100.000 Din. Tudi letos so se »Domovine« spomnili že številni stari podporniki. Velikodušni dar nepoznanega dobrotnika-zasebnika naj bi pa našel med Slovenci še več nasledникov. Kdor hoče svojo darežljivo plemenitost usmeriti s pridom v res dober namen, naj nikdar ne pozabi dijaške kuhinje »Domovina«, ki vrši svoj človekoljubni in mladinoljubni namen že od l. 1909. Darila za dijaško podporno društvo »Domovina« v Ljubljani sprejema tudi uprava našega lista.

u— **Malomarnost** Zadnja dva praznika je šlo mnogo ljubljanskih izletnikov s postajališča v Mednem na Sv. Katarino, ker je ta pot skoro najbližja in tudi prav lepa. V dolini pod Golim brdom pa so zaman iskali prehoda preko potoka, ker od zadnje poplave še nikomur ni padlo v glavo, da bi postavil novo brv, ali vsaj opozoril izletnike na to nepriliko. Ljudje so si pomagali, kako so vedeli in znali. Marsikdo je zajel polne čevlje vode in prinesel domov pošten nahod, če ne še kaj hujšega. Prosimo naj ima SPD to pot v evidenci. Druga malomarnost je, da nihče ne opozori izletnikov, da je spodnja gostilna na Sv. Katarini zaprta in ljudje tako po nepotrebnem begalo sem in tja. Ker je »vsega dobrega troje« naj omenimo še tretjo malomarnost. Med Katarino in Grmado je odtrgal plaz velik kos poti in to na precej opasnem mestu. Tudi na to bi bilo treba izletnike opozoriti, pot pa čimprej popraviti.

u— **Krajevna organizacija SDS v Mostah** pri Ljubljani vabi svoje člane in prijatelje na prijateljski sestanek v petek, dne 25. marca ob 10. dopoldne pri g. Erbežniku. Ker se bo razpravljalo o važnih gospodarskih zadevah, se prosi za čim večjo udeležbo.

u— **Mestna kopeli** v Kolodvorski ulici bo v dneh 29., 30. in 31. marca radi snaženja zaprta.

u— **Dr. Tavčarjeva društvena knjižnica.** V nedeljo, dne 13. marca se je otvoril a za okraj Moste, Selo, Zelena jama, Novi Vodmat, knjižnica podružnice Kola jugoslovenskih sester. Moste-Sv. Peter, pod imenom: »Dr. Tavčarjeva društvena knjižnica«. Slavnosti se je udeležila tudi ljubljana predsednica centrale gospa Franja dr. Tavčarjeva v spremstvu sester odbornic iz Ljubljane dr. J. Žitkove in M. Gašperlinove. V zelo obilnem številu so bile zastopane sestre iz Štepanje vasi, učiteljski zbor je zastopala sestra E. Hrovatinova. Prisrčno dobrodošlico ji je izrekla sestra predsednica Kruharjeva, sestra A. Klemenčeva pa ji je podala v znak sestrske ljubavi šopek cvetja. Da pa je slovesnost prišla do tako lepega zaključka, se imamo zahvaliti naši zavedni sestri A. Štorovi, ki je skupno s hčerko pripravila kot gospodinja spoštovani predsednici tako ginljiv sprejem z nagovorom hčerke in poklonitvijo cvetja. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Kolašice so si stavile velik načrt, zavetišče za sirote-deklice je tako nujno potrebno v Mostah. Prva seja bo 1. aprila ob 8. zvečer v knjižnični sobi pri A. Štorovi I. nadstr., istotam posluje knjižnica vsak petek od 7. do 8. zvečer, ter jo vodi odbornica Ivanka Gorjanova. Soglasno je bil izvoljen sledeči odbor: Marica Kuharjeva, predsednica, Agata Wiederwol, podpredsednica, Elka Čenčič, tajnica, Berta Kvas namestnica, Loizka Klemenc, blagajničarka. Odbornice: Julija Mlakar, Mara Fabjan, Rozi Bregar, Justi Novak, Gizela Ravbar, Antonija Štor. Namestnice: Slava Gorup, Ivana Kovačevič, Marija Brajer, Alič Frania, Elza Rahne. Nadzorstvo: Franja Šušteršič, predsednica, Ivanka Gorjan, tajnica, Zdenka Kruhar, odbornica, Malči Ravnihar, odbornica.

u— **Šolski koncert Beethovnove IX. simfonije.** Izvajanje Beethovnove IX. simfonije pod vodstvom ravnatelja Polliča se še enkrat ponovi in sicer kot šolski koncert namenjen izključno le šolski mladini. Prvotno je bil datum določen 26. marca, vsled tehničnih zaprek pa se preloži na april, kar bo ravnateljstvom javljeno potom posebnih dopisov.

u— **Uničevanje stenic in golazni.** Sedaj je je primeren čas za odpravo stenic in druge golazni po stanovanjih s Cyklonom B, ki deluje popolnoma zanesljivo in ne kvari predmetov. Za podrobne pogoje se je obračati na drž. higijenski zavod v Ljubljani Zaloška cesta št. 2.

V kavarni

vas obrani prehlajenja in influenca redna uporaba

Čehoslovaškega vizuma

ne potrebujete, ako potujete na velesejem v Prago, ki se vrši od 20 do 27. marca 1927. Polovična vožnja na železnici. Legitimacije se dobijo pri Čehoslovaškem konzulatu, Breg 8, i zastopniku *Matelič & Co, Ljubljana, Kongresni trg 3, I.*

u— **Gremij trgovcev v Ljubljani** ima redni letni občni zbor v torek, dne 29. marca ob 7. zvečer v zborovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova 10, pritličje. — Samostojni predlogi morajo biti pismeno predloženi načelstvu 8 dni pred občnim zborom. V slučaju nesklepčnosti občnega zbora se vrši eno uro pozneje ravno tam z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ob vsakem številu navzočih članov.

u— **Tamburaše ljubljanske »Edinosti«** opozarjamo, da se danes vsled snaženja lokala vaja ne vrši. Prihodnja redna vaja bo v soboto ob pol 8. zvečer. Vsi in točno.

u— **Gremij trgovcev v Ljubljani** obvešča članstvo, da je računski zaključek za leto 1926 vsakemu članu v Gremijalni pisarni na vpogled. — Načelstvo.

u— **Policijske prijave.** Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 3 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 nezgoda, 1 prestopek prekoračenja policijske ure, 1 zaplemba flobert- pištole, 1 tatvina in 8 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacija je bila izvršena samo 1 in sicer radi vlačugarstva.

u— **Nesreča pri delu.** V torek popoldne se je v strojnoključavničarski delavnici Karla Nabershuberja na Selu močno poškodoval 16 letni vajenec Ludovik Rode. Ko je bil v skladišču ter navijal žico, je prišel poleg drug vajenec Ivan R., ki je nerodno manevriral z merilom. R. se je nenadoma spodtaknil, pri čemer je železno merilo udarilo Rodeta v oko in se mu z ostrim delom zapičilo pod zenico. Rodetu so prvo pomoč nudili v vojaški bolnici, nakar so ga odvedli v javno bolnico.

u— **Dve tatvini** Iz garderobe športnega kluba »Primorje« je zmanjkalo pred dnevi Adolfu Pečniku in Miodragu Dramičaninu črna usnjata, mala damska listnica z vsebino 50 Din gotovine, 5 slik, dalje Dramičaninu listnica z 11 šilingi, zlato damsko ovratnico in dijaško izkaznico s sliko ter več dokumentov.

u— **Občni zbor podružnice Jugoslovenske Matice za kolodvorski okraj** se vrši nocoj ob 7. zvečer (v slučaju nesklepčnosti ob 8 uri zvečer) v Akademskem domu, Miklošičeva cesta 5, z običajnim dnevnim redom.

u— **Zdravnik dr. Jemec** ordinira na Tržaški cesti 8, od 10. do 12. in od 2. do 4. ure. 445

u— **Obrtništvo** opozarja na današnji družabni večer v restavraciji »Zvezdi«. 436

u— **Člani radio-kluba** se opozarjajo, da bo klub sprejemal danes ves dan akumulatorje vseh vrst v polnitev. Člani, ki imajo članarino plačano do tekočega meseca, naj izroče akumulatorje oskrbniku velesejma g. Logarju. Člansko izkaznico je treba prinesti s seboj.

u— **Lepe vrtove** boste imeli le, ako posujete steze z belim dolomitnim peskom, ki ga vam dostavlja na dom najceneje K. Vodnik, Podutik 25, Ljubljana 7. Naroči se lahko tudi pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg. 439

u— **Volno, bombaž** za stroino pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

u— **Ugoden nakup nogavic,** vezenine in žepnih robcev je pri O. Dobeic, Pred Školjo št. 15. 109

u— **Program I. zabavnega večera ljubljanskih konservatoristov,** ki bo danes zvečer v Kazini, je sledeči: 1. Predigra. 2. Orlov: »Pesem cigarete« (Alex): g. Šubelj. 3. Tango: gdč. R. Rögerjeva in g. I. Kenda. 4. Orlov: »Kitty...« (Dolly-Yolly): gdč. H. Arkova in g. V. Janko. 5. ? Yambo-Sambo ? 6. Orlov: »Zakaj...« (Nadja): gdč. V. Popovičeva. 7. Narodne pesmi: Šmarješki šomašter — Sv. Lucija — Sv. Jožef in Marija: g. A. Šubelj, pri klavirju g. M. Lipovšek. 8. Chopin-Preludes: Prebujenje — Življenjska radost — Usoda — Bojazen — Žena Bachanal in poguba: mimično izvajata gdč. V. Popovičeva in g. G. M. Piccoli, pri klavirju g. P. Šivic. 9. Orlov: »Srček, tvoj nos...« (Dolly-Yolly): gdč. H. Arkova in g. V. Janko. 10. Musorgsky: »V kotu«: gdč. V. Popovičeva, pri klavirju g. M. Lipovšek. 11. Fantazija čarlstona: gdč. R. Rögerjeva in g. I. Kenda. 12. Orlov: »O saksofon...« (Nadja-Aleks.) gdč. V. Popovičeva in g. A. Šubelj. 13. Josephine Baker avec sa suite gdč. H. Arkova in gdč.: S. Danilova, M. Palčič, W. Smerkol, C. Vadnal. — Dirigent g. A. Neffat. — Režiser: gg. E. Kralj in G. M. Piccoli. Girls aranžirala gdč. W. Smerkolova. Po sporedu ples.

u— **Tombola.** Osrednje društvo nižjih poštnih uslužbencev Ljubljana priredi, kakor običajno vsako leto, tudi letos svojo veliko III dobrodelno javno tombolo v korist onemoglim bolnim članom, vdovam in sirotam. Prosimo tudi letos blagohotne naklonjenosti občinstva. — Odbor.

u— **Nocoj priredi** »Društvo ljubljanskih konservatoristov« I. zabavni večer v dvorani «Kazine» (Zvezde). Začetek ob 20. Spored je zelo pester in bogat umetniških in zabavnih točk. Opozarjamo na izvajanje odlomkov operete »Orlov«. Nastopijo razni plesni pari z originalno zamišljenimi plesi. Med odmori plesna zabava. Cvetje, bufet. Vstop proti vabilu: Din 30, dijaki Din 10. 428

u— **Black - bottom** se poučuje v plesni šoli na Strelišču pod Rožnikom vsak četrtek ob 8. zvečer.

u— **Dotični gospod,** ki je snoči v kleti «Zvezde» zamenjal siv Borsalino-klobuk je naprošen, da istega prinese zvečer v Narodno tiskarno (stavnica), kjer dobi svojega nazaj.

u— **Naproša se oni,** ki je mogoče pomotoma vzel listnico g. Dramičanina, da vrne imenovanemu vsaj dokumente, ki so bili v listnici, dočim denar lahko obdrži. Dokumenti naj se vrnejo na naslov: Dramičanin M., Filiala Oficirske zadruge — kasarna Vojvode Mišiča.

KONCERT

dne 24., 25., 26., 27. marca od 20. do 1. ure.

Restavracija pod „Skalco".

Iz Maribora

a— **Občni zbor Mariborske SPD Maribor** se je vršil dne 22. t. m. v mali dvorani Narodnega doma ob dobri udeležbi. Iz poročil posnemamo, da je društvo mnogo storilo za povzdigo turistovskega in zimsko-sportnega prometa na Pohorju, da je veliko žrtvovalo za propagando, da goji tesne zveze s hrvaškimi sportnimi krogi in da se gospodarstvo razvija nepričakovano lepo. Društvo je imelo prometa nad 516.000 Din, čisti dobiček plesa je znašal čez 10.000 Din, ki je namenjen za zgradbo koče pri Ribniškem jezeru, v kar je dobil odbor vsa pooblastila. Odbor je izvedel sporazumno z Osrednjim društvom reorganizacijo pravil. Absolutorij je izrekel občni zbor soglasno s pohvalo; izvoljen je v celoti stari odbor, pomnožen z novimi odborniki. Ustanovila se je posebna zimsko-sportna sekcija, da se še intenzivneje goji zimski sport na Mariborski koči, kjer so se že letos priredili smuški tečaji in razne tekme. Društvo je izdalo in založilo Badjurovo knjigo »Kozjakovo pogorje«. Pohorje in Kozjak sta se prepregla z novimi markacijami. Dohodki Mariborske koče so tako rentabilni, da društvo lahko izvršuje svoje velikopotezne načrte. Pričakovati torej moramo gradbe nove koče pri Ribniškem jezeru in razvoj zimskega sporta na Pohorju. Pri slučajnostih se je razvila zanimiva debata o raznih planinskih zadevah.

a— **Kemično preizkuševališče v Mariboru** Trgovski gremij je dosegel potom Zbornice za trgovino, obrt in industrijo nastanitev kemičnega preizkuševališča in urada za punciranje v Mariboru. Glasom poslovnega poročila Trgovskega gremija pa je prideljeni uradnik že po preteku nekaj dni iz neznanih razlogov zopet izginil. Zadevo so sicer urgirali, vendar še do danes ni rešena.

a— **Izpremenjena pravila Trgovskih gremijev v korist mariborske oblasti.** Oblast je potrdila spremenjena pravila Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo v smislu sporazuma gremijev ljubljanske in mariborske oblasti. Po novih pravilih bo voljen Zvezni načelnik po eno funkcijsko dobo iz ljubljanske in drugo iz mariborske oblasti. V zveznem odboru bodo zastopani vsi včlanjeni gremiji in se bodo vršile odborove seje menjajoč se v Ljubljani, Mariboru in Celju. Letošni občni zbor se bo vršil že po novih pravilih v Ptuju.

a— **Zaščita upniških interesov pri mariborskem gremiju.** Iz poslovnega poročila Gremija trgovcev za mesto Maribor posnamemo, da se je ustanovila pod okriljem gremija »Zaščita upniških interesov veletrgovine in industrije«. Pravico do pristopa imajo vsi oni trgovci in industrijci iz področja mariborske oblasti, ki se bavijo s trgovino na debelo. Glede na velike izgube ob vedno množečih se konkurzih in poravnavah, bo gotovo ta organizacija mariborskega Trgovskega gremija ugodno vplivala.

a— **Sobno streljanje Streljačke družine v Mariboru.** V nedeljo se je ponovno vršilo v Meljski vojašnici sobno streljanje Streljačke družine Maribor. Streljanja se je udeležilo nad 40 članov, med katerimi se je tudi med začetniki odkrilo več dobrih strelcev. Za vežbe Streljačke družine vlada v vseh slojih zlasti pa med dijaštvom, veliko zanimanje. — Streljačka družina poziva svoje članstvo na sobno streljanje, ki bo v nedeljo dne 27. marca v Meljski vojašnici. Začetek ob 9. uri dopoldne.

a— **Ne dajajte otrokom orožja!** Včeraj se je dogodila zopet tragična nesreča, ker starši kljub neštetim nesrečam puščajo otrokom orožje. V Gregorčičevi ulici je prišel na dvorišče 12 letni dečko Ludvik Šmid, da bi se zračil na solncu. Na cesti pa je dobil tovariša, ki se je igral s flobertom in je enostavno nameril z njim na Šmida. Flobert se je sprožil in Šmid je mahoma obležal ves v krvi. Krogla mu je obtičala v vratu in je predrla glavno žilo odvodnico.

a— **K goljufiji s čekom Din 60.000** nam poročajo: »Jutro« je pred kratkim poročalo, da je slepar Bogomir Lipič nakazilo opremil z originalnim faksimilom gospoda Baumana, tako da je bil ček kot pravilen in pristen. Policijska poizvedovanja so pa dognala, da je goljuf sam s črnilom podpis g. Baumana falzificiral. Sledi za sleparjem so že našli in je upati, da pride v kratkem v roke pravice.

Iz Celja

c— **Iz okrožnega tajništva SDS v Celju.** Vse one krajevne organizacije, ki še niso imele letošnjih občnih zborov, naj to nemudoma storijo in pošljejo prepise zapisnikov oblastnemu in okrožnemu tajništvu. Ako želijo organizacije, da se udeleži občnega zbora kak delegat okrožne organizacije, naj to javijo okrožnemu tajništvu v Celju.

c— **Članom krajevne organizacije SDS Celje okolica.** Nocoj se bo vršil redni letni občni zbor krajevne organizacije. Pozivajo se vsi člani, da se zanesljivo udeležijo zborovanja, ki se začne točno ob 8. zvečer.

c— **Cerkveni koncert v Celju.** V nedeljo, 27. t. m. ob 4. popoldne bo v farni cerkvi cerkveni koncert. Pel bo P. H. Sattnerja cerkveni zbor. Program je sledeči: 1. Spindler: O kam gospod; 2. Hauff: Balada na sv. Frančiška; 3. Beethoven, Benedictus iz C dur maše; 4. Sattner: Sklepni zbor iz oratorija Ossumptio; 5. Dr. Bunc: Spomni se; 6. Sattner: Marija kako si lepa; 7. Kuhar: Sv. Frančiška pesem ljubezni; 8. J. Förster: Stabat mater. Koncert se začne točno ob štirih in se bodo ob tem času zaprla vsa vrata.

c— **Policijska kronika.** Prijavljeni so bili: 1 prestopek tatvine, 2 prestopka javnih ekseces, 1 vmešavanje v službo varnostnih organov in 3 prestopki proti avtopredpisom.

Danes zadnjikrat! Danes zadnjikrat!

„Tartuffe“

— Hinavec —

Ideja: komedija od Mollera.

Igralci: Emil Jannings
Lil Dagover
Werner Krauss

Predstave ob: 4., ½6., ½8. in 9. uri.

KINO IDEAL.

Iz Kranja

r— *Rezultati obrtniškega keglanja na dobitke.* Na praznik sv. Jožefa je zaključilo kranjsko Obrtno društvo večtedensko keglanje na dobitke v Narodnem domu. Razpisanih je bilo 16 dobitkov in troje častnih daril. Prvo darilo je dobil g. J. Javornik, prvo častno darilo pa g. Leopold Mohar. V stalem so prejeli gg. Stane Rebolj 6, Adolf Klavora 3, L. Mohar 3, Josip Bitenc 3, J. Javornik 2 darili. Tekmovanja se je udeležil tudi kegljaški klub iz Ljubljane, ki je dobil eno darilo. Gmotni uspeh keglanja je bil zadovoljiv.

r— *Obnovite članarino za Vodnikovo družbo!* Skrajni čas je, da še mnogi člani plačajo članarino za Vodnikovo družbo za l. 1927. Sprejemajo se tudi novi člani. Prijave sprejema poverjeništvo ob uradnih urah Ljudske knjižnice v Narodnem domu.

r— *Občni zbor kranjske podružnice Jugoslovenske Matice.* V torek zvečer se je vršil v restavracijskih prostorih Narodnega doma redni občni zbor kranjske podružnice Jugoslovenske Matice, ki je bil žal slabo obiskan. Zborovanje je vodil predsednik sreski poglavar g. Josip Znidarčič. Iz poročila tajnika prof. dr. Žontarja posnemamo, da je podružnični odbor napel vse sile za uspešno delovanje, da pa je efekt v oni meri kakor v letu 1925. izostal radi desinteresiranosti javnosti. Podružnični delokrog je bil po ustanovitvi podružnice v Škofji Loki omejen le na kranjski in tržiški sodni okraj. V preteklem letu je odbor priredil Vidovdansko proslavo in Dinarski dan, Rapallsko obletnico pa je moral opustiti. Na inicijativo predsednika so mnoge občine v kranjskem srezu vnesle v letošnji proračun zneske v korist Jugoslovenske Matice. G. Pirnat je podal točno blagajniško poročilo, po katerem so dohodki napram l. 1925 znatno padli. Na predlog g. nadupravitelja Tajnika je bil odboru soglasno izrečen absolutorij. Pri volitvah je bil ponovno na predlog g. ravnatelja Sirca izvoljen dosedanji agilni odbor z zasluženim predsednikom g. vlad. svetnikom Znidarčičem in podpredsednikom gospodom dekanom Koblarjem. Kot delegat za pokrajinsko skupščino JM. so bili določeni gg. Znidarčič, direktor Košnik, dr. Žontar, dr. Šilar in ga. Janja Miklavčičeva. Po izčrpanem dnevnem redu so poslušali udeleženci radiokoncerte iz raznih mest. Radio-aparat, ki ga je dal na razpolago gospod Holchhacker, je odlično funkcijoniral.

Iz Metlike

m— *Dramatična prireditev.* Na Jožefovo je Narodna Čitalnica priredila Mamersovo igro: «Peg, srček moj». Igra je v vsakem oziru dobro uspela, ter so naši diletantje zopet pokazali, da so kos svoji nalogi. V prvi vrsti moramo pohvaliti gdč. Marijo Ganglovo, ki je odigrala naslovno vlogo brezhibno, naravnost umetniško. Tudi v gmotnem oziru je igra precej dobro uspela.

m— *Uspeh vinskega sejma.* Vinski sejem, ki se je vršil pretečeni četrtek, je glede na vladajočo krizo dobro uspel. Razstavljalcev je bilo 87, a razstavljenih vin 114. Prodanih je bilo 270 hl, sklenjenih kupčij 12. Interesente opozarjamo, da je še dosti vina v Beli Krajini.

m— *Poslovilni večer.* Dne 21. t. m. je priredil Sokol v Narodni Čitalnici članom br. Francetu Prusu in Antonu Kambiču, ki odhajata k vojakom, poslovilni večer. Prvi je bil tudi izboren igralec-diletant, ki je vedno dobro odigral svoje vloge, drugi pa dober telovadec in podnačelnik Sokola.

Iz Novega mesta

n— *Občinski proračun potrjen.* Na občino je dospel občinski proračun za poslovno leto 1927., ki ga je veliko županstvo v vseh točkah potrdilo.

n— *Osebna vest.* Premeščen je iz Novega mesta v Sv. Lenart na Štajerskem naš olimpijski zmagovalec sodnik g. Leon Štukelj. Z g. Štukljem izgubi Novo mesto priljubljenega družabnika, ki se je udejstvoval v vseh kulturnih društvih. Na novem službenem mestu mu želimo kar največ sreče, za slovo pa mu kličemo krepki zdravo!

n— *Plenarna seja občinskega zastopa.* Za danes ob 5. popoldne je sklicana plenarna seja občinskega zastopa.

n— *Občni zbor gremija trgovcev.* Iz poteka občnega zbora gremija trgovcev je bilo razvidno, da preživlja Dolenjska težko gospodarsko krizo, ki je tem bolj občutna, ker smo brez industrije in je navezano prebivalstvo zgolj na izkupiček kmetskih pridelkov, kar pa ne znese veliko, ker so naši kraji večinoma gorati. Za letos je bil ponovno izvoljen stari odbor z načelnikom g. Edmundom Kastelicem in tajnikom Alojzijem Rozmanom.

n— *Večer francoskega krožka.* Francoski krožek priredi danes večer z deklamacijami, petjem, godbo, kratkim komičnim prizorom in skioptičnim predavanjem profesorja Martela iz Ljubljane o južni Franciji. Prireditev bo posetil tudi francoski konzul de Flache iz Ljubljane.

n— *Konkurenčna obravnava župnišča* v Šmihelu bo v soboto 26. t. m. ob 2. popoldne. Ker je pri tem tangirana novomeška občina, vabi županstvo vse občinske odbornike, da se obravnave sigurno udeleže.

n— *Javna dražba Štangelnovega griča,* ki spada še pod mestno občino, se bo vršila v nedeljo 27. t. m.

n— *Lov občine Prečna* je zdražil gosp. Adolf Grom, sodni uradnik v Novem mestu. Novi najemnik namerava zarediti fazane in osvežiti kri našim zaostajajočim zajcem. Zato bo strogo pazil na divje lovce in zanjkarje.

n— *Pastirski list pri dijaški maši.* Veroučitelj tuk. gimnazije je smatral za potrebno, da je naglašal posebno zadnji odstavek zadnjega pastirskega lista, ki pravi: «Kdor voli može, ki niso katoliškega mišljenja, greši». Če se že držimo načela, da se naj politika ne vlači v šolo, naj se tudi pri dijaških mašah ne čitajo politični odstavki, pa makar jih je spisal sam škof.

n— *Občni zbor podružnice Jug. Matice* za Novo mesto bo dne 24. t. m. ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma z običajnim dnevnim redom.

n— *Velikodušen dar novomeškim revežem.* Gdč. Mimi Košakova, posestnikova hči iz Novega mesta je dala za tuk. reveže znesek 4500 Din, ki ga je plačal profesor g. Franci Čemažar iz naslova neke odškodnine.

Iz Trbovelj

t— *Ukinitev obratovanja.* Stavbno podjetje «Slograd» namerava v soboto 26. t. m. odpustiti vse svoje delavce, 120 po številu, in ukiniti obratovanje. Podjetje je večji del v rokah TPD. Računati je, da ne bo TPD v letošnji sezoni ničesar večjega zidala, čeprav so nekatere stanovanjske hiše v silno slabem stanju in je navadno vsako leto gradila vsaj eno večjo stanovanjsko hišo.

t— *Povetovalnica za matere v Hrastniku.* Kako velikega pomena je bila ustanovitev posvetovalnice za matere, je videti po obisku pretekli petek in torek. Otroci bodo stalno dvakrat na teden pregledani, dajala se bodo navodila za nego in ohranitev zdravja, vrh tega pa bo med tednom uradnica Češarek delala obiske pri prizadetih družinah in se informirala, ali se ravnajo po zdravnikovih predpisih. Uradnica je nastavljena od državnega higijenskega zavoda v Ljubljani.

t— *Za povzdigo živinoreje.* Lansko leto ustanovljeni živinorejski odsek pod okriljem krajnega zastopa je prejel vsoto 200 tisoč Din, s katero se namerava nakupiti plemensko živino murodolske pasme in jo za polovično ceno odstopiti kmetovalcem pod različnimi obvezami, kakor dela to trboveljska kmetijska podružnica. Ker je zadnja velika razstava plemenske živine v Trbovljah zelo lepo uspela, jo nameravajo tudi letos prirediti in sicer za ves laški okraj. Vršila se bo meseca maja in je zato določenih 25.000 Din. Za pokritje stroškov za cepljenje svinj proti svinjski rdečici, od katerih bo plačal živinorejski odsek polovico, a drugo polovico kmetje sami, je votiranih 15.000 Din. Za nagrade pri licencovanju bikov pa 12.000 Din.

t— *Smrtna kosa.* Umrli so: Matija Jenškover, zasebnik, 72 let, Gabersko 21; Al. Zupan, delavka, 27 let, Loke 385; Stanko Berentin, sin rudarja, 10 mesecev, Loke 429.

Šah

Šahovski veleturnir v Newyorku

Semifinale končan.

V torek se je v tretjič nadaljevala v predzadnjem kolu dvakrat prekinjena partija med dr. Vidmarjem in Mashallom. Končala je po 93. potezah remis in je bila to najdaljša partija na turnirju. Trajala je namreč nič manj kot 829 minut.

Končno stanje po XIX. kolu: Capablanca 13 in pol, Aljehin 11, Niemcovič 10, dr. Vidmar 9 in pol, Spielmann 7 in pol, Marshall 5 in pol.

Včeraj se je vršil finale, čegar rezultat pa še ni znan. Vse kakor Aljehinu zadostuje, da doseže v zadnjem kolu samo remis in druga nagrada mu je zagotovljena. Položaj našega velemojstra pa se je vsled tega, ker je končala njegova partija z Marshallom samo remis, bistveno poslabšal. Dočim namreč Niemcoviču, s katerim je igral včeraj, zadostuje za tretjo nagrado samo remis, si more naš prvak priboriti tretje mesto le v slučaju, ako Niemcoviča porazi.

Prva nagrada znaša 2000, druga 1500, tretja pa 1000 dolarjev. Ostali dobe le tolažilne nagrade.

Sokol

Sokolski marijonetni oder na Taboru

Odkar se je Sokol I. preselil v svoj novi dom na Taboru, ima polno brige za vse oddelke tako v vzgojnem kakor v prosvetnem področju. Sicer takoj prvo leto še niso bili vsi načrti izvedljivi, vendar se polagoma uresničujejo posamezne točke široko začrtanega programa in po resni ter vztrajni volji poedinih sokolskih delavcev sodeč, bodo v teku časa udejstvovani vsi lepi in idealno zamišljeni načrti sokolskega dela.

V nedeljo dne 27. marca bo zopet izpolnjena že dolgo gojena želja, s katero bo predvsem ustreženo sokolski mladini. Popoldne ob 3. bo otvorjeno sokolsko marijonetno gledališče na Taboru. Marijonetni oder ima za deco velik vzgojni pomen ter je obenem prvovrstna zabava za otroke. Sokol I. se je že v jeseni namenil, da ustvari marijonetni oder, toda razne zapreke — med drugimi tudi zaposlenost članstva — so bile nepremagljive ovire, ki so zadržavale otvoritev. Končno se je vendar posrečilo, da se s prihodnjo nedeljo pričnejo te vrste prestave. Za naše članstvo je to novost, ki zahteva izpočetka mnogo truda in vaje. Da se je ta misel uresničila, se moramo v prvi vrsti zahvaliti Češki Obci, ki je postavila na Taboru svoj marijonetni oder ter ga dala na razpolago tudi Sokolu I., obenem pa prevzela hvalevredno nalogo, da je dala potrebna navodila in instrukcije našemu članstvu.

Prostor, kjer se vršijo marijonetne predstave, ni baš najprikladnejši, ker je premajhen. Zato se je odločil Sokol I., da namesti za prihodnjo sezono oder v zgornjo stransko dvorano, kjer bo prostora tudi za večjo udeležbo. Prva predstava se bo vršila še v suterenu, vhod s severne strani.

Za otvoritveno predstavo je določen igrokaz: Začarani gozd, prevod iz češčine, ki ima lepo scenerijo z raznimi svetlobnimi efekti in pravljično čarobnimi osebami in živalmi. Za mladino je igra neverjetno zanimiva ter privlačna, tako da bo že s prvo igro dobilo marijonetno gledališče mnogo prijateljev in oboževalcev. Vstopnina k otvoritveni predstavi je prostovoljna. Za prihodnjo predstavo se pripravlja igra: Gašperček kot dvorni zdravnik.

Poučno predavanje na Taboru. V soboto, dne 26. marca bo ob 8. zvečer v spodnji stranski dvorani — vhod s severne strani — poučno predavanje. Predava br. dr. Lj. Kuščer, in sicer o temi: Darwin in njegova teorija z ozirom na Sokolstvo. Predavanje bo združeno s skioptičnimi slikami. — Po predavanju se vrši zabavni večer. Brate in sestre vabimo k obilni udeležbi.

Sport

Nogometne tekme 25. in 27. marca v Ljubljani

Jutri pokalna tekma Ilirija : Hermes, v nedeljo I. kolo prvenstva.

Na sportnem prostoru Primorja se vrši jutri, na praznik ob 16. uri kot predfinale ljubljanskega podsaveznega okrožja za prehodni pokal LNP tekma med Ilirijo in Hermesom. Isti dan igrata odločilno pokalno tekmo v Mariboru Rapid in Maribor, v Celju pa Atletiki in Celje. Zmagovalec v tekmi Ilirija : Hermes pride v finale ljubljanskega okrožja, kjer bo imel za nasprotnika ASK Primorje, zmagovalca v Mariboru in Celju pa igrata 3. IV. v Celju semifinale. Zmagovalca v teh dveh tekmah igrata nato v Ljubljani končno odločilno tekmo za letošnje pokalno prvenstvo LNP-a.

Hermes se je prebil v ljubljanski semifinale z zmago 9 : 0 nad Krakovom in 6 : 2 nad Slavijo, Ilirija z zmago nad Panonijo. Obe moštvi sta že v dobri kondiciji, le skupna igra utegne biti še pri obeh pomanjkljiva, to pa bolj pri Iliriji kot pri Hermesu. Slednji je igral letošnje tekme tako dobro, da ga Ilirija nikakor ne bo smela podcenjevati ter postaviti proti njemu morda nekompletno moštvo. Hermesa v njegovi sedanji postavi je smatrati za enega najresnejših tekmecev za letošnje pokalno prvenstvo podsaveza in pričakuje se lahko za jutri obojestransko dobre igre in napete borbe. — Kot predigra se vrši ob 14.30 prvenstvena tekma med Reko in Krakovom, dvema enako močnima nasprotnikoma, ki sta sposobna podati prav zanimivo igro.

V nedeljo igrajo v I. kolu prvenstva ljubljanskih prvorazrednih klubov Hermes in Jadran ter Ilirija in Slovan, dopoldne ob 10. pa drugorazredna dvojica Slavija in Krakovo.

Nočni tek skozi Ljubljano

ASK Primorje razpisuje za 24. aprila ob 18.30 uri propagandni nočni tek skozi Ljubljano. Tekmuje se v dveh kategorijah in sicer I. kategorija: tekači na dolge proge, II. kategorija: splošna.

Start je skupen pred palačo Ljubljanske kreditne banke » po Dunajski cesti » cesta na južno železnico » Resljeva cesta » Zmajski most » Kopitarjeva ulica » Vodnikov trg » Pred škofijo » Mestni trg » Stari trg » Sv. Jakoba trg » Trubarjeva ulica » Sv. Jakoba most » Cojzova cesta » Emonska cesta » Rimska cesta » Gradišče » Selenburgova ulica » Aleksandrova cesta » cilj pred Narodnim domom. Proga splošne kategorije je krajša ter se odcepi na Mestnem trgu, gre po Stritarjevi ulici preko Frančiškanskega mostu » Prešernova ulica » Aleksandrova cesta » s ciljem pred Narodnim domom.

Dolžina proge I. kategorije znaša 4500 m, dočim znaša dolžina proge splošne kategorije cca 2600 m.

Prvico starta imajo vsi verificirani in neverificirani atleti, člani klubov JLAS-a. Tekmuje se po tekmovalnem pravilniku JLAS-a. Prijave s priloženo prijavnino 15 Din za osebo, je nasloviti do 17. aprila ob 12 uri na naslov: ASK Primorje, Knaflje va ulica 10./II. Naknadne prijave proti dvojni prijavnini se sprejemajo do 20. IV. ob 12 uri.

Nagrade: Prvi vsake kategorije dobi plaketo, drugi in tretji kolajne.

Skupna garderoba v Narodnem domu.

ŽSK Hermes. Izredna seja upravnega odbora se vrši danes v četrtek, dne 24. M. ob 20. pri «Novaku». Radi izredne važnosti prosim vse gospode, da se iste zanesljivo udeleže. — Predsednik.

ASK Primorje. Lidvidacijska seja odbora plesnih vaj 24. t. m. ob 20. v točilnici restavracije Zvezda. Obvezna za gg. Vončina, Saksida, Cek, Windisch, Sancin Gvido.

ISSK Maribor : SD Rapid. Pokalni tekmi, ki sta ju odigrala Maribor proti Svobodi in Rapid proti Merkurju, sta nudili izredno slab sport. Kljub temu ne moremo v naprej računati, da bo tudi pri jutrišnjem srečanju igra radi zimskega odmora v naših sportnih društvih toliko trpela. Obe moštvi razpolagati skoraj z enakim orožjem in je težko prorokovati izid. Uverjeni pa smo, da bosta Rapid, kakor tudi Maribor zastavila vse znanje in moči, da izvojujeta svojim barvam čim častnejši uspeh. Sodil bo g. Šuput. Predtekmo bosta odigrali rezervi ISSK Maribora in SD Rapida.

SK Slavija. Danes v četrtek točno ob pol 8. uri zvečer v gostilni Štor v Vodmatu seja poslovnega odbora. Prosi se polnoštevilne udeležbe. V soboto, 26. t. m., istotam ob pol 8. zvečer sestanek vseh nogometašev. Sestanek je za člane I. moštva strogo obvezen. — Načelnik.

Dva nova plavalna rekorda. V nedeljo se je vršil v Bruslju velik mednarodni plavalni meeting, na katerem sta bila postavljena dva nova svetovna rekorda. Erich Rademacher je izboljšal svetovni rekord v prsnem plavanju na 200 m na 2:48, v prsnem plavanju na 400 m pa je gdč. Baron (Holandska) izboljšala dosedanji svetovni rekord Marte Dorelius od 6:59.1 na 6:54.6.

Italija in olimpijada. Italijanska vlada je dala italijanskemu olimpijskemu komiteju na razpolago 900.000 lir za priprave italijanskih sportnikov za olimpijado prihodnjega leta.

ASK Primorje (kolesarska sekcija). Danes ob 18.30 sestanek kolesarjev v svrho verifikacije v gostilni «Pod Skalco». Ob 20.30 izredna seja odbora sekcije skupno s povabljenci. Radi važnosti in nujnosti prosim polnoštevilno udeležbo in točnost! (klet «Zvezde»). — Načelnik.

Hazenska tekma Ilirija : Maribor. V petek 25. t. m. se vrši med najmočnejšima družinama Slovenije prijateljsko srečanje, ki je dosedaj še vedno nudilo dober in zanimiv sport. Družina ISSK Maribora je docela enakovreden nasprotnik, kar pričajo rezultati, katere je dosegla v prošlem letu. V finalu za prv. Slovenije je podlegla Iliriji za minimalno razliko enega gola z rezultatom 7 : 6. Proti zagrebški Concordiji je dosegla z ozirom na dejstvo, da ima Concordia momentano najmočnejšo družino v Zagrebu, nad vse časten rezultat 5 : 5. Tekma se vrši ob 11. dop. na igrišču Atene in ne kakor je bilo v «Slov. Narodu» pomotoma javljeno na igrišču Ilirije.

Darujmo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Gospodarstvo

Novo investicijsko posojilo

Z emisijo se mora počakati.

Pod tem naslovom prinaša zagrebška «Riječ» članek, ki obravnava amandman, s katerim se pooblašča finančni minister, da emitira notranje posojilo v znesku 300 — 500 milijonov dinarjev. Članek izvaja, da je do tega predloga, ki se bo gotovo tudi izglasoval, prišlo očividno zaradi površnega presojanja naših gospodarskih razmer: utapljamo se v denarju, vloge naraščajo, zato naj bi se ti kapitali uporabili s posredovanjem države za investicije.

Res je, da je na našem denarnem tržišču obilo denarja. Stabilizacija dinarja je vrnila vero v denar in ljudje varčujejo. Razen tega je deflacija skrčila vsako poslovanje na minimum z najzdravejšimi poslovnimi temelji. Skrbi povzroča samo to, ker se ne vé, kam s preobilico denarja. Kratkoročnih naložb ni, a dolgoročnih z denarjem, ki se lahko vsak čas odpove, ne sme biti.

Zato tudi obstojita poleg obilice denarja pomanjkanje kapitala in znana nečuvena napetost med kreditnimi in debitnimi obrestnimi merami. Članek izraža prepričanje, da bo debitna obrestna mera skoro padla pod predvojni normalni nivo, ker zakon o ponudbi in povpraševanju ne pozna mej in ozirov. To pa bi bil zopet nezdrav pojav.

Edina rešitev položaja je na tržišču vložnih papirjev, katero se mora popularizirati v vlagateljskih krogih, da se tako absorbirajo svobodni rentni kapitali in privedejo v nujne investicije. To tržišče pa je zanemarjeno in se omejuje na promet državnih vrednot. Večina vlagateljskega kapitala bi se morala pojaviti na tržišču vložnih vrednot, ker denarni zavodi razen za kratkoročno špekulacijo ne morejo vezati kapitala v vložnih vrednotah po nizki obrestni meri.

Na vložnih knjižicah je danes nesporno največji del kapitala, ki ima čisto rentni značaj fondov. V drugih državah se je že začelo gibanje teh kapitalov iz vložnih knjižic v različne titre s stalnim, četudi nizkim obrestovanjem, katerim ne groze kasnejše konverzije.

Dokaz, da se tudi mi bližamo temu, nam nudi čvrsti položaj Vojne škode. Takrat bo primeren čas tudi za emisijo novega državnega investicijskega posojila. Šele takrat bi mogli upati, da bi večji del obveznic tega posojila absorbiral neposredno vlagateljski rentni kapital. Emitirati tako posojilo sedaj, pomeni računati izključno z denarnimi zavodi kot kupci. Ako bo do tega posojila prišlo, se bodo njegove obveznice pojavile na nepravilnem tržišču vložnih papirjev. Tečaj posojila bo padel in z njim zaupanje v državne vrednote ter vse vložno tržišče, ki je komaj dospelo na prag nove dobe.

Članka zaključuje, da je treba čakati s posojilom vsaj tako dolgo, dokler bo trajalo nesorazmerje rentabilnosti naših državnih vrednot in obrestne mere na vloge.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) P š e n i c a: baška, 75 — 76 kg, 2 %, 1 vagon 305; baška, 75 kg, 2 %, Stari Bečej, 10 vagonov 302.50. T u r š č i c a: baška, 1 vagon 152.50; baška, okrogla, 2 vagona 157.50; banatska, 4 vagoni 150 — 152.50. M o k a: «0», 2 vagona 460; baška, «0g», 1.5 vagona 455; baška, «2», 2 vagona 420. Tendenca nestanovitna.

Zagrebški tedenski sejem (23. t. m.) Dogon večji kakor minuli teden. Prav tako je bilo dovoz krme močnejši. Cene v glavnem nespremenjene. Le težke sremske svinje so se podražile za 1 — 1.25 Din pri kg, dočim so se teleta pocenila za 1 — 1.50 Din pri kg. Goveja živina in konji so se kupovali največ za domačo potrebo, a v manjšem obsegu za izvoz. Nekaj goveje živine se je nakupilo za Italijo, a za Slovenijo, Dalmacijo in Liko so se kupovali prasci za rejo. Cene za kg. žive teže: voli domači I. 9 (izjemno 9 — 10), II. 7 — 8, bosanski I. 6.50 — 8, II. 5 — 6, biki 7.50, krave I. 6 — 8, II. 5 — 5.50, III. 3.50 do 4, junci I. 6.75 — 7, II. 5 — 6.50, junice I. 6 — 7, II. 4.25 — 5.25, teleta 8 — 10.50 (zaklana 10 — 15), svinje pitane domače 16 do 16.50 (sremske zaklane 19 — 20.50) Din. Konji vozni in tovorni 3000 — 12.000 Din par po kakovosti. Krma: detelja 125 — 150, seno I. 100 — 150, II. 75 — 100, otava 100 do 125, slama 75—100 Din za 100 kg. Krompir 2 — 2.50 Din kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte (22. t. m.) Prekomorske borze so javile v vseh predmetih nespremenjene tečaje. Nasprotno pa se je na budimpeštanskem tržišču tendenca malo okrepila. Dunajsko tržišče beleži za pšenico in rž nespremenjen položaj. Turščica je bila za neznatnost prijaznejša. Oves nespremenjen. Uradne notice so obdržale včerajšnje stanje.

Dunajski svinjski sejem (22. t. m.) Dogon 12.115 komadov; od tega 3017 iz Jugoslavije. Povpraševanje precej živahno. Pitane svinje, katerih je bilo manj, so se podražile za 5 do mestoma 10 grošev, mesne pa pocenile za 5 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 2.40 — 2.50 (2.55), angleško križane 2.10 — 2.30 (2.35), kmetske 2 — 2.40, stare 2.05 — 2.25, mesne 1.95 do 2.30 (2.35) šilinga.

= **Važno za industrijce in veletrgovce.** Prejeli smo: Konzorcij beograjskega gospodarskega lista «Privredni Pregled» bo izdal za pravoslavno Veliko noč posebno izdajo pod naslovom: «Jugoslovenski privredni život u reči i slici». V tej posebni izdaji bodo priobčeni popisi in slike vseh večjih jugoslovenskih industrijskih in trgovinskih podjetij, in to s posebnim namenom, da se trgovcem v južnih pokrajinah naše države pokaže, kaj premore naša industrija in trgovina. S tem se hoče osobito srbskim trgovcem dokazati, da v marsičem ne potrebujemo inozemstva. Ne bomo povdarjali važnosti, ki jo bo ta posebna izdaja «Privrednega Pregleda» imela tudi za slovensko industrijo in trgovino. Ker ta momentano, žal, ne more misliti na zavojevanje trgov v inozemstvu, je v njenem življenskem interesu, da pokaže svojo ekspanzivnost v mejah Jugoslavije, osobito na naš jug. To pa bo dosegla le s smotreno propagando. Dolžnost slovenskih industrijcev in veletrgovcev je, da se za stvar resno zanimajo ter izrabijo ugodno priliko, ki se jim nudi. Velike važnosti bo ta publikacija tudi za naša letovišča in hotele.

= **Naša jajca na dunajskem trgu.** Dunajski trg konzumira velike količine jugoslovenskih jajc, ki jih tamošnji veliki trgovci radi kupujejo. Zakaj? Pri nas je jajce v prvi vrsti komad; ne razločujemo prav za prav nikakih tipov, temveč se zadovoljujemo s tem, da je v običajnem zaboju v trgovini na debelo predpisano število komadov. Prepričani smo, da Dunajčani vsako iz Jugoslavije došlo jajce, ki ga kupijo prav za prav kot komad, le kot tretjevrstno blago, dobro pregledajo, presvetijo in pretehtajo ter tako odbirajo in skušajo čim več komadov uvrstiti med prvovrstno blago, katero mnogo dražje prodajajo. Zaslužek, še prav izreden, gre v žep Dunajčana. Če pa bi se že pri nas trgovalo s točno tipiziranim blagom, bi se to prav tako lahko prodajalo, le izkupiček bi bil boljši, sedanji večji dobiček Dunajčanov bi ostajal v žepu našega pridelovalca in trgovca. Mnogo več denarja bi tako prihajalo v našo državo in mnogo več ljudi bi pri tem dobilo kruha, kajti promet z jajci je tako velikanski, da zasluži najmanj tistega zanimanja in skrbljivosti od strani države, trgovcev in pridelovalcev, kakor ga je deležen promet z živino.

= **Cenovnik za zavarovanje valute ob izvozu blaga,** ki velja od 15. do 31. t. m., je objavljen v «Uradnem listu» od 22. t. m.

= **Končan konkurz.** Konkurz, razglašen o imovini Davorina Strmška, trgovca na Vranskem, je odpravljen, ker je bila vsa masa razdeljena.

Borze

23. marca.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) V r e d n o t e: investicijsko 85—86, Vojna škoda 344 — 346, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantilna 99 — 100, Praštediona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Strojne 85 — 0, Trbovlje 0 — 415, Vevče 120 — 0, Stavbna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — B l a g o: Tendenca za les čvrsta, za deželne pridelke mlačna. Zaključeni 4 vagoni lesa.

ZAGREB. V zasebnih vrednotah majhen promet. Vojna škoda nespremenjena. Prompt na se je trgovala po 345.5 — 346. — Na deviznem tržišču sta bila čvrstejša London in Italija. Drugih sprememb ni bilo. Skupni devizni promet je znašal 11.6 milijona dinarjev. Notirale so d e v i z e: Dunaj izplačilo 800.5 — 803.5, Berlin izplačilo 1352 do 1355, Budimpešta izplačilo 994.5 — 997.5, Italija izplačilo 261.34 — 263.34, London izplačilo 276.2 — 277, New York ček 56.75 do 56.95, Pariz izplačilo 222.75 — 224.75, Praga izplačilo 168.3 — 169.1, Švica izplačilo 1094 do 1097: e f e k t i bančni: Eskomptna 104.5 do 105, Poljo 17 — 18, Kreditna Zagreb 93 do 95, Hipo 64.5 — 65, Jugo 104 — 104.5, Praštediona 850 — 855, Srpska 142 — 143, Ljubljanska kreditna 150 — 153; industrijski: Danica 110 — 115, Gutmann 260—265, Slavonija 28 — 31, Trbovlje 408 — 410, Union 295 — 300, Vevče 130 — 135, Šečerana Osijek 470 — 480; državni: investicijsko 86.75 — 87.5, agrarne 54 — 55, Vojna škoda promptna 345 — 345.75, kasa 345 do 345.75, marc 345 — 347, april 346.5 — 348, maj 347.5 — 350.

BEOGRAD. D e v i z e: Amsterdam 2283 do 2289, Dunaj 800.5 — 803.5, Berlin 1350.5 do 1353.5, Bruselj 792.5 — 795.5, Budimpešta 34.475 — 33.975, Italija 260.64 — 262.64, London 276.2 — 277, New York 56.75—56.95, Pariz 222.65 — 224.65, Praga 168.3 — 169.1, Švica 1094 — 1097.

CURIH. Beograd 9.125, Berlin 123.40, New York 520, London 5.25375, Pariz 20.365, Milan 23.925, Praga 15.40, Budimpešta 90.7125, Bukarešta 3.12, Sofija 3.75, Varšava 58, Dunaj 73.1425.

TRST. D e v i z e: Beograd 38 — 38.50, Dunaj 30.75 — 31.75, Praga 64.25 — 64.75, Pariz 84.75 — 85.25, London 105.45 — 105.75, New York 21.62 — 21.75, Curih 415.50 do 419.50, Budimpešta 375 — 385, Bukarešta 12.50 — 13.50; v a l u t e: dinarji 37.75 do 38.75, dolarji 21.45 — 21.80.

DUNAJ. D e v i z e: Beograd 12.46—12.50, Berlin 168.42 — 168.92, Budimpešta 123.86 do 124.16, Bukarešta 4.255 — 4.275, London 34.4725 — 34.5725, Milan 32.72 — 32.82, New York 709.60 — 712.91, Praga 21.0125—21.0925 Sofija 5.11125 — 5.15125, Varšava 78.97 do 79.47, Curih 136.50 — 137; v a l u t e: dinarji 12.4325 — 12.4925, dolarji 707.20—711.20.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.225 v Berlinu 7.39.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 23. marca 1927. Višina barometra 308.8 m

Kraj opazovanja	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina metrov	Oblačno 0—10	Vrsta padavine ob opazovanju	Vrsta padavine v mm do 7. ure
Ljubljana (dvorec)	7	765.6	3.4	80	NE 3	0		
	8.	765.0	3.2	78	NE 3	0		
	14.	7.01	14.8	41	SW 6	9		
	21.	758.1	8.9	57	SW 4	1		
Maribor	8.	763.[illegible]	9.0	71	E 7	0		
Zagreb		763.2	7.0	74	WSW 5	0		
Beograd		763.[illegible]	11.0	63	SE 1.5	0		
Sarajevo		76[illegible].3	7.0	52	E 3	0		
Skoplje		765.4	8.0	73	mirno	0		
Dubrovnik		766.0	9.0	58	E 0.5	0		
Praha	7.	762.5	5.0	—	SW 1.5	5	morje mirno	
Split		765.3	10.0	72	W 0.5	0		

Solnce vzhaja ob 5.54, zahaja ob 18.19, luna vzhaja ob 2.03, zahaja ob 9.44.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 15.6 C, najnižja 3.2 C.

Povprečni barometer v Ljubljani je danes nižji za 5.7 mm kot včeraj.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Spremenljivo, najbrže padavine (posebno v južnih Alpah).

Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vetrovi z raznih strani. Nebo spremenljivo, deloma oblačno. Temperatura od 8 do 13 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

Iz življenja in sveta

Poslednji Beethovnovega rodu

Dunajski listi razpravljajo letos obširno o podrobnostih iz Beethovnovega življenja in se zanimajo tudi za rodovnik velikega skladatelja ter za njegove potomce. Če smemo verjeti njihovemu pisanju, je Beethovnov rod, vsaj v moški liniji, popolnoma ugasnil.

Poslednji moški Beethovnovega rodu je bil infanterist Karel Marija Julij van Beethoven, sin Karla van Beethovna, brata genijalnega skladatelja. Ta mož se je pred vojno potikal po Nemčiji, a ker je bil Avstrijec po rodu, je moral vstopiti v avstrijsko armado, kjer so ga premikali po frontah in po zaledju, kakor vse njegove sotrpine.

Ko se je vojna nagibala že h koncu, je tudi za Karla Marijo Julija van Beethovna udarila bridka ura. Moral je v strelski jarek, kjer so mu zmrznile roke in noge. Težko bolnega moža so prepeljali na Dunaj, kjer je ležal mesec dni v bolnišnici in nato za silo okreval. Odpuščen iz vojske je bil proglašen za invalida in tako je životaril do l. 1922., ko ga je pobrala smrt.

Grški vojaški zdravnik – kitajski general

Atenski listi poročajo o zanimivi karijeri generala kitajske severne armade Ši-Laj-Tona. Ta mož baje ni po poreklu Kitajec, temveč Evropejc, in sicer Grk. Pisal se je prvotno baje Spurgitis in je študiral medicino na Dunaju in v Parizu

Leta 1897. se je udeležil grško-turške vojne kot vojaški zdravnik. Ta služba pa mu po vojni ni več dišala in ker je bil svobodoljuben mož, se je izselil v Pariz. A tudi v Parizu ni našel pravega smisla svojemu življenju in primernega terena za svojo karijero. Vkrcal se je na neko francosko ladjo, se odpeljal na Daljnji Iztok in se ponudil Kitajcem v vojaško službo.

Na Kitajskem je hitro napredoval. Najprej je spremenil ime, priučil se je kitajščine in je postal sčasoma vrhovni šef sanitetne službe v Pekingu.

Ši-Laj-Ton ima baje na Grškem še žive sorodnike, s katerimi korespondira. Njegov brat, M. Spurgitis, je še pred kratkim živel v Atenah kot ravnatelj grške Narodne banke.

Beethovnov koder

Letos ko praznujemo stoletnico Beethovnove smrti, prihaja na dan marsikaj, česar bi se ljudje gotovo ne spominjali v drugih časih in drugih razmerah. Beethovnovi rokopisi, pisma, spomini, vse to dobiva veliko vrednost in vse se hrani kot posebna relikvija.

V Pečuhu so prišli na sled Beethovnovemu kodru. Ta relikvija se nahaja v arhivu ondotnega Beethovnovega društva, ki ima tudi več drugih dokumentov. Koder je bil prvotno last madžarskega dirigenta in kantorja Franca Höltzla, ki ga je baje lastnoročno odstrigel z Beethovnove glave, ko je truplo velikega moža ležalo na mrtvaškem odru. Höltzl je prišel z Dunaja v Pečuh, kjer je vodil pevsko društvo več let ter mu zapustil v spomin na največjega skladatelja vseh časov Beethovnov koder.

Dva slepca potujeta v Lurd

Še ni na svetu izumrla vera v čudeže. In Lurdu se obeta še mnogo romarjev. Vsak ponese nekaj v ta francoski romarski kraj — svojo bolezen in svoj denar, in če ne prinese domov zdravja, se vrne vsaj s praznim žepom. Kajti tudi v Lurdu se ne živi od božje milosti, tudi tam so ljudje, ki gledajo v prvi vrsti na denar in te cenijo le toliko, kolikor plačaš.

V Rouenu sta se našla dva slepca, ki hočeta ozdraveti s pomočjo čudeža. Dogovorila sta se, da potujeta skupno v Lurd, in sicer peš. Prijela sta se pod pazduho, pa hajdi na pot! Rouen je oddaljen od Lurda 1000 km. In moža stopicata, tipata s palico, pojeta svete pesmi, prosjačita in hodita dalje. Tako premerita po 33 km pota na dan. Starosti sta slepa popotnika zelo različne. Prvemu, Edmondu Germainu, je 64 let; drugemu, Evgenu Levillainu pa 34 let. Oba prebivata v zavodu za slepce v Grémyju. Na pot sta odšla že 18. februarja. Potovanje jima je tudi v zabavo, kajti medpotoma ne manjka ljudi, ki sprašujejo po njuni usodi ter se zanimajo za njuno vero. Bližino ljudi spoznata moža po človeških glasovih, selišča in kraje pa po lajanju psov in petju petelinov.

Admiral Jang,
poveljnik brodovja severokitajskih čet v šanghajskih vodah, ki je malo pred padcem Šanghaja prešel h kantonskim četam.

Pustolovski roman bavarskega grofa

V Würzburgu na Bavarskem je policija pred kratkim aretirala grofa Güntherja von Königsmark radi nabiranja denarja za sirote, katerega pa ni oddajal sirotinskemu fondu, marveč ga je porabil za svoje osebne izdatke. Aretacija je spravila na dan še marsikaj drugega, o čemer se ljudem ni niti sanjalo.

Že pred vojno je moral grof dati slovo vojaškemu poklicu v cesarski gardi, ker se je onemogočil z velikanskimi dolgovi in z razuzdanim življenjem. Njegovi sorodniki so preprečili škandal s tem, da so plačali njegove dolgove in mu vsilili za ženo bogato meščanko, ki ji ni bilo do moža temveč se ji je le hotelo grofovskega naslova. Grof se je ž njo poročil, toda v kratkem je raztepel njeno premoženje. Ko je vse pognal, je prodal njeno hišo, zapravil tudi ta denar, z božjaki, ki so mu še ostali, pa se je odpravil v Monte Carlo.

Za zeleno mizo v igralnici je izgubil še tisto, kar je dobil v Nemčiji na posodo. Ko je žena videla, da jo je mož spravil na kant, se je dala ločiti od njega. Grof je ločitev mirno prenesel, vrnil se je na Nemško, se etabliral v Berlinu in se kmalu drugič oženil. In tako se je zgodilo osemkrat po vrsti. Po vsaki ločitvi je iskal novih ženskih znanj v bogatih meščanskih krogih in je osrečaval meščanke, ki so hrepenele po plemiških naslovih. To je počenjal do svetovne vojne, ko je moral na fronto. Toda k nesreči ga vojna ni vzela. Vrnil se je domov, ker pa je bil že razkričan kot velik pustolovec, ni mogel več nadaljevati svoje poprejšnje karijere z ženitvami. Lotil se je torej zbiranja denarja za sirote, in manipulacija s temi milodari ga je zdaj spravila na zatožno klop.

Išče se Jeanne d' Arc

Francozi že dolgo pripravljajo velik nacijonalen film, ki mu bo naslov «Življenje Jeanne d' Arc». Scenarij je napisal Jean José Frappa, režijo pa bo vodil Marco de Gastyne.

Seveda je Francozom mnogo do tega, da naj bo film verna slika tedanje dobe in običajev, predvsem pa si žele, da odgovarja igralka, ki naj predstavi «Devico Orléansko», kar mogoče njihovi narodni junakinji in sliki, ki si jo je francoski narod ustvaril o njej. Zato je podjetje sklenilo razpisati za igralko, ki bo prikazala Jeanno d' Arc, javen natečaj. Ta natečaj bo deljen v dve etapi.

Igralke, ki hočejo konkurirati, morajo vposlati svoje fotografije, tiste, ki jih bo komisija izbrala, bodo pa potem morale nastopiti kostimirane v kratkem scenariju, obsegajočem dva prizora.

Pravo do tekmovanja je omejeno z naslednjimi štirimi pogoji:

Konkurentinja mora biti
1.) po rojstvu in po starših francoske narodnosti,
2.) rjavolaska,
3.) lepega stasu in
4.) mora znati dobro jezditi.

En pogled v izložbe

pa boste prepričani o najnižjih ljubljanskih cenah za krasno pomladansko blago modernih vzorcev, za vsa oblačila za gospode in dame, ki ga razstavlja te dni tvrdka

DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Grof v levjih krempljih

Madžarski grof Ladislav Hunyady, brat bivšega maršala na dunajskem dvoru Hunyadyja je bil velik in strasten lovec na divje zveri. Zadnja leta je njegovo življenje v mejah madžarske države izgubilo svoj raison d' être in mož se je podal v Egipt, kjer se je pridružil ekspedicijam na leve.

Imel je sprva srečo, sedaj pa prihaja poročilo, da je v Kartumu plačal svojo lovsko predrznost z življenjem. Streljal je na nekega leva, ki pa ni padel od prve krogle, marveč je razkačen planil na svojega nasprotnika in ga tako razmesaril, da je po kratkem trpljenju podlegel težkim poškodbam.

Grof Hunyady je študiral na Dunaju ter je bil zlasti v lovu na leve jako izvežban strelec. Bil je na sličnih ekspedicijah že osemkrat in jih je vselej dovršil z dobrim uspehom. Na zadnji ekspediciji je padel tako rekoč kot žrtev neopreznosti. Lev, katerega je pogodila njegova krogla, se je zvrnil na tla in je obležal v nezavesti. Hunyady je mislil, da je žival že brez moči, in se ji je približal. V tem hipu pa je lev skočil pokonci, se vrgel s šapami na lovca, zasadil vanj kremplje in ga ranil do smrti. Preden so mu tovariši prihiteli na pomoč, je že izdihnil.

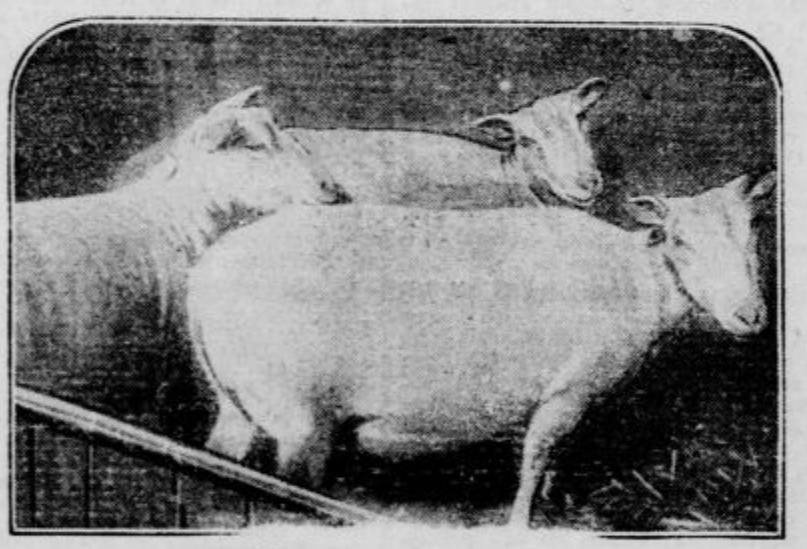

Živinorejska razstava
je bila pršli teden otvorjena v Parizu. Na sliki: Pogled v ovčjo stajo.

× *Chaplinova žena pri filmu.* Lita Grey-Chaplinova, žena slovitega ameriškega komika, se je sedaj ponudila filmskim podjetjem v Hollywoodu za nastopanje v filmu. Pravi namreč, da more edino na ta način priti do zaslužka in se izmotati iz prekarnega denarnega položaja. Sodišče je sicer določilo, da mora dobivati mesečno po 600 dolarjev iz Chaplinove blagajne. Toda smola je smola — davčne oblasti so postavile Chaplinovo premoženje pod kontrolo in se ga do nadaljnega nihče ne sme niti dotakniti. Med tem se na imetje Lite Grey kupičijo računi, katere bivša zvezdnikova žena ne more poravnati drugače, kakor na ta čin. Ta sama nekaj zasluži. Filmski podjetniki pregovarjajo Lito, naj bi se dala snimati z otroci, ker bi na ta način še več zaslužila, obenem pa bi dosegla pri inematografski publiki z ozirom na Chaplina tisto razpoloženje, ki si ga v svojem ženskem sovraštvu tako iskreno želi.

× *Večna ura.* Curiški urar Karel Henrik Mayer je skonstruiral uro, katere ni treba navijati, ker neprestano teče. Element, ki poganja to uro, je mala količina glicerina, ki se nahaja v spiralah posebnega cevnega sistema pod uro. Glicerin se pretaka po spiralah in se končno zopet izteka v eno samo shrambico. Izpremembe v temperaturi vplivajo na občutljivost glicerina, da se neprestano pretaka, kar poganja uro noč in dan, tako da je ni treba nikoli naviti.

Splošna in enaka volilna pravica za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo

Klerikalni načrt za uničenje interesnega zastopstva slovenskega trgovstva in obrtništva.

Trgovinski minister se pooblašča, da v roku treh mesecev od ukinitve sedanjega volilnega reda za Trgovsko zbornico v Ljubljani izda **novo uredbo**, po kateri se **Zbornica za trgovino, obrt in industrijo** v Ljubljani deli **na tri odseke** na trgovinski, obrtniški in industrijski. Člani zbornice se volijo za pet let, **po čistem proporcu** s tajnim glasovanjem.. Tako se glasi amandman, ki ga je znana ljubljanska politična kompanija skovala in dosegla, da ga vlada predlaga v sklep Narodni skupščini.

S političnega stališča smo že na kratko pojasnili, da je ta atentat na Trgovsko obrtno zbornico eno najbolj brezobzirnih in predrznih političnih dejanj SLS ter njenih pomagačev. Vprašanje pa je treba pojasniti tudi s stališča interesov, industrijskih, trgovskih in obrtnih gospodarjev; saj je še g. Jelačin, brez čigar vednosti gotovo ni bil stavljen klerikalni amandman za izpremembo volilnega reda, v zbornični publikaciji (Pogledi na gospodarsko leto 1926.) smatral za potrebno povdarjati, da je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo **interesno** zastopstvo, ki mora imeti **prav posebno** pred očmi praktične potrebe in **varstvo** le prečesto ogroženih **gospodarskih in stanovskih interesov industrijskih, trgovskih in obrtnih gospodarjev.**

Dosedaj je ljubljanska Zbornica sestavljena tako, da ima **tri odseke** (trgovski, obrtni in industrijski), vsak odsek pa po **štiri skupine,** v katerih volijo volilci po višini pridobnine po štiri zbornične člane, skupaj torej 48 članov. Vseh volilcev je štela Zbornica pri zadnjih volitvah 32.979. Od teh jih je bilo v trgovskem odseku 9511, v obrtnem 23.071, v industrijskem pa 397. Volilci trgovskega odseka so bili po skupinah razdeljeni tako-le: I. skupina 341 volilcev (trgovci, ki plačujejo pridobnine nad 500 Din). II. skupina 1255 volilcev (trgovci, ki plačujejo pridobnine od 75 do 500 Din). III. skupina 1295 volilcev (trgovci, ki plačujejo pridobnine 25 do 75 Din) in IV. skupina 6650 volilcev (trgovci, ki plačujejo pridobnine pod 25 Din). Volilci obrtnega odseka so bili po skupinah razdeljeni tako-le: I. skupina 866 volilcev obrtnikov, ki plačujejo pridobnine nad 70 Din. II. skupina 1072 volilcev obrtnikov, ki plačujejo pridobnine od 35 do 70 Din. III. skupina 2992 volilcev obrtnikov, ki plačujejo pridobnine od 15 do 35 Din in IV. skupina 18.141 volilcev obrtnikov, ki plačujejo pridobnine manj kot 15 Din na leto. Volilci industrijskega odseka so bili po skupinah razdeljeni: I. skupina 52 volilcev industrijcev, ki plačujejo pridobnine čez 6000 Din. II. skupina 194 volilcev industrijcev, ki plačujejo pridobnine 400 do 6000 Din. III. skupina 103 volilci industrijcev, ki plačujejo pridobnine od 150 do 400 Din. in IV. skupina 48 volilcev, ki plačujejo pridobnine pod 150 Din letno.

Novi klerikalni volilni načrt predvideva **odpravo skupin** v vseh treh odsekih, mesto volitev po skupinah pa uvaja v odsekih splošno in enako volilno pravico, tako da bo po **čistem proporcu** volilo po 16 zborničnih članov v trgovski skupini 9511 volilcev, v obrtnem odseku 23.071 volilcev in v industrijskem odseku 397 volilcev. **Jasno je, da je novi volilni red prikrojen baš za SLS, da bi ž njim lahko strankarsko majorizirala tako trgovino, kakor obrt.** V IV. trgovski skupini, kjer so klerikalci dobili pri zadnjih volitvah večino in 4 mandate, je 6650 volilcev, dočim je bilo v ostalih treh skupinah 2861 volilcev, ki so dobili 12 mandatov. Prav tako je bilo v obrtnem odseku. Tu so dobili klerikalci v IV. skupini (18.141 volilcev in 4 mandati) večino, dočim so ostali v manjšini v vseh treh obrtnih skupinah, kjer je bilo 5930 volilcev in 12 mandatov.

Splošna in enaka volilna pravica je pridobitev moderne demokracije in tudi čisti proporc spada semkaj, vendar pa je ta princip dosedaj veljal samo za **politične** volitve, katerih se udeležujejo državljani vseh in najrazličnejših stanov. Trgovske in obrtniške zbornice so doslej veljale kot **interesna** gospodarska in stanovska zastopstva, za katere je moral biti volilni red tako prikrojen, da so bili interesi poedinih skupin volilcev te korporacije zastopani in zaščiteni. Zato je bilo volilstvo Zbornice razdeljeno v 12 skupin, ki je vsaka zase volila po 4 člane Zbornice, kar je v praksi značilo tudi neke vrste proporc.

Z odpravo skupin v odsekih se uvaja v Trgovsko obrtniško zbornico pravcata revolucija; kajti s **tem volilnim redom je dejansko postavljena Zbornica na čisto novo podlago. Ob vso svojo veljavo pridejo volilci onih kategorij, ki so dosedaj v glavnem predstavljali po svoji strokovni izobrazbi in gospodarski jakosti trgovski in obrtni stan, moč pa dobijo oni, ki se za stanovska vprašanja sploh ne brigajo.** Pri volitvah v Zbornico ne drži načelo, da se bo s splošno in enako volilno pravico zbudil pri množici volilcev interes za stanovsko zastopstvo, marveč baš nasprotno: s projektiranim novim volilnim redom se bo zanesla v Zbornico le politika. Novi volilni red znači, da se bo s klerikalno demagogijo in politično sleparijo sistematično delalo na to, da se ubije ta slovenski gospodarski parlament ter tako oropa obrt in trgovina svojega interesnega zastopstva. Klerikalni konzumarski politiki so z novim volilnim redom vrata Zbornice na stežaj odprta in **če postane predlog o novem volilnem redu zakon, potem je konec stanovske organizacije slovenskih trgovcev, obrtnikov in industrijalcev,** konec «slovenskega gospodarskega parlamenta».

Najhujše je prizadeta kvalificirana trgovina, ker v IV. skupini dominirajo volilci, ki se sami ne prištevajo k trgovcem in ki tudi ne čutijo niti potreb trgovskega stanu, niti trgovske zavednosti in ponosa. Tu se zanašajo klerikalci zlasti tudi na podeželske branjevke, nakupovalke jajc in gob, kokoši in salate, na prodajalce drv in drugega drobiža, za kar oblast zahteva trgovsko pravico. Čemu še Trgovska akademija, čemu trgovske šole in tečaji, čemu učna doba in učna spričevala, ako se izroča kvalificirana in prava trgovina ter njeno zastopstvo na milost in nemilost stanovsko povsem indiferentni in primitivni masi, ki se jo lahko vsak dan še poljubno poveča?

Seveda bi klerikalci, čim bi se jim posrečilo z novim volilnim redom (s splošno in enako volilno pravico ter s čistim proporcom) dobiti v Zbornici večino, takoj pozabili pri volitvi predsedstva ter pri poslovniku na vse principe demokracije ter uveljavili princip absolutne majoritete, da pride Zbornica popolnoma v njihove roke. Tako so storili v oblastnih skupščinah in tako znajo povsod, kjer morejo uveljaviti svoje glavno načelo: **Mi sami in samo mi!** Novi volilni red za ljubljansko Zbornico tvori važen precedens tudi za Trgovsko-obrtne zbornice v ostali državi. G. Radić povsem upravičeno lahko zahteva prav tak amandman za zagrebško zbornico, kakor so ga klerikalci s pomočjo radikalov dosegli za ljubljansko. Kaj to znači, o tem naj razmišljajo interesenti zagrebške Zbornice in drugih interesnih korporacij, o dalekosežnosti takega boljševiziranja trgovskih, obrtnih in industrijskih stanovskih zastopstev pa naj razmišljajo tudi oni, katerim je ta čas poverjeno državno krmilo.

L. Z.:

Ura

Pod sivo, mrko steno je stal mladi Konrad. Zrl je kvišku v mrzle, neprijazne čeri in mrak mu je ležal na obrazu. Zdaj pa zdaj je zaprl oči, stisnil zobe, da so mu zaigrale mišice na licih, in globoko vzdihnil. Bilo je, kakor da preživlja težke spomine.

«Tod smo te našli, ubogi Roman!» je zamrmral. »Ni te bilo spoznati. Treščil si strašno . . . Obraza ni bilo nikjer, glava ti je bila čisto stlačena. Ubogi Roman! Samo po obleki smo te spoznali...«

Pred štirimi leti se mu je tod ubil prijatelj in tovariš v vseh trenutkih življenja. Šel je plezat sam. In je padel. Padel mnogo sto metrov v strašnem loku preko stene. Ostanke njegovega telesa, razmetane po skalah, so pobrali v vrečo in so jih pokopali na onem malem pokopališču, kjer počiva že toliko žrtev te sive, mrke stene.

Konrad je obul plezalke prvič po štirih letih. Po isti poti se je namenil danes, kakor Roman tistega usodnega dne. Prav tam in po isti poti.

V duhu bosta govorila med seboj. Ej, kako lepo bosta govorila. O skalah in o onem svetu. Ni se bal mladi plezalec, da bi padel:

»Roman bo plezal z menoj in me bo čuval. In če padem, padem tja kakor on in pojdem tja, kjer je on. Skupaj bova počivala v večnosti...«

Pričel je plezati. Spočetka so bili prijemi dobri in gosti. Hitro je pridobil toliko višine, da se mu je ponudil krasen razgled.

Obplezal je preveso in dosegel lepo široko polico. Sedel je, da se odpočije. Skoro navpično pod njim je blestelo v solnčnem svitu ono malo pokopališče. Konradu se je zazdelo, da se mu v obraz reži lobanja. Zdrznil se je. Naslonil je obraz v dlani, trudeč se, da bi pomiril strašno slutnjo, ki mu je stiskala srce.

Kar začuje poleg sebe votel tlesk. Prestrašen se ozre. Nič ni bilo. Prvi mah se mu je zazdelo, da je videl na ozkem delu police razbito Romanovo truplo.

Za silo je ukrotil grozo, ki se ga je polaščala. Saj je bilo vse to le posledica premočne obremenitve njegove mlade duše.

»Naprej moram,« si je dejal. »Te strašne misli me ugonobe.«

Z redkimi prijemi je plezal po gladki steni. Nič ni vedel, kaj počne, ničesar ni čutil in nič se ni vznemiril, ko je že padal in se je zadnji trenutek še vjel. Vedel je le, da mora od tod, od te strašne police, na kateri se je razbil njegov drug!

Teren je postal nekoliko boljši. To mu je spet osvobodilo glavo. V hitrici se je razgledal in določil nadaljno smer.

Zopet je hitro napredoval. Zadovoljen je bil, da se je pomiril. Ali Roman ga ni pustil. Vso pot je plezal z njim. Vso pot ga je ogovarjal. Konrad je divje plezal. Bal se ga je...

»Dospel je do poličice, na kateri se je lahko oddahnil. Hvalil je Boga, da mu je prevesa pod njim zapirala pogled na pokopališče, kjer je bilo zbrati že toliko žrtev te sive, mrke stene... Ko pa je premeril polico z očmi, je zdaci prestrašeno odrevenel. Prav tam na koncu je ležal kosec usnja, v katerem je tičalo nekaj močnih žrebljev. Strašno ga je streslo. Roman, ko so ga našli razbitega pod steno, je imel črevlje na nogah..

Zdaj se je zazdelo Konradu, da nekdo pada nad njim. Niti pomislil ni, da ga najmanjši napačni gib lahko strmoglavi v prepad.

Pogledal je navzgor. Mrzlo mu je zagomazelo po hrbtu, ko je zagledal nekaj metrov nad seboj višnjev platnen pas z usnjenim žepkom. V nekaj poteglajih je bil pri njem. Snel ga je z ozke škrbinice, na kateri je visel... in ga je strahoma spoznal!...

Njegova groza je bila brez meje. Naslonil se je na mrzlo steno. Z drhtečo roko je odprl žepek in potegnil iz njega srebrno uro z Romanovim monogramom. Nič ni bila poškodovana. Kazala je tri četrt na tri.

Ne zavedaje se, kaj dela, je Konrad navil uro — in — šla je...

Nikomur ni vedel povedati, kako je preplezal ostali del stene in kako je prišel v kočo.

Romanova ura ga je poslej spremljala na vseh njegovih plezalnih turah.

Pa je hotela usoda, ko je nekoč plezal ob slabem vremenu, da je padel s stene. Ko so ga tovariši našli, je imel le glavo razbito. Truplo je bilo celo. Iz žepa so mu vzeli sveto uro, da jo izroče njegovi materi. Kazala je tri četrt na tri in je stala — — —

Pokopali so ga na malem pokopališču, pod sivo, mrko steno, poleg prijatelja, ki mu je bil zvest tovariš v vseh trenutkih življenja.

Svetovna marka: **Cendro de ros. Rouge mandarine Bourjois - Paris**

Naši onstran granic

Iz Koroške

Deželnozborske volitve. — Veronauk za slovenske otroke v nemškem jeziku. — Pohalinstvo. — Smrt vrlega slovenskega moža.

Deželni zbor je imel svojo zadnjo sejo dne 8. marca. Volitve so razpisane na 24. aprila, to je isti dan, ko se vršijo tudi volitve v narodni svet. Nekatere stranke so odločno zahtevale, da naj bodo deželnozborske volitve jeseni, ali slednjič je zmagal ozir na volilne stroške in prišlo je do enotnega sklepa, da naj bodo deželnozborske volitve istočasno z onimi v narodni svet. Pričelo se je volilno gibanje in že prva znamenja kažejo, da bo doba do volilnega dne burna. Nemška enotna lista, dosežena pri prejšnjih volitvah je razdrta. Krščanski socijalci pravijo, da pada krivda za to na »Landbund«, ki se je že zdavnaj izrekel proti skupnemu nastopanju nemških strank pri deželnozborskih volitvah. Landbund hoče pa tudi deželnega glavarja Sumija spraviti v kraj. Njegove znane zadeve se razvijajo tako, da bo mož strmoglavljen. Kaj storijo Slovenci? Udeležijo se volitev in pokazati hočejo moč. Dva poslanca so imeli. Dobiti jih morajo svojemu številu primerno. Vprašanje je, kako bodo oblasti postopale s slovenskimi volilci ali bo veljala pravica ali pa jih po krivici izpustijo iz volilnih imenikov, odženejo številne vpisane iz dvorane na dan volitev in končno celo potvorijo rezultat!? Prvo je potrebno to, da se vsak Slovenec osebno prepriča, ali je v volilnem imeniku vpisan ali ne. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da stori to nemudoma! Potem pa pogumno na volišče z vsemi morebitno potrebnimi izkazi! Borba bo huda in Nemci napno vse sile v svrho, da bi Slovenci prišli ob vsako zastopstvo v deželnem zboru.

Krškoškofijski ordinarijat je v predvojnih letih jasno določil, da mora katehet poučevati otroke v veronauku v njihovem materinem jeziku. Sedaj je precej drugače. V cerkev se uvaja nemščina, pa četudi so verniki sami Slovenci, kakor na primer v Rudi. Pred nekaj leti še je bilo v cerkvi vse slovensko, sedaj je polovica pridig nemških, nemško petje se razlega po cerkvi med Slovenci in slovenski otroci se morajo učiti veronauk v nemškem jeziku, vsiljujejo jim nemške molitvenike in pozdravljati morajo ljudi po nemško. V župnijah Št. Lipš ob Krki, Timenica, Žrelec, Zakamen, Vetrinj itd. je bilo še nedavno v cerkvi skoro čisto vse slovensko ali danes je vse nemško in slovenski otroci se poučujejo kljub tistemu načelnemu stališču škofijskega ordinarijata v veronauku samo po nemško. Merodajni činitelji se včasih začudijo nad slovenskimi pritožbami in pravijo, da jih ne morejo razumeti. Pritožbe nemških ljudi pod fašističnim pritiskom pa dobro razumejo!

V Dobrlivesi je nekaj nemških gadov, ki sikajo strup na Slovence. Kjer morejo, pokažejo svoje nasprotstvo in sovraštvo. Posebno jim gredo na živce slovenske prireditve. Kar pri dveh igrah zaporedoma je sredi predstave prenehala električna luč. Dotični pobalin je znan. Kdor se ž njim ponaša, sramoti samega sebe. Pri prireditvi je bilo navzočih tudi nekaj takih, ki niso povsem našega mišljenja pa so vsi enako obsojali hudobno nagajanje.

Pred nekaj dnevi je bil pokopan v Dobrlivesi vrl slovenski mož gosp. Jan Mihev iz Sinčevesi. Dolgih 40 let je bil pokojnik trden steber slovenstva sredi domačega ljudstva. Bil je v občinskem odboru, v odboru posojilnice v Dobrlivesi in zadruge v Sinčivesi, član ognjegasnega društva, sploh povsodi je deloval z vso vnemo, kjer se je bilo treba truditi za slovenski napredek. Mihev je doživel 67 let. Pogreb je bil zelo lep. Naj počiva v miru zaslužni slovenski kmetovalec. Njegov spomin pa naj bodri sedanjike pri borbi za bodočnost koroškega slovenstva!

Komu škoduje fašistična vlada s svojo strogo obmejno kontrolo

Reka, sredi marca.

Kar je v Ljubljani Šelenburgova in Aleksandrova, v Zagrebu Ilica, v Beogradu Knez Mihajlova in Terazije, je bil za Reko še do pred kratkim most čez Rečino. Tu se je od zgodnjega jutra do poznega večera kar trlo občinstva v obeh smereh. Še pred kratkim, dotlej, da so izšle po bolonjskem atentatu one stroge odredbe o obmejni kontroli. Dotlej so namreč jugoslovenske oblasti na Sušaku izdajale jugoslovenskim državljanom, ki so želeli na Reko, začasne propustnice, veljavne za tri dni, ki jih je italijanska kvestura na Reki potrjevala brez ovir, dočim pa so za prebivalstvo v okrožju petih kilometrov od meje veljale posebne obmejne izkaznice. Te obmejne izkaznice veljajo tudi še dandanes, ali odpravljene so — ker jih ne priznavajo italijanske oblasti — začasne propustnice in mora vsak jugoslovenski državljan, ki prebiva izven obmejnega okrožja petih kilometrov, imeti svoj redni potni list, ako hoče čez most.

Danes je promet na sušaškem mostu zelo, zelo skromen. Prihajajo pač delavci, ki gredo na delo, ženske, ki nosijo na reški trg živila in se vračajo s svojimi malenkostnimi nakupi, tupatam kak trgovec, uradnik, obrtnik, ki gre po svojih opravkih. Izkazujejo se z obmejnimi izkaznicami, kar pomeni, da so domačini s Sušaka, oziroma z Reke. Ljudi, ki bi se izkazovali s potnim listom, je silno malo.

Vse tam do prvih dni lanskega novembra so tvorili glavni del vsega živahnega prometa ravno tujci, ki so prihajali z začasno propustnico s Sušaka na Reko. Njih ni več, in ž njimi je reška mala trgovina — tako ugotavlja tudi posebni poročevalec tržaškega «Piccola», Mario Nordio, ki ga je njegov list poslal na Reko, da prouči reške razmere — izgubila mnogoštevilno stalno odjemalstvo, ki je prinašalo dan za dnem v mesto znaten denarni promet.

Reški trgovci so ob tem močnem tujskem prometu živeli prav dobro. Danes so reške trgovine sicer polne blaga, ali brez kupcev. Trgovec je vesel, če se prikaže na vratih prodajalnice Kastavec ali Trsačanka. In nikar ne mislite, da bi bilo v njem kaj tiste italijansko - fašistične zagrizenosti, kakor bi si jo mogli predstavljati po vseh onih poročilih o reškem naditalijanstvu, ki tupatam prihajajo v svet. Danes v nobeni reški prodajalnici ne čakajo, da bi izpregovoril kupec, temveč ga že vnaprej pozdravljajo in vabijo s — hrvatskim pozdravom. Vse zaradi ljubega kruhka, ker reški trgovec dobro ve, da se od italijanstva ne da živeti.

Kdor danes opazuje reško življenje, mu gotovo nehote šine misel v glavo, da je na Reki samo domačin in najbližji okoličan, tompogledu pač ostala taka, kakor je bila pod vojno, ko je mogel računati reški trgovski svet na široko zaledje. Tedaj ni kupoval na reki samo domačin in najbližji okoličan, temveč predvsem vse kvarnesko področje, s katerim je imela Reka vsakodnevne parobrodne zveze, vse tja doli do dalmatinskih otokov in Dalmacije same, a na drugi strani pa tudi še ves hrvatski Gorski kotar vse tja gori do Delnic in Ogulina, ne glede na to, da je madžarska uprava Reke privabljala na Reko tisoče in tisoče tujcev, dobrih kupcev, iz vse Madžarske.

Ko je Reko zadela bridka usoda, da je bila odtrgana od vsega tega svojega poslovnega zaledja, in je promet popolnoma zastal, so se reški trgovci pač strnili, kolikor se je dalo, ali svojih trgovin niso opustili, upajoč v boljše čase. Ti boljši časi zanje so v resnici prišli, ko se je odprla meja na sušaškem mostu in so ljudje z one strani meje trumoma začeli prihajati na Reko nabavljat si svoje potrebščine. Reka je tako dobila zopet široko odjemalsko zaledje, ki je šlo skoraj tja gori do Zagreba na eni ter do Novega mesta in celo do Ljubljane na drugi strani. Lahko se reče, da se je polovica Hrvatske oblačilo in obuvalo na Reki, pri čemer so dobro služili reški trgovci, obrtniki, gostilničarji in hotelirji. In niso imeli ob tej cvetoči trgovini dobička samo Rečani, temveč vobče Italija, ker se blago, ki se prodaja na Reki, ne proizvaja na Reki, temveč prihaja iz starih italijanskih provinc.

Danes je, po zaslugi stroge italijanske obmejne kontrole stvar popolnoma drugačna.

Kdor hoče s Sušaka na Reko, mora imeti, kakor rečeno, če ne prebiva v petkilometrskem obmejnem področju, pravilen potni list, opremljen z vizumom italijanskega konzulata. Najbližji italijanski konzulat pa je v — Zagrebu. Kdor pa gre v Zagreb, pa vendar ne bo plačeval visokih pristojbin za italijanski vizum, da bi se potem vračal na Reko in tamkaj nakupoval svoje potrebščine, ko jih lahko kupi v Zagrebu po isti ali le malo višji ceni.

Zato z vso vnemo iščejo način, kako bi se stvari odpomoglo tako, da bi ostal volk sit in koza cela, da bi bila Italija zavarovana pred nevarnimi tujci, ki bi hoteli vdreti čez sušaški most, a reški trgovci pa bi si vendarle zopet mogli polniti svoje žepe z jugoslovenskimi dinarji. Tako se sedaj na vse kriplje dela na to, da bi se na Sušaku zopet odprla italijanska konzularna agencija, kakor je bila pred vojno in jo tudi predvideva rimska pogodba. Ta italijanska konzularna agencija na Sušaku bi izdajala vizume za Reko, odnosno Italijo, seveda na redne potne liste, kakor jih izdaja jugoslovenski konzulat na Reki za Sušak, odnosno Jugoslavijo. Tako bi ostala v veljavi stroga kontrola tujcev, ali dejstvo, da bi ne bilo treba hoditi po vizum v Zagreb, ker bi se dobil na Sušaku pred mostom, menijo, bi zopet privabilo trume jugoslovenskih odjemalcev na Reko.

Smešno na vsej stvari pa je okolnost, da se vzlic vsemu temu oprijemanju za to edino bilko istočasno kriči v svet, kakor je storil tako tudi omenjeni «Piccolov» poročevalec, češ, **cne morda zato, ker bi Reka imela potrebo ljudstva z one strani meje, ker mesto, čast mu, more živeti svoje skromno življenje tudi brez njega.** Če nima potrebe, čemu pa potem vse to tarnanje, čemu ves ta lov za jugoslovenskimi kupci?!

V ostalem pa naj Italija le namesti svojo konzularno agencijo na Sušaku; za tiste jugoslovenske državljane ki imajo opravka na Reki, bi bilo to udobnost, ki bi bila marsikomu dobrodošla. In naj le Italija izvršuje po njej kar najstrožjo obmejno kontrolo! Zato pa ima tudi Jugoslavija svojo neoporečno pravico, da ravno tako strogo straži svojo mejo in skrbi za to, da reški trgovci ne bodo živeli na račun jugoslovenske državne blagajne.

Italija naj le še poostri policijsko kontrolo na sušaškem mostu, Jugoslavija pa — carinsko!

p— *Radikalna rešitev tržaške prometne krize.* Mladi tržaški inženjer Gino Brainovich ima načrt za kanal, ki bi vezal Jadran s Črnim morjem. Napravila bi se vodna pot med Donavo in Trstom. Konkurenco delajo Trstu severna pristanišča, kaj bo šele potem, kadar začne s konkurenco tudi Donava! Trst mora propasti. Kanal bi mu pomagal... O svojem načrtu je predaval te dni omenjeni inženjer v navzočnosti visokih civilnih in vojaških funkcijonarjev.

p— *Predavanje o Češkoslovaški.* G. Bohuslav Černy, profesor češkega jezika na tržaški trgovinski univerzi, je predaval v pondeljek o češkoslovaški državi, o prestolici Pragi, o deželi, v četrtek pa predava o narodnem življenju v Češkoslovaški, o industriji in trgovini. Predavanje pojasnjujejo slike.

p— *Kamnolomi na kraški Grmadi* obetajo lep razvoj. Kamen je izvrsten. Razkrila se je tudi nova vrsta marmorja. Domačin Josip Kačič je izgladil primeren kos za vzorec, ki vzbuja veliko pozornost. Domačini naj se v kamnolomni stroki dobro organizirajo.

p— *Ples v šoli.* V Novi vasi pri Poreču so plesali v šoli. Domačini so se začudeno vpraševali, ali je res mogoče, da se dobi dovoljenje za ples v šolskih prostorih. Ples se je vršil in otroci smejo v današnjih časih prisostvovati plesom. Z moralne strani je slabo, pa tudi z materijalne, ker so plesalci napravili na šolski zgradbi veliko škode.

p— *Vspavalne praške* je nasula posetniku Ivanu Vidicu iz Sv. Križa v kozarec v neki gostilni v Ajdovščini Amalija Arzela iz Malih Žabelj. Domov grede se je onesvestil. V gostilni na Cesti je pozneje opazil, da nima več denarja. Tisočake mu je pobrala omenjena prefrigana ženska, katero so vtaknili v zapor.

p— *Po dvanajstih letih se je oglasil* iz Rusije Anton Bratuž iz Dola pri Čepovanu. Dela v nekem rudniku in pravi, da hudo trpi. Oče mu je poskrbel listine, da se vrne domov.

p— *Odlikovano slovensko podjetje.* Znana tvrdka Fran Bavčar in sinovi je dobila potom goriške trgovske zbornice zlato svetinjo, ki ji je bila priznana na mednarodni razstavi lanskega leta na Reki. Bavčarjevi kotlarski izdelki so prvovrstni.

p— *Novi podeštati.* Imenovani so podeštati za občine na Goriškem, ki imajo nad 5000 prebivalcev. Tolmin je dobil za podeštata svojega dosedanjega občinskega komisarja dr. Mateja Marsana, rodom Dalmatinca. Dr. Marsan je voditelj tolminskega fašija. Cerkno je z imenovanjem podeštata vpok. podpolkovnika Martorellija, izgubilo svoje redno izvoljeno občinsko zastopstvo in župana Ernesta Rojca, ki je bil poslednji slovenski župan na Goriškem. V Idriji je imenovan za podeštata rudarski inženjer Alojzij Caldana. V Gorici je imenovan za vicepodeštata bivši tolminski podprefekt I. Giordano.

p— *Slikar dr. Klodič* je razstavil v Trstu v dvorani R. Y. C. Adriaco vrsto svojih slik, ki kažejo v glavnem pomorsko življenje. Jadrnice, ladje, brodovi so polni morske krasote, živahnosti in barve.

p— *«Boris Godunov» na Reki.* Trikrat, v soboto, nedeljo in v torek so vprizorili v gledališču «Verdi» na Reki slovečo opero Musorgskega «Boris Godunov». Poročila soglasno trdijo, da je predstava dobro uspela. Vlogo «Borisa» je pel Poljak Žiga Zalesky, katerega izborni bariton je priznan po raznih večjih gledališčih v Evropi. Gledališče je bilo polno. Na Reki računajo vedno tudi goste iz Opatije in na posetnike z bližnjega Sušaka.

p— *Upravni odbor goriške pokrajine.* Komisar za pokrajinsko upravo Pascoli je imenoval za člane pokrajinskega upravnega odbora 6 Italijanov: dr. P. Pinavčig, R. Abrile, Fr. Angeli, K. Bressan, H. Cazafura in dr. Donati. Tudi namestniki so sami Italijani. Tako so Slovenci izključeni iz uprave v deželi, v kateri so v ogromni večini. Mussolini včasih resnega obraza zatrdi, da vživajo drugorodci enake pravice z Italijani..

Dopisi

PLANINA PRI ČRNOMLJU. Še vsem je v spominu neverjetno drzen dogodek, ki se je odigral tukaj lansko leto. Šolarji, nahujskani od doma, so v šoli pretepli slovensko učiteljico. Drzno dejanje je vzbudilo v vseh zavednih narodnih krogih veliko ogorčenje in razburjenje. Kdor bi si mislil, da so se med tem časom Kočevarji kaj poboljšali, se bridko moti. Kočevska sodrga še vedno menda sanja, da je njihov skrajno popačeni nemški jezik mnogo bolj veljaven v naši državi kakor slovenski — ki je državni in službeni jezik? Zakaj zunanje obnašanje Kočevarjev to dovolj dokazuje. Pred nekaj meseci so dobili tukaj novega učitelja. Ker mu Kočevarji ne morejo ničesar očitati, so se poslužili zato druge skrajno surove in enostavne metode. Zgodilo se je že dvakrat, da so ga suroveži — iz cerkve grede javno na vse grlo — zasmehovali pred vsem ljudstvom. S tem pač hočejo pri vsem prebivalstvu vzbuditi mržnjo do slovenskega učitelja ter mu odvzeti vsako avtoriteto. Ta drzen slučaj je naznanjen oblastim in upati je, da jih bo sodišče obsodilo najstrožje. Narodni učitelj v svoji državi pač ne bo od eventuelnih drugorodcev — zatiran!!!

BRASLOVČE. Občni zbor podružnice Jugoslovenske Matice s predavanjem in skioptičnimi slikami bo na praznik dne 25. t. m. ob 3 popoldne v šoli. Narodna dolžnost nam veleva, da čujemo glas Slovencev-trpinov.

LJUBNO NA GORENJSKEM. Društvo napredne mladine priredi dne 25. t. m. zanimive kinopredstave. Gotovo bo občane zanimalo, ogledati si ogromne tovarne kralja avtomobilov in kralja milijarderjev. Ogledali si bomo tudi njegove najnovejše poljedelske stroje s katerimi hoče Ford obdelavati našo zemljo. — Ker so filmi jako poučljivi, zato pričakujemo mnogo obiska pri vseh predstavah.

JESENICE. Sokolsko društvo priredi dne 6. junija na binkoštni ponedeljek ob 3. popoldan poleg kolodvora na Jesenicah veliko javno tombolo, katere čisti dobiček je namenjen v prid zgradbe «Prosvetnega doma». Glavni dobitki so: I. kompletno pohištvo za moderno spalnico, vredno preko 6000 Din; II. nov šivalni stroj, vreden nad 3000 Din; III. novo moško kolo v vrednosti nad 2000 Din; IV. krasen turški servis za kavo vreden 1000 Din; V. kompletna garnitura aluminijaste kuhinjske posode, vredna 1000 Din ter veliko število krasnih dobitkov v skupni vrednosti preko Din 25.000. Tombolske tablice so po 3 Din na razpolago. Vsa okoliška društva se vljudno naprošajo, da 6. junija ne prirejajo sličnih prireditev.

JESENICE. Dne 19. marca se je vršil na Jesenicah dobro obiskani občni zbor obrtnega društva. Predsednik g. Ivan Gogala je podal pregledno predsedstveno poročilo. Društvo se je zopet zbudilo iz mrtvila, v katerega je zašlo leta 1925. in se je pričelo ponovno lepo razvijati. Stremelo je v prvi vrsti za tem, da si pridobi čimveč novih članov ter da se ohrani v društvu enotnost ki je predpogoj za uspešno delovanje. Odbor je imel v zadnjem poslovnem letu 11 sej in sestankov. Društvo se je udeležilo zleta v Ljubno, ki je bil eden najlepših, kar jih je priredilo gorenjsko obrtništvo. Priredilo je tudi družabni večer, ki je lepo uspel. Pri volitvah v zbornico za trgovino, obrt in industrijo je storilo svojo dolžnost in je krepko podprlo stanovsko listo obrtniških organizacij. Tudi za «Obrtniško samopomoč Zveze obrtnih zadrug» se je zavzelo društvo in je pridobilo 76 članov. Oporo je vedno našlo v Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani in je predsednik predlagal, da se ji izreče zaupnica. Predlog je bil soglasno sprejet. Blagajniško poročilo je podal g. I. Bošteje in izkazuje Din 3487.75 dohodkov in Din 3078.— izdatkov. Tajnik Zveze obrtnih zadrug g. I. Kaiser je nato obširno poročal o splošnem obrtniškem položaju, obrtni zakonodaji, inozemski konkurenci in uvozu obrtniških izdelkov. Obrtništvo ne sme pričakovati zaščite od drugih, našlo jo bo le v svojih lastnih zadružnih in društvenih organizacijah. Splošno delovanje bo rodilo uspehe. Dogaja pa se, da snujejo ljudje, ki še nikdar niso ničesar storili za obrtništvo protiorganizacije in izvestno deluje jo na to da bi se organizacije strankarsko opredelile. Njih namen je prozoren in streme le za tem, da razbijejo naša lepo razvijajoča se društva. V naših organizacijah pa za strankarsko politiko ni prostora in kdor jo uvaja s tem, da ustvarja novo strankarsko politično opredeljene organizacije, ta je razdiralec. Obrtno društvo naj vodi strogo stanovsko politiko in naj stremi vlasti za gospodarsko zaščito svojega članstva. Omenja nato ustanovitev državne obrtne banke in velik pomen njene podružnice v Ljubljani, davčne tečaje, ki jih bo prirejala Zveza obrtnih zadrug in zaključi z željo, da bi društvo v složnem delu napredovalo. Pri volitvah novega odbora je bil izvoljen za predsednika zopet g. Fran Gogala in je tudi ostali odbor ostal, nekaj članov odbora pa se je izvolilo na novo. Za zaupnika za Dovje-Mojstrano je bil ponovno izvoljen g. Karol Paulus. Članarina za leto 1927 se je določila na 12 Din. — Jeseniško obrtno društvo kaže lep razmah. Boriti se mora v zadnjem času proti neobrtnikom, ki se sušajo vmešavati v obrtniško organizacijo. Za te naj pa velja: Roke proč od obrtniških organizacij!

Samo še danes: Samo še danes!

BURIDAN

Tajinstvene noči kraljice v 22. senzacijonalnih epizodah. V glavni vlogi razuzdana francoska kraljica Margarita imenovana

FRANCOSKA MESALINA

Predstave točno ob **4. 7. in 9.** uri. — Pri vseh predstavah svira naš priznano umetniški orkester.

Elitni Kino Matica, najugodnejši kino v Ljubljani. — Tel. **2124.**

PRIDE: **Rinaldo Rinaldi**, salonski ljubavno senzacijonalni **velefilm.** V glavni vlogi: **Luciano Albertini**

Spreten 3/c

prodajalec (ka)

za manufakturno trgovino samo prvo vrstna moč,

se sprejme takoj.

Dopise pod znacko „Lep nastop"

NADUHA

Nadušljivi trpe težko na pomanjkanju zraka, mučijo se in ne morejo redno dihati ter postaneje nervozni in ne morejo spati. Proti tej bolezni so

ASTMOL BRONHIAL CIGARETE 8/c

izvrstno sredstvo, ki razkraja slez, ter po kratki uporabi olajšava, po daljši uporabi pregneha bolezen.

Dobiva se v lekarnah. Zahtevajte vedno

ASTMOL BRONHIAL CIGARETE

Priporoča se 70

MAST znamke **J. P.**

lastni izdelek tvrdke:

Evald Popovič, Ljubljana.

Cena nizka, blago izborno.

Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg

PREKAJENO MESO

vedno v zalogi po izvanredno nizki ceni.

Strojni inženjer 10

z večletno prakso, ki se hoče izobraziti v bombažni tekstilni stroki, bi mogel za polletno šolanje v inozemstvu dobiti manjšo stipendijo. — Reflektanti naj pošljejo prijave s točnimi podatki

Ljubljanski inženjerski komori.

Pesek

za železolivnico, dober, **iščem.**

Franje Eifenbergera sin

tvornica strojeva i ljevaona željeza

Daruvar (Slavonija)

Zdrava in krepka deca so materina sreča!

Prosti zrak, svetloba, skropulozne telesne čistoče ob strogi higijeni v hrani, so bitni pogoji za dobro zdravje in za čvrstost Vaše dece.

Izbrano hrano, k temu redilno, bogato na vitaminih, fosforju, in v najmanjšem obsegu nudijo Vam

OVOMALTINE

ako jih uporabljate v hrani deteta že odstavljenega od prsi, one dajo dečjemu organizmu vse sestavine, potrebne za razvoj. OVOMALTINE močno pomagajo za časa kritične dobe, rastenja, v kratkem času izboljšajo splošno stanje nežne, rahitične in bolehne dece.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18·50 Din, 250 gr 36·25 Din.
500 gr 63·25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list. od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetetnih preparatov

ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

NOGAVICE

„KLJUČ"

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

M. Zévaco 105

Papežinja Favsta

Roman

»Ne grabite za bodalo,« je rekla Favsta. »Nabrušeno je za sovražnike, ne za najboljšega in najbolj vdanega služabnika, ki ga imate... Maurevert se žrtvuje za vas! Pristal je na dozdevno poroko samo zato, da vas loči od krivoverske ciganke in vas ohrani naši stvari... Toda Maurevert ne bo Violettin mož...«

»Kaj pa bo?...«

»Njen ječar!... Henrik Lorênski, odrecite se vnukinje hugenota, ki ste ga dali oslepiti! Ali ne vidite, kako vas ta nečista misel ustavlja ob znožju prestola? Violetta je kriva, da ste postali največji slabič v vsej naši Ligi!«

Guise je premišljeval. Favsta ga je bila postavila na razpotje. Kaj mu je bilo storiti: odreči se Violette ali zavreči krono? Guise je čutil, da ne more ne tega ne onega. Po tem takem je trebalo pridobiti časa. Treba je bilo uveriti Favsto in si ohraniti njeno pomoč do dne, ko... Krčevito je stisnil pesti.

»Spomnili ste me mojih priseg,« je izpregovoril naposled. »Ostanem jim zvest, ako prisežete tudi vi meni, kar vam porečem. Priznam, da je ciganka krivoverka. Hočem in upam, da me vaša vsegamogočna priprošnja ozdravi te nečiste misli in te pogubne strasti... Toda prisezite mi, da ne bo Maurevert nikoli soprog te devojke!«

Favsta se ni obotavljala, vsaj tako ne, da bi bil Guise opazil.

»Prisežem vam, vojvoda,« je odgovorila brez vidnega oklevanja. »Violetta ne bo žena ne Maurevertu ne komu drugemu, do dne, ko vendar že izpregledate in sami odredite njeno usmrtitev...«

»To še ni vse. Ker ostane ciganka v ječi, hočem vedeti, kje jo boste imeli zaprto.«

»V samostanu benediktink na Montmartru,« je odvrnila Favsta brez pomišljanja.

»Ali prisežete, gospa, da ostane tam, kakor sami pravite: do dne, ko se začutim ozdravljenega in odredim njeno usmrtitev?«

»Prisežem!« je rekla Favsta.

Nekaj čas sta oba molčala. Guise je še vedno tehtal ljubezen in častihlepje. Obe strasti sta bili enako močni v njem, nobeni se ni mogel odreči. Njegov načrt je bil zelo preprost. Dokler je bila Violetta zaprta na Montmartru in dokler jo je stražil Maurevert, mu ni mogla uiti. Zato se je hotel najprej okoristiti s Favsto in osvojiti krono. Kadar postane

krono. Kadar postane

kralj, ne bo več v zadregi za sredstva, da jo izpametuje.

»Do svidenja, vladarica,« je dejal z globokim priklonom. »Zanesem se na vašo posvečeno besedo: ciganka ne bo žena nikomur... in zaprto jo boste imeli v samostanu.«

»Moja usta niso zmožna laži,« je resnobno odgovorila Favsta. »Da se zanesem tudi jaz na vašo besedo, mi ni treba povedati: umela vas bom prisiliti, da ji ostanete zvesti. Do svidenja, vojvoda!«

»Spremim vas do doma,« je rekel Brazgotinec s potrtim glasom.

»Moj dom je povsod. Povsod sem varna. In če bi se lepega dne, kadar vas povzdignem na francoski prestol, umislili in bi me vrgli v Bastiljo, znajte, da se porušijo zidovi ječe tisti mah, ko mignem z roko...«

To rekši je odšla in je ostavila Guisa vsega osuplega. Ni si mogel pojasniti, kako je uganila njegovo misel.

»Ali je mar res navdahnjena po Bogu?« je zamrmral, gledaje za njo.

Pravkar jo je še videl... in že je ni bilo več!... Sveta groza ga je prešinila. On, ki še ni trepetal v nobeni bitki, je z naježenimi lasmi in izbuljenimi očmi pobegnil iz božjega hrama...

XLVI.

Bussi-Leclercova osveta

Ko je Maurevert prišel iz cerkve, je neutegoma krenil z Bussijem Leclercom proti Bastilji.

»Ali je šlo vse po sreči?« je vprašal Bussi-Leclerc, muzaje se ob misli na to, da je Guise gledal poroko.

»Kakopak!« se je zavzel Maurevert. »Zakaj ne bi šlo po sreči?...«

»Tako vprašam! Stopiva...«

»Da, podvizajva se. Mudi se mi, da ga vidim. Ali je uklenjen?«

»Temeljito. Ne boj se ničesar...«

Čez nekaj minut sta prekoračila most na škripce in sta stopila v Bastiljo.

»Evo ti mojega kraljestva!« se je zasmejal Bussi-Leclerc. »Ne da se reči, da bi bilo veselo. Kaj je neki mislil vojvoda, da me je imenoval za guvernerja Bastilje?«

»Ne samo da ni veselo,« je rekel Maurevert z mrko radostjo, »ampak strašno je!... Kje ga imaš? Hitiva k njemu!...«

»Potrpi, saj ne gori voda! Hejo! Štiri može in leščerbo!...«

Priskočili so štirje vojniki z arkebuzami in ječar s svetiljko.

»Ključe številke sedemnastj!« je dodal Bussi-Leclerc.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—

Priredite

Zadruga sobo-črkoslikarjev, pleskarjev in ličarjev
s sedežem v Ljubljani, naznanja, da se vrše redne pomagalske preizkušnje v teku meseca aprila. Interesenti naj vložé kolka proste prošnje do 10. aprila pri načelniku gosp. Štefanu Speletiču na Rimski c. 16. 7887

Obrt

FRANC FUJAN
krovstvo in zaloga strešnih potrebščin
Ljubljana-Galjevica 9. 105

Dvokolesa
popravlja najbolje, najhitreje in najceneje Florjančič, Nunska ulica 3. 32

Službe dobe

Stenotipistinja
(event. začetnica), za slovenščino in nemščino naj pošlje kratko oferto brez prilog, toda z navedbo šolske naobrazbe, starosti in event. dosedanjega službovanja pod šifro «Slovensko-nemška stenotipistinja» na oglasni oddelek «Jutra». Pogoj je popolno obvladanje obeh jezikov. 7743

Učenko
ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom, sprejmem. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7822

Potnika
po možnosti s kavcijo, agilnega in vsestransko v čevljarski stroki izvežbanega išče tovarna čevljev. Biti mora zanesljiv, radi poverjene inkase. Nastop službe takoj. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Potnik 800». 7800

Žagarja
za venecijanko na 1 ali 2 lista, samostojnega, sprejmem takoj. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 7796

Kuharico
30—40 let staro, pridno, vestno, pošteno in zdravo, ki je perfektna, z dolgoletnimi spričevali, iščem k eni osebi z soharico. Znati mora tudi nekaj šivati. Nastopi lahko takoj. Pismene ponudbe na: Franja Jakil, Karlovac. 7777

Učenko
za trgovino čevljev takoj sprejme M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6 7755

Polirerja
za poniklanje rabim takoj. Predstaviti se popoldne. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7888

Hišnika
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 7894

Dobra šivilja
za dame in otroke, gre šivat na dom k boljši rodbini. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zmerne cene». 7872

Boljše dekle
ki zna samostojno kuhati in je vajeno vsega hišnega dela, išče m k majhni družini. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7509

Izurjeno šiviljo
išče m. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7884

Izobraženo potnico
sprejmem proti proviziji. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Lep zaslužek». 7919

Starejšo kuharico
za 10 oseb, ki je zmožna voditi gospodinjstvo, sprejme finančna kontrola. Plača 350 Din mesečno. Nastop takoj. — Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7878

2 učenca
enega z dokončano meščansko šolo rabim za špecerijsko trgovino, drugega z ljudsko šolo pa sprejmem v umetni mlin. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «M. G.» 7875

Dobro šiviljo
sprejmem v hišo. Beethovnova ulica 4, vrata št. 7. 7905

Žagarja
dobro izurjenega sprejmem takoj na vodno žago. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7915

Čevljar, pomočnika
sprejme takoj v delo s hrano in stanovanjem v hiši F. Flach, Bevško-Trbovlje. 7928

Zastopstvo
dobrega predmeta, za Ljubljano oddam trg. izobraženi osebi, ki obiskuje trgovce s pohištvom, gostilničarje in privatne osebe. Ponudbe pod «Lahek zaslužek» na oglasni oddelek «Jutra». 7932

Zastopnike
za prodajo množinskega predmeta sprejme «Generalno zastopstvo Volutin», Kočevje. 7930

Službe iščejo

Šivilja
želi službo pomočnice, kot začetnica. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Začetnica 785». 7829

Marljiv mladenič
23 let star — s štiriletno prakso in dobrimi spričevali, vojaščine prost, vešč slovenskega, srbohrvaškega, nemškega in deloma italijanskega jezika, knjigovodstva, korespondence, strojepisja in vseh pisarniških poslov, želi primerne službe. Cenjene ponudbe pod «Blagajnik» na oglasni oddelek «Jutra». 7825

Hmeljar
z večletno prakso obdelovanja, sajenja in sušenja hmelja, išče službe. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 7809

Gozdni čuvaj
v gozdnogojni manipulaciji in lovec, ki ima tudi večletno prakso, išče primerne službe. Ponudbe pod «Logar» na oglasni oddelek «Jutra». 7802

1000 Din nagrade
da mlad trgovski pomočnik tistemu, ki mu preskrbi kjerkoli stalno službo. — Prevzame tudi mesto sluge. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «1000 Din». 7771

Absolvent
spediterskega tečaja, z dobrimi spričevali, išče primernega nameščenja. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7897

Kontoristinja
zmožna vseh pisarniških del ter ekspedicije, želi primerne službe. Gre tudi kot blagajničarka ali prodajalka v Ljubljani ali izven. — Cenjene dopise pod šifro «Vestna 70» na oglasni oddelek «Jutra». 7870

Izobražena vdova
stara 40 let, brez otrok, lepe zunanjosti, bi šla kot gospodinja k starejšemu, izobraženemu gospodu. Dopise pod «Gospodinja 81» na oglasni oddelek «Jutra» 7881

Natakarica
zmožna kavcije, išče službe v boljši gostilni, najraje v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zanesljiva 90». 7890

Priden fant
z dežele, išče službe kot sluga ali kaj sličnega. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7793

Pošteno dekle
staro 16 let, ki zna tudi šivati in ročna dela, išče službo k otrokom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 7893

Izobražena gdč.
bi šla kot družabnica k dami ali bolnemu gospodu. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Družabnica 82». 7882

Knigovodinja
bilancistka, samostojna, z večletno prakso, vešča korespondence, strojepisja in stenografije, išče službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Bilancistka 1600». 7337

Krojaški pomočnik
išče službo v boljši delavnici — najraje v mestu. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7920

Starejše dekle
pošteno, šivilja, vajeno kuhanja in vsega gospodinjskega dela, nekoliko trgovine in gostilne, išče primerne službe. — Prevzame tudi manjše, dobro idoče gostilno na račun. Položi lahko 10.000 Din kavcije. Ozira se le na lepo ravnanje in stalno službo. Nastopi najraje 1. ali 15. maja. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7913

Službo
pisarniškega sluge, vratarja ali podobno želi bivši vešč. orožn. podčastnik — vešč slovenskega, srbohrv. in nemškega jezika v govoru in pisavi. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zanesljiv in trezen». 7924

Boljša šivilja
gre na dom šivat obleke. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7935

Prvovrstna šivilja
se priporoča na dom za izdelavo elegantnih kostumov in oblek. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7931

Pouk

Gdč. ali gospod
ki bi utegnil praktično poučevati italijanščino med opoldanskimi urami — naj pismeno javi svoj naslov na oglasni oddelek «Jutra» pod «Predpogoj lepa izgovarjava» 7933

Prodam

Osebni auto
18/20 HP, Mercedes starejše tipe, v dobrem stanju, z odkrito in pokrito karoserijo, 6-sedežen, z obroči za 20.000 Din naprodaj. — Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11. pod šifro «Za 11.383» 7701

Lovski voz
za 12 oseb, v dobrem stanju naprodaj za 1500 Din na Bledu, vila Zora. 7700

Vata za odeje
1a—40 Din kg. odeje od 153 Din naprej Rožna ul. št. 19 45

Renault auto
eleganten in skoro nov — prav malo rabljen, izložbeni komad, radi bolezni posestnika poceni naprodaj. — Dopise na naslov: Čakovec, poštanski pretinac br. 12. 7804

Simon Klimanek
Ljubljana, Selenburgova ulica 6
izdeluje
obleke za gospode
po najnovejši modi in zmernih cenah. — V zalogi ima vedno najboljše češko in angleško blago.

Novo spalnico
masivno, politirano, prodam za 3600 Din. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7792

Sadno drevje!
Več sto jablan, visokih in pritličnih po 4, 8 in 10 Din ter nekaj češpelj ima naprodaj Kmetijska družba v Ljubljani, Turjaški trg 3. 7876

2 moški kolesi
dobro ohranjeni, naprodaj na Sv. Petra cesti štev. 41 7790

Kolo
dobro ohranjeno, prodam po zelo nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 7864

Vozila
enovprežna kočija, tovorni enovprežni voz (tajselj) — razne vprege in 3 kompletna sedla naprodaj v trgovini na Starem trgu št. 32. 7901

Pohištvo
jedilnico, 2 spalnici in kuhinjo dam pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7902

Jedilnico
kompletno, moderno izdelano, iz hrastovega lesa, popolnoma novo, prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7903

Otroško posteljico
skoraj novo, belo emaljirano (kompletno) poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7904

Več spalnih oprav
novih, radi pomanjkanja prostora po izredno nizki ceni proda Ig. Repše, Ljubljana, Poljanska c. 21. 7909

Drva
hrastove parketne odpadke od žage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom. 36

Zelenika
(pušpan) za grobe in vrtove naprodaj na Ahačljevi cesti št. 9. 7922

Kupim

Rezani les
lep, vsakovrstni, kupujem v manjših in večjih količinah. — Ponudbe na poštni pretinac Zagreb br 299 7736

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ul. 3. 38

Rezano bukovino
v e č 100 m³: I. dimenzije 25—100 mm, dol. 2—5 m; II. dimenzije 58 mm in dol. 2—5 m, kupim. Dobava v marcu, aprilu in maju. — Ponudbe z najnižjo ceno franko ital. meja, je poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Rezana bukovina». 7738

«Slov. Narod»
letnike 1914, 1915, 1916, 1917 in 1918 kupim. Naslov z označbo cene je poslati: Žabkar J. E., I. drž. gimnazija. 7917

Pridelki

FIŽOL
nizke in visoke vrste

dajemo v vzgojo. Oddajamo najmanj 10 kg od posamezne vrste Ceno pridelku določimo naprej Oddajamo pa tudi
RAZNE CVETLICE
v vzgojo, katerih pridelek prevzamemo jeseni po dnevni ceni.
Sever & Komp.
Ljubljana, Wolfova ul. 12. 7283

Orehe
kupuje po najvišjih cenah A. Šarabon v Ljubljani. 7513

Lokali

Lep lokal
ob Aleksandrovi cesti odda takoj po znižani najemnini Pokojninski zavod v Ljubljani. 7823

Trgovski lokal
lep, v sredini mesta Kranja oddam v najem. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Lep lokal». 7801

Pekarno
z vsem inventarjem iščem v najem, najraje v prometnem kraju na deželi. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7923

Posest

Posestvo
na Podplatu, tik glavne ceste, 5 minut oddaljeno od železniške postaje, prodam. Obstoji iz lepe hiše, hleva in pet oralov njive in travnika. Oddaljeno 6 km od Rogaške Slatine. Poizve se pri trgovcu Francu Renier v Podčetrtku 7019

Lepo posestvo
okrog 400 hektarov, v dobrem stanju, plodonosno, s prvovrstnimi njivami, vinogradi, hmeljskimi in sadnimi nasadi, obsežnim gozdom, 4 km od železniške postaje naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7886

Parcelo
približno 5—600 m² veliko, na periferiji kupim. — Ponudbe s ceno pod značko «Parcela 2» na oglasni oddelek «Jutra». 7883

Lep vrt
v sredi mesta pripraven za vrtnarstvo ali zgradbo kake industrije, naprodaj. — Poleg spadata 2 stanovanjski hiši. Naslov vri podružnici «Jutra» v Mariboru. 6530

Veliko posestvo
oddam radi bolezni, z inventarjem, 3 četrt ure nad Trbovljami, za dobo do 10 let, pod jako ugodnimi pogoji. Na posestvu je že hmelj ter se ga lahko še nasadi do 8000. Goveje živine sem redil najmanj 15 do 20 glav, kar je velike važnosti radi mleka, kateri daje lepe dohodke z ozirom na bližino Trbovelj. Dopise je poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod «Ugodna prilika 10». 7926

Velika parcela v Trbovljah
v trgu, in sicer njiva v izmeri 1 ha in 800 arov. — Njiva je v najboljšem kraju ob cesti, pripravna za vrtnarstvo, kakor tudi za vsakovrstna stavbišča. — Prodam v celoti ali tudi v manjših parcelah po 30 Din kvadratni meter. Pojasnila daje g. Ivan Orešnik, posestnik, Trbovlje 67 7782

Majhno vilo
kupim v mestu ali na periferiji. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «R. S. 1927». 7911

Žetev povečate najmanj za 50%
ako gnojite s pomočjo bakterij, kar je preizkušeno kot najmodernejše in najcenejše. Samo mi moremo jamčiti za svežo robo in siguren uspeh! Zahtevajte takoj brezplačna navodila še pred setvijo! Zastopnike sprejmemo v vsakem mestu države. — LABORATORIJ Dr. B. KRŠNJAVI, Zagreb
znanstveni zavod za preparativno kemijo i bakteriologiju, Maksimirska cesta br. 66. — Telefon 17-06. 3706-a

WAKEFIELD Castrol MOTOR OIL
Zastopstvo in en gros prodaja:
„TEBIN“
Zagreb, Preradovićeva 18
Tel 27-04.

Stanovanja

Brezplačno
prijavite oddajo stanovanja, sobe, lokala, gostilne, trgovine, delavnice itd. Posredovanje za oddajalce popolnoma brezplačno «Posredovalec», Sv Petra c. št. 18 5691

Zakonca
brez otrok iščeta primerno stanovanje z vsemi pritiklinami v novi ali stari hiši za takoj ali pozneje. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Dobro oddano». 7505-a

Sobo
oddam eni ali dvema osebama. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7859

Majhno sobo
prazno ali opremljeno iščem Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Pošta». 7844

Sobo
prazno ali opremljeno oddam 2 gospodičnama ali zakoncema brez otrok. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7889

Prazno sobo
oddam s 1. aprilom samcu v Novem Vodmatu št. 62. 7891

Sobo
prazno ali opremljeno, s posebnim vhodom oddam solidnemu gospodu s 1. aprilom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7873

Opremljeno sobo
takoj oddam za 300 Din. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7869

Opremljeno sobo
oddam v sredini mesta. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7906

Prazno sobo
ako mogoče s štedilnikom iščem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Poseben vhod». 7868

Elegantno sobo
lepo, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo, v centru mesta oddam po nizki ceni samo boljšemu gospodu. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 7918

Nikaka vmesna prodaja!
Iz tovarne naravnost k Vam!
Vabimo Vas, da si ogledate naše skladišče
pomladanske moške, dečje ter otroške konfekcije.
Ne dajemo na odplačila! Zato smo mnogo cenejši ter solidni!
Mehanična tovarna oblačil d. d.
Podružnica: Ljubljana, Mestni trg 5.

Sostanovalko
sprejmem k samostojni gospe. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7910

Opremljeno sobo
oddam 2 gospodoma na Mestnem trgu 25/I — levo. 7908

Kapital

Kot družabnik
h gospodični ali vdovi, ki ima kakšnokoli trgovino, pristopi z večjim kapitalom gospod srednje starosti in čedne zunanjosti. — Event. posodi denar ter nastopi službo. Dopise na podružnico «Jutra» v Celju pod «Družabnik». 7541

Solsiden trgovec
išče 15.000 Din posojila za nakup blaga k praznikom. Samo resne ponudbe prosim na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Garancija 77». 7877

Dopisi

«Deželan»
naj se zglasi na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «A. B. 77». 7892

«R. R.»
Zopet doma. Dvignite pismo pri prij. 7925

«Breg»
Vsem načrtom je delo zapreka. Vendar upam kmalu — Pišem. ?

Inženjer 40
naj ponovno dvigne pismo pri podružnici «Jutra» v Mariboru. 7941

Ženitve

Mladenič
srednje starosti, se želi seznaniti v svrho ženitve z neostriženim kmečkim dekletom, v starosti 25—28 let. Na denar se ne ozira. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Novi dom v Ameriki». 7871

Lesni trgovec
na Primorskem, samec v tridesetih, premožen, izobražen, želi znanja v svrho poznejše ženitve s pošteno, izobraženo gospodično iz poštene in dobre hiše — simpatične zunanjosti in staro 25—32 let, po možnosti z nekaj premoženja, kar pa ni pogoj. Neanonimne dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dobra gospodinja 98». 7898

Glasba

Klavirji
Tovarna in zaloga klavirjev, prvovrstnih inštrumentov različnih tvrdk, kakor tudi lastnih izdelkov. Poseben oddelek za popravila. Uglaševanja in popravila za Glasbeno Matico, Konservatorij in druge inštitute izgotavlja moja tvrdka. — Točna postrežba in zmerne cene — tudi na obroke. Izdelovalec klavirjev R. Warbinek, Ljubljana — Hilšerjeva ulica 5. 7369

Živali

Nemško dogo
(samca) lepo, 18 mesecev staro, prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7803

Jajca za valjenje
od čistokrvnih rumenih Orpington, oddaja po 10 Din komad Franzl, Privoz 10. 7773

Divjega petelina
lepo nagačenega, prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7874

Jahalnega konja
2 polkriti, dobro ohranjeni kočiji, gig in vprego za 2 konja prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7927

Razno

Kadilci, pozor!
Najuspešnejše sredstvo za popolno odvajo kajenja so «Afuma» pastile. Mala doza 20 Din, velika 30 Din. Preprodajalci popust. Vitomir Dolinšek, Celje, predal 4. 6261

Vulkaniziram
vse vrste avtogume, kakor tudi
galoše in snežne gumijeve čevlje
Popravljam kolesa in motorje. P. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

100 Din nagrade
lahko vsak-a dobi dnevno. Pišite s prilogo znamke za 2 Din na J. Otrin, Rovte-Logatec. 7885

Knjige o konjih
za prečitanje, proti odškodnini in kavciji iščem na posodo, event. tudi kupim. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Konj». 7899

Postranski zaslužek
na svojem domu, za gospode in dame. Pojasnila proti pošiljatvi 5 Din na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zlato rudo». 7599

STAMPILJE TIKETE
Graveur ANT. ČERNE Ljubljana Kongresni trg 10

Zvitke (role) za računske stroje, ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno v zalogi
Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/I.
Telefon štev. 980. 49 6

Skladišče
suho in svetlo
iščem v sredini mesta.
Ponudbe na oglasni oddelek „Jutra“ pod „Skladišče“.

Službo poslovodje
upravitelja ali podobno **išče** 36 let star gospod s 4 letno bančno in 10 letno trgovsko prakso — zmožen slovenskega in nemškega jezika, pisarniških del in samostojnega vodstva gospodarstva 3752
Vprašanja pod „Nastop takoj“ na ogl. oddelek „Jutra“.

† Brez posebnega obvestila

Naš iskreno ljubljeni sinček, bratranček, vnuk itd.

FRANJO

si je dne 22. marca t. l. v nežni starosti 6 mesecev moral doma preseliti med krilatce.

Pogreb se bo vršil dne 25. marca 1927 ob 16. (4) uri z hiše žalosti Studenci, Aleksandrova cesta štev. 56 na študenško pokopališče

Studenci pri Mariboru, 23. marca 1927

Žalujoče rodbine:
Lende, Schweiger, Kacijan, Starkl.

Urejuje Franc Puc. Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.